

P.Z.E. br. 510

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/13-01/253

URBROJ: 65-13-09

Zagreb, 5. prosinca 2013.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o socijalnoj skrbi***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 5. prosinca 2013. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom uskladuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Milanku Opačić, potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske i ministricu socijalne politike i mladih, Maju Sporiš, zamjenicu ministrice socijalne politike i mladih, te Hrvoja Sadarića, pomoćnika ministrice socijalne politike i mladih.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/13-01/212

Urbroj: 50301-04/12-13-6

Zagreb, 5. prosinca 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o socijalnoj skrbi

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članka 172. u vezi sa člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o socijalnoj skrbi.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Milanku Opačić, potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske i ministricu socijalne politike i mladih, Maju Sporiš, zamjenicu ministrice socijalne politike i mladih, te Hrvoja Sadarića, pomoćnika ministrice socijalne politike i mladih.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SOCIJALNOJ SKRBI

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SOCIJALNOJ SKRBI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se djelatnost socijalne skrbi, načela socijalne skrbi, financiranje socijalne skrbi, prava i socijalne usluge u sustavu socijalne skrbi i postupci za njihovo ostvarivanje, korisnici, sadržaj i način obavljanja djelatnosti socijalne skrbi, stručni radnici u socijalnoj skrbi, zbirke podataka, inspeksijski i upravni nadzor, te druga pitanja značajna za djelatnost socijalne skrbi.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na bračnu zajednicu primjenjuju se i na izvanbračnu zajednicu.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose odredbe:

- Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006.),
- Direktive Vijeća 2004/83/EZ od 29. travnja 2004. o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljanina treće zemlje ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili osoba kojima je na drugi način potrebna međunarodna zaštita te o sadržaju odobrene zaštite (SL L 304, 30.9.2004.),
- Direktive 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njezinih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP (SL L 101, 15.4.2011.) i
- Direktive 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17.12.2011.).

II. SOCIJALNA SKRIB

Članak 3.

Socijalna skrb je organizirana djelatnost od javnog interesa za Republiku Hrvatsku čiji je cilj pružanje pomoći socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima, koja uključuje prevenciju, promicanje promjena, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, obitelji i skupinama, u svrhu unapređenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u društvo.

Članak 4.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. Samac je osoba koja živi sama.
2. Kućanstvo je obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno žive i podmiruju troškove života bez obzira na srodstvo.
3. Obitelj je zajednica koju čine bračni ili izvanbračni drugovi, djeca i drugi srodnici koji zajedno žive, privređuju, ostvaruju prihod na drugi način i troše ga zajedno. Članom obitelji smatra se i dijete koje ne živi u obitelji, a nalazi se na školovanju, do završetka redovnog školovanja, a najkasnije do navršene 29. godine života.
4. Samohrani roditelj je roditelj koji sam skrbi za svoje dijete i uzdržava ga.
5. Jednoroditeljska obitelj je obitelj koju čine dijete, odnosno djeca i jedan roditelj.
6. Dijete je osoba do navršenih osamnaest godina života.
7. Izvanbračna zajednica je životna zajednica neudane žene i neoženjenog muškarca, koja ispunjava uvjete propisane posebnim zakonom kojim se uređuju obiteljski odnosi.
8. Mlađa punoljetna osoba je osoba koja je navršila osamnaest, a nije navršila dvadeset i jednu godinu života.
9. Osoba s invaliditetom je osoba koja ima dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja, koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprečavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s osobama bez invaliditeta.
10. Dijete s teškoćama u razvoju je dijete koje zbog tjelesnih, senzoričkih, komunikacijskih, govorno jezičnih ili intelektualnih teškoća treba dodatnu podršku za učenje i razvoj, kako bi ostvarilo najbolji mogući razvojni ishod i socijalnu uključenost.
11. Starija osoba je osoba u dobi od 65 i više godina života.
12. Osoba potpuno nesposobna za rad je osoba starija od 65 godina života, dijete do navršene 15. godine života i osoba čija je nesposobnost za rad utvrđena prema posebnim propisima, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
13. Beskućnik je osoba koja nema gdje stanovati, boravi na javnom ili drugom mjestu koje nije namijenjeno za stanovanje i nema sredstava kojima bi mogla podmiriti potrebu stanovanja.
14. Osnovne životne potrebe su: prehrana, smještaj, odjeća i druge stvari za osobne potrebe. Osnovne životne potrebe djece i mladeži obuhvaćaju i potrebe koje proizlaze iz njihovog razvoja i odrastanja te odgoja i obrazovanja. Osnovne životne potrebe djece s teškoćama u razvoju i odraslih osoba s invaliditetom obuhvaćaju i dodatne potrebe koje proizlaze iz njihovog oštećenja zdravlja, odnosno invaliditeta.
15. Individualni plan je plan promjena životne situacije odnosno ponašanja korisnika izrađen na temelju sveobuhvatne procjene potreba, poteškoća i resursa, u dogovoru s korisnikom i članovima obitelji, u svrhu prevladavanja nepovoljnih životnih okolnosti.
16. Primatelj usluge je korisnik prava na socijalne usluge u smislu članka 21. ovoga Zakona te druga fizička osoba, obitelj ili kućanstvo kojem se pružaju socijalne usluge izvan mreže.
17. Imovinsko stanje čine prihod i imovina samca ili članova kućanstva.
18. Prihodom se smatraju sva novčana sredstva ostvarena po osnovi rada, mirovine, primitaka od imovine ili na neki drugi način (primjerice primitak od udjela u kapitalu, kamate od štednje i sl.) ostvarena u tuzemstvu i u inozemstvu sukladno propisima o oporezivanju dohotka, a umanjeni za iznos uplaćenog poreza i prireza.

19. Imovinom se smatraju pokretnine, nekretnine, imovinska prava, iznos gotovine u domaćoj i stranoj valuti, štednja odnosno novčana sredstva na osobnim računima ili štednim knjižicama, vrijednosni papiri, dionice, poslovni udjeli, stambena štednja, životno osiguranje i ostala imovina u tuzemstvu i u inozemstvu. Imovinom se ne smatraju dionice u Fondu hrvatskih branitelja koje potječu po osnovi statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja.
20. Decentralizirani domovi su domovi socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe za koje je osnivačka prava Republika Hrvatska prenijela na jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb.
21. Licencirani supervizor je osoba koja je završila izobrazbu za supervizora po odgovarajućim europskim standardima izobrazbe ANSE (Association of National Organization for Supervision in Europe), odnosno koja se kvalificirala za status licenciranog supervizora temeljem standarda licenciranja za supervizore Hrvatskog društva za superviziju i organizacijski razvoj usklađenih s europskim standardima.

Članak 5.

- (1) Svatko je dužan brinuti se za zadovoljavanje svojih životnih potreba i životnih potreba osoba koje je po zakonu ili po drugoj pravnoj osnovi dužan uzdržavati.
- (2) Svatko je svojim radom, prihodom i imovinom dužan pridonositi sprječavanju, otklanjanju ili ublažavanju vlastite socijalne ugroženosti, kao i socijalne ugroženosti članova svoje obitelji, posebice djece i drugih članova obitelji koji se ne mogu brinuti o sebi.

Članak 6.

- (1) Djelatnost socijalne skrbi obavljaju ustanove socijalne skrbi, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom, posebnim zakonima i provedbenim propisima.
- (2) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) nadzire obavljanje djelatnosti socijalne skrbi, a u provođenju ovoga Zakona ima i druge propisane ovlasti.
- (3) Djelatnost ustanova socijalne skrbi obavlja se kao javna služba.

III. NAČELA SOCIJALNE SKRBI

1. Načelo supsidijarnosti

Članak 7.

Osoba koja ne može osigurati uzdržavanje svojim radom, pravima koja proizlaze iz rada ili osiguranja, primitkom od imovine, iz drugih izvora, od osoba koje su je dužne uzdržavati na temelju propisa kojima se uređuju obiteljski odnosi ili na neki drugi način, ima prava u sustavu socijalne skrbi pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

2. Načelo socijalne pravičnosti

Članak 8.

Korisnik koji ostvaruje prava iz sustava socijalne skrbi ne može korištenjem tih prava postići povoljniji materijalni položaj od osobe koja sredstva za život ostvaruje radom ili po osnovi prava koja proizlaze iz rada.

3. Načelo slobode izbora

Članak 9.

Prava u sustavu socijalne skrbi korisnik ostvaruje po načelu slobodnog izbora i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

4. Načelo dostupnosti

Članak 10.

Socijalna skrb osigurava se na način koji omogućuje fizičku i ekonomsku dostupnost korisniku.

5. Načelo individualizacije

Članak 11.

(1) Korisnik ostvaruje prava u sustavu socijalne skrbi u skladu s individualnim potrebama i uz aktivno sudjelovanje korisnika.

(2) Prava u sustavu socijalne skrbi su osobna, neprenosiva i ne mogu se nasljeđivati.

6. Načelo uključenosti korisnika u zajednicu

Članak 12.

Socijalne usluge se, ako je to moguće, korisniku pružaju u njegovom domu ili lokalnoj zajednici, kroz izvaninstitucijske oblike skrbi, radi poboljšanja kvalitete života i uključenosti u zajednicu.

7. Načelo pravodobnosti

Članak 13.

Socijalna skrb ostvaruje se na način koji osigurava pravodobno uočavanje potreba korisnika i pružanje socijalnih usluga radi sprječavanja nastanka ili razvoja stanja koja ugrožavaju sigurnost i zadovoljavanje životnih potreba i sprječavaju njegovu uključenost u zajednicu.

8. Načelo poštivanja ljudskih prava i integriteta korisnika

Članak 14.

Prava u sustavu socijalne skrbi osiguravaju se korisniku uz poštivanje ljudskih prava, fizičkog i psihičkog integriteta, sigurnosti i uvažavanje etičkih, kulturnih i vjerskih uvjerenja.

9. Načelo zabrane diskriminacije

Članak 15.

Zabranjena je izravna i neizravna diskriminacija korisnika socijalne skrbi sukladno posebnom zakonu.

10. Načelo informiranosti o pravima i uslugama

Članak 16.

(1) Svaka osoba ima pravo na informaciju o pravima i uslugama te pravo na podršku u prevladavanju komunikacijskih teškoća u sustavu socijalne skrbi koje pridonose zadovoljavanju osobnih potreba i poboljšanju kvalitete života u zajednici.

(2) Pravo na informaciju iz stavka 1. ovoga članka može se uskratiti ako bi dana informacija drugu osobu stavila u nepovoljan položaj.

11. Načelo sudjelovanja u donošenju odluka

Članak 17.

(1) Korisnik prava u sustavu socijalne skrbi ima pravo sudjelovati u procjeni stanja, potreba i odlučivanju o korištenju usluga, te pravodobno dobiti informacije i podršku za donošenje odluka.

(2) Korisniku prava u sustavu socijalne skrbi ne mogu se pružati socijalne usluge bez njegovog pristanka, odnosno pristanka njegovog skrbnika ili zakonskog zastupnika, osim u slučajevima propisanim zakonom.

(3) U postupcima u kojima se odlučuje o djetetovim pravima i interesima, dijete ima pravo na prikladan način saznati važne okolnosti slučaja, dobiti savjet i izraziti svoje mišljenje te biti obaviješteno o mogućim posljedicama uvažavanja njegovog mišljenja. Mišljenje djeteta se uzima u obzir u skladu s njegovom dobi i zrelosti.

(4) Osoba lišena poslovne sposobnosti, sukladno svojim mogućnostima, ima pravo sudjelovati i dati mišljenje u postupcima u kojima se odlučuje o njenim pravima i interesima.

12. Načelo tajnosti i zaštite osobnih podataka

Članak 18.

Korisniku prava u sustavu socijalne skrbi mora se osigurati tajnost i zaštita osobnih podataka, sukladno posebnom propisu, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

13. Načelo poštivanja privatnosti

Članak 19.

(1) Korisnik prava u sustavu socijalne skrbi ima pravo na poštivanje privatnosti prilikom pružanja usluga socijalne skrbi.

(2) Osoba koja pruža uslugu u djelatnosti socijalne skrbi ne smije narušavati privatnost korisnika preko mjere nužne za pružanje usluge ili osiguravanje prava korisniku.

14. Načelo podnošenja pritužbe

Članak 20.

(1) Korisnik prava u sustavu socijalne skrbi koji nije zadovoljan pruženom uslugom ili postupkom osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, može podnijeti pritužbu ravnatelju ili drugoj odgovornoj osobi u ustanovi socijalne skrbi, odgovornoj osobi u vjerskoj zajednici, drugoj pravnoj osobi koja pruža socijalnu uslugu, obrtniku odnosno drugoj fizičkoj osobi koja obavlja poslove socijalne skrbi.

(2) Ravnatelj i druge odgovorne osobe pružatelja usluga iz stavka 1. ovoga članka dužne su bez odgađanja postupiti po pritužbi i pisanim putem obavijestiti korisnika o poduzetim mjerama najkasnije u roku od petnaest dana od dana podnošenja pritužbe.

(3) Ako korisnik nije zadovoljan poduzetim mjerama, može Ministarstvu podnijeti pritužbu na rad pružatelja usluge. Ako je pritužba osnovana, Ministarstvo će dati upute pružatelju usluga kako treba postupiti i odrediti rok u kojem je pružatelj usluge dužan dostaviti obavijest o poduzetim radnjama.

IV. KORISNICI SOCIJALNE SKRBI

Članak 21.

Korisnici socijalne skrbi su:

- samac i kućanstvo koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, a nisu ih u mogućnosti ostvariti svojim radom, primitkom od imovine, od obveznika uzdržavanja ili na drugi način,
- dijete bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, mlađa punoljetna osoba, dijete žrtva obiteljskog, vršnjačkog ili drugog nasilja, dijete žrtva trgovanja ljudima, dijete s teškoćama u razvoju, dijete i mlađa punoljetna osoba s problemima u ponašanju, dijete bez pratnje koje se zatekne izvan mjesta svog prebivališta bez nadzora roditelja ili druge odrasle osobe koja je odgovorna skrbiti o njemu te dijete

strani državljanin koje se zatekne na teritoriju Republike Hrvatske bez nadzora roditelja ili druge odrasle osobe koja je odgovorna skrbiti o njemu,

- trudnica ili roditelj s djetetom do godine dana života bez obiteljske podrške i odgovarajućih uvjeta za život,
- obitelj kojoj je zbog poremećenih odnosa ili drugih nepovoljnih okolnosti potrebna stručna pomoć ili druga podrška,
- odrasla osoba s invaliditetom koja nije u mogućnosti udovoljiti osnovnim životnim potrebama,
- odrasla osoba žrtva obiteljskog ili drugog nasilja te žrtva trgovanja ljudima,
- osoba koja zbog starosti ili nemoći ne može samostalno skrbiti o osnovnim životnim potrebama,
- osoba ovisna o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti,
- beskućnik,
- druge osobe koje ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom.

Članak 22.

(1) Prava u sustavu socijalne skrbi pod uvjetima propisanim ovim Zakonom ima:

- hrvatski državljanin koji ima prebivalište u Republici Hrvatskoj,
- stranac i osoba bez državljanstva sa stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj.

(2) Stranac pod supsidijarnom zaštitom, stranac s utvrđenim statusom žrtve trgovanja ljudima, azilant i član njegove obitelji koji zakonito boravi u Republici Hrvatskoj, ima prava u sustavu socijalne skrbi pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i posebnim propisom.

(3) Iznimno, osoba koja nije obuhvaćena stavcima 1. i 2. ovoga članka, može ostvariti pravo na jednokratnu naknadu i privremeni smještaj pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, ako to zahtijevaju životne okolnosti u kojima se našla.

Članak 23.

(1) Smatra se da u smislu ovoga Zakona osoba može sama sebe uzdržavati ako sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba može ostvariti sredstvima od prodaje imovine ili davanjem u zakup ili najam imovine koja ne služi njoj niti članovima njezine obitelji za podmirenje osnovnih životnih potreba.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, imovina djeteta može se izuzeti od opterećenja ili otuđenja, o čemu odlučuje centar za socijalnu skrb.

Članak 24.

(1) Smatra se da u smislu ovoga Zakona osoba može sama sebe uzdržavati ako nije evidentirana kao nezaposlena osoba pri nadležnoj službi za zapošljavanje ili ako je u razdoblju od šest mjeseci prije pokretanja postupka odbila ponuđeno zaposlenje, odnosno ako ima prilike privremenim, sezonskim, povremenim i sličnim poslovima ostvariti sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba ili ostvariti drugi приход.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na:

- osobu kojoj nedostaje najviše 5 godina života do stjecanja prava na starosnu mirovinu koja se ostvaruje sukladno propisima iz mirovinskog osiguranja,
- dijete od navršene 15. godine života dok se redovito školuje, odnosno mlađeg punoljetnika do završetka redovitog školovanja, a najduže do navršene 29. godine života,
- trudnicu i rodilju do šest mjeseci nakon poroda te roditelja koji čuva i odgaja dijete do godinu dana života, blizance do tri godine života ili troje i više djece do navršenih 10 godina života, te roditelja koji koristi posvojiteljski dopust,
- osobu potpuno nesposobnu za rad,
- osobu koja ima utvrđenu privremenu nezapošljivost od strane nadležnog tijela sukladno posebnom propisu,
- nezaposlenog člana kućanstva bez prihoda koji skrbi za dijete ili za odraslog člana obitelji koji nije sposoban brinuti se za sebe, ukoliko takav način skrbi o djetetu, odnosno odrasloj osobi nadomješta institucionalnu skrb po ovom Zakonu.

V. PRAVA U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI

Članak 25.

Prava u sustavu socijalne skrbi temeljem ovoga Zakona su: zajamčena minimalna naknada, naknada za troškove stanovanja, pravo na troškove ogrijeva, naknada za osobne potrebe korisnika smještaja, jednokratne naknade, naknade u vezi s obrazovanjem, osobna invalidnina, doplatak za pomoć i njegu, status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja, naknada do zaposlenja te socijalne usluge.

1. Zajamčena minimalna naknada

Članak 26.

Zajamčena minimalna naknada je pravo na novčani iznos kojim se osigurava zadovoljavanje osnovnih životnih potreba samca ili kućanstva koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba.

Članak 27.

(1) Osnovicu na temelju koje se izračunava iznos zajamčene minimalne naknade odlukom određuje Vlada Republike Hrvatske.

(2) Osnovicu na temelju koje se izračunava iznos drugih prava iz članka 25. ovoga Zakona odlukom određuje Vlada Republike Hrvatske.

Članak 28.

Zajamčena minimalna naknada priznaje se samcu ili kućanstvu koji nema sredstva za uzdržavanje u visini propisanoj u članku 30. stavku 1. ovoga Zakona, niti ih je u mogućnosti ostvariti radom, primitkom od imovine, kao ni od obveznika uzdržavanja, osim ako centar za socijalnu skrb utvrdi da obveznik uzdržavanja nije u mogućnosti davati uzdržavanje.

Članak 29.

(1) Nema pravo na zajamčenu minimalnu naknadu samac ili kućanstvo ako:

- samac ili član kućanstva ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba, poslovni prostor kojeg ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti te vrijedne pokretnine (plovila, umjetnička djela i sl.),
- je samac ili član kućanstva u razdoblju od 3 godine prije podnošenja zahtjeva prodao ili darovao imovinu, odrekao se prava na nasljeđivanje ili ustupio svoj nasljedni dio, ako je od iznosa ostvarenog prodajom ili iznosa koji odgovara visini osnovice za plaćanje poreza na promet darovane imovine ili nasljednog dijela kojega se odrekao ili ustupio mogao osigurati uzdržavanje u iznosu zajamčene minimalne naknade i nakon podnošenja zahtjeva za priznavanje prava,
- je samac ili član kućanstva vlasnik imovine koju bi mogao koristiti ili prodati bez ugrožavanja osnovnih životnih potreba i time osigurati sredstva u iznosu zajamčene minimalne naknade propisane ovim Zakonom za osobno uzdržavanje ili uzdržavanje članova kućanstva,
- je samac ili član kućanstva vlasnik osobnog vozila, osim osobnog vozila koje služi za prijevoz samca ili člana kućanstva korisnika prava po osnovi invaliditeta, starije i nemoćne teško pokretne osobe ili je prema procjeni stručnog radnika centra za socijalnu skrb osobno vozilo nužno potrebno radi prometne izoliranosti,
- samac ili član kućanstva koristi osobno vozilo u vlasništvu druge pravne ili fizičke osobe,
- je samac sklopio ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju kao primatelj uzdržavanja,
- radno sposobni samac nije evidentiran kao nezaposlena osoba pri nadležnoj službi za zapošljavanje, a nisu ispunjeni uvjeti iz članka 24. stavka 2. ovoga Zakona, ili
- može osigurati uzdržavanje po drugoj osnovi.

(2) Nema pravo na zajamčenu minimalnu naknadu beskućnik na privremenom smještaju u prihvatilištu te korisnik usluge smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama ovoga Zakona ili posebnih propisa.

(3) Iznos zajamčene minimalne naknade iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona umanjuje se kućanstvu za udio radno sposobnog člana kućanstva koji nije evidentiran kao nezaposlena osoba pri nadležnoj službi za zapošljavanje, a nisu ispunjeni uvjeti iz članka 24. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Iznos zajamčene minimalne naknade iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona umanjuje se kućanstvu za udio člana kućanstva koji je sklopio ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju kao primatelj uzdržavanja.

Članak 30.

(1) Iznos zajamčene minimalne naknade za samca utvrđuje se u iznosu od 100% osnovice iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, dok se za kućanstvo utvrđuje u iznosu koji predstavlja zbroj udjela za svakog člana kućanstva, s tim da udjeli članova kućanstva iznose:

- za samohranog roditelja: 100% osnovice iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona,
- za odraslog člana kućanstva: 60% osnovice iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona,
- za dijete: 40% osnovice iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Ako samac ili kućanstvo ostvaruje prihod, visina zajamčene minimalne naknade utvrđuje se kao razlika između iznosa zajamčene minimalne naknade određene stavkom 1. ovoga članka i prosječnog mjesečnog prihoda samca ili kućanstva ostvarenog u tri mjeseca prije mjeseca u kojem je pokrenut postupak.

(3) Iznos zajamčene minimalne naknade za kućanstvo uvećava se za troškove smještaja člana kućanstva u đački dom za vrijeme trajanja školske godine.

(4) Iznos zajamčene minimalne naknade iz stavka 1. ovoga članka za kućanstvo ne može biti veći od bruto iznosa minimalne plaće u Republici Hrvatskoj.

Članak 31.

(1) U prihod u smislu članka 30. stavka 2. ovoga Zakona ne uračunava se:

- naknada za podmirenje troškova stanovanja koju odobrava jedinica lokalne samouprave i Grad Zagreb,
- naknada za troškove ogrijeva koju odobrava jedinica područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb,
- novčana naknada za tjelesno oštećenje,
- ortopedski dodatak,
- doplatak za pomoć i njegu sukladno odredbama ovoga Zakona i propisima iz mirovinskog osiguranja,
- osobna invalidnina sukladno odredbama ovoga Zakona,
- doplatak za djecu,
- državna potpora za poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo, osim dohodovne potpore ostvarene prema posebnim propisima,
- novčana naknada za životinje koje su usmrćene ili uginule prilikom provedbe naređenih mjera prema posebnom propisu o veterinarstvu,
- stipendija za školovanje učenika ili studenta dok traje redovito školovanje ili studiranje, a najdulje do 29. godine života,
- naknada koju prima udomitelj za potrebe smještenog korisnika,
- iznos novčanih sredstava koja fizičke osobe ostvare na osnovi donacija pravnih i fizičkih osoba za zdravstvene potrebe,
- iznos novčanih sredstava koje fizičke osobe ostvare na osnovi jednokratnih donacija pravnih i fizičkih osoba do iznosa od 5.000,00 kuna godišnje,
- iznos sredstva za saniranje posljedica elementarnih nepogoda,
- iznos sredstva za uzdržavanje za dijete ostvarenih po osnovi privremenog uzdržavanja pri centru za socijalnu skrb,
- iznos sredstva za uzdržavanje za dijete ostvarenih sukladno posebnom propisu do iznosa privremenog uzdržavanja pri centru za socijalnu skrb,
- nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja,
- novčana pomoć i putni troškovi osobe na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa,

- novčana pomoć i putni troškovi nezaposlene osobe koju je Hrvatski zavod za zapošljavanje uputio na obrazovanje koje organizira odnosno troškove snosi Hrvatski zavod za zapošljavanje,
- osobna invalidnina, doplatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski doplatak, posebni dodatak, naknada za pripomoć u kući, jednokratna novčana pomoć, naknada troškova pogreba te naknada za pravo na besplatne udžbenike ako su ta prava ostvarena temeljem posebnog propisa kojim se uređuju prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihove obitelji,
- osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, uvećana obiteljska invalidnina, doplatak za pomoć i njegu druge osobe, ortopedski doplatak, posebni doplatak, naknada za pripomoć u kući, naknada za pravo na besplatne udžbenike ostvarene temeljem posebnog propisa kojim se uređuje zaštita vojnih i civilnih invalida rata,
- novčani primitak za opremu novorođenog djeteta i primitak po osnovi potpora za novorođenče, odnosno potpora za opremu novorođenog djeteta koje isplaćuje ili daje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju svojih općih akata i za koje su sredstva planirana u proračunima te jedinice,
- primitak ostvaren od dividende i novčana sredstva ostvarena prodajom dionica, a temeljem članstva u Fondu hrvatskih branitelja koji potječu po osnovi statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja.

(2) U prihod u smislu članka 30. stavka 2. ovoga Zakona ne uračunavaju se pomoći i naknade koje osiguravaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju odluka predstavničkih tijela, do iznosa zajamčene minimalne naknade.

(3) Iznos prihoda iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona umanjuje se za iznos koji na temelju propisa kojim se uređuju obiteljski odnosi član kućanstva plaća za uzdržavanje osobe koja nije član toga kućanstva.

Članak 32.

(1) Poljoprivredniku i članu njegovog kućanstva koji obavlja poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, te na temelju poljoprivredne djelatnosti ima obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje, prosječni mjesečni prihod iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona utvrđuje se prema poreznoj prijavi ili prema rješenju nadležne porezne uprave o godišnjem paušalnom iznosu poreza na dohodak.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na poljoprivrednika samca starijeg od 65 godina života, kao ni na kućanstvo koje obavlja poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, čiji su svi članovi stariji od 65 godina života.

Članak 33.

Zajamčena minimalna naknada priznaje se od dana podnošenja zahtjeva, odnosno od dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti, a isplaćuje se mjesečno.

Članak 34.

(1) Zajamčena minimalna naknada može se djelomično izravno uplatiti obrazovnoj ustanovi na ime troška toplog obroka učenika člana kućanstva korisnika zajamčene minimalne naknade

ako centar za socijalnu skrb utvrdi da postoji vjerojatnost da korisnik zajamčenu minimalnu naknadu neće koristiti za zadovoljavanje navedene potrebe.

(2) Zajamčena minimalna naknada može se priznati u cijelosti ili djelomično u naravi ako centar za socijalnu skrb utvrdi da postoji vjerojatnost da korisnik zajamčenu minimalnu naknadu neće koristiti za podmirenje osnovnih životnih potreba.

Članak 35.

(1) Korisnik kojem je priznato pravo na zajamčenu minimalnu naknadu dužan je centru za socijalnu skrb prijaviti svaku promjenu koja utječe na daljnje korištenje ili na visinu naknade odmah, a najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

(2) Na osnovi prijave korisnika zajamčene minimalne naknade ili na osnovi podataka pribavljenih po službenoj dužnosti, centar za socijalnu skrb donijet će novu odluku samo ako to zahtijevaju promijenjene okolnosti o kojima ovisi priznavanje i visina zajamčene minimalne naknade.

Članak 36.

(1) Ako korisnik nakon promijenjenih okolnosti i nadalje ispunjava uvjete za korištenje prava na zajamčenu minimalnu naknadu u manjem ili većem iznosu od već priznatog prava, pravo u izmijenjenom iznosu priznaje se danom nastanka promijenjenih okolnosti.

(2) Ako zbog promijenjenih okolnosti korisnik ne ispunjava uvjete za daljnje korištenje prava na zajamčenu minimalnu naknadu, pravo se ukida danom nastanka promijenjenih okolnosti.

(3) U slučaju smrti korisnika samca pravo na zajamčenu minimalnu naknadu prestaje danom smrti korisnika, a u slučaju smrti člana kućanstva iznos zajamčene minimalne naknade kućanstvu umanjuje se za njegov udio od dana njegove smrti.

Članak 37.

(1) Rješenje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu ukida se ako centar za socijalnu skrb praćenjem materijalnih i drugih socijalnih prilika korisnika utvrdi da su te prilike znatno povoljnije od onih koje se mogu osigurati na temelju priznatog prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

(2) Rješenje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu ukida se samcu, odnosno iznos zajamčene minimalne naknade kućanstva umanjuje se za udio člana kućanstva ako se samac ili član kućanstva nalazi na bolničkom liječenju, u pritvoru ili istražnom zatvoru, na izdržavanju kazne zatvora, privremenom smještaju te boravku u inozemstvu, u neprekidnom trajanju dužem od 2 mjeseca.

(3) Rješenje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu ukida se samcu, odnosno iznos zajamčene minimalne naknade umanjuje se kućanstvu za udio člana kućanstva ako samac ili član kućanstva mjesečno duže od 15 dana neprekidno boravi u inozemstvu.

(4) Rješenje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu ukida se, odnosno pravo na zajamčenu minimalnu naknadu umanjuje se za određeni iznos, danom nastupanja okolnosti iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

(5) Rješenje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu ukida se samcu, odnosno kućanstvu ako je samac ili član kućanstva u postupku priznavanja prava dao netočne ili nepotpune podatke o prihodu o kojima ovisi priznavanje prava ili opseg prava ili nije omogućio centru za socijalnu skrb uvid u prihod i imovinu.

(6) Rješenje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu u slučaju iz stavka 5. ovoga članka ukida se danom nastanka promijenjenih okolnosti zbog kojih bi pravo na zajamčenu minimalnu naknadu prestalo, a korisnik iz stavka 5. ovoga članka nema pravo podnijeti zahtjev za priznavanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu dok ne istekne rok od 6 mjeseci od ukidanja prava.

Članak 38.

(1) Centar za socijalnu skrb i služba nadležna za zapošljavanje dužni su međusobno surađivati u provođenju mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

(2) Način suradnje centara za socijalnu skrb i službe nadležne za zapošljavanje u provođenju mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika zajamčene minimalne naknade pravilnikom propisuje ministar nadležan za socijalnu skrb u suradnji s ministrom nadležnim za rad.

(3) Za vrijeme korištenja prava na zajamčenu minimalnu naknadu nezaposlena radno sposobna ili djelomično radno sposobna osoba dužna je prihvatiti zaposlenje u skladu s propisima o zapošljavanju.

(4) Centar za socijalnu skrb dužan je službi nadležnoj za zapošljavanje dostaviti obavijest o priznatom pravu na zajamčenu minimalnu naknadu za nezaposlenog radno sposobnog ili djelomično radno sposobnog korisnika, te za osobu kojoj je utvrđena privremena nezapošljivost od strane nadležnog tijela sukladno posebnom propisu u roku od 8 dana od dana donošenja rješenja o priznavanju navedenoga prava.

(5) Služba nadležna za zapošljavanje dužna je odmah, a najkasnije u roku od 8 dana od dana saznanja obavijestiti centar za socijalnu skrb o činjenici da je radno sposobni ili djelomično radno sposobni samac ili član kućanstva koje je korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu izgubio status nezaposlene osobe, uz naznaku razloga brisanja iz evidencije nezaposlenih osoba.

Članak 39.

(1) Radno sposobnom ili djelomično radno sposobnom samcu ili članu kućanstva pravo na zajamčenu minimalnu naknadu, odnosno pripadajući udio u zajamčenoj minimalnoj naknadi, priznaje se najduže do dvije godine.

(2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka nema pravo podnijeti novi zahtjev za priznavanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu, odnosno za uvećanje iznosa zajamčene minimalne naknade kućanstva za pripadajući udio člana kućanstva u sljedeća 3 mjeseca nakon mjeseca u kojem je pravo prestalo, odnosno umanjeno.

(3) Ako radno sposobni ili djelomično radno sposobni samac ili član kućanstva koji je korisnik zajamčene minimalne naknade odbije ponuđeni posao, osposobljavanje, prekvalifikaciju, dokvalifikaciju ili samovoljno otkaže ugovor o radu ukida mu se pravo na zajamčenu minimalnu naknadu, odnosno kućanstvu se zajamčena minimalna naknada umanjuje za pripadajući udio toga člana.

(4) Osoba iz stavka 3. ovoga članka nema pravo podnijeti zahtjev za priznavanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu, odnosno za uvećanje iznosa zajamčene minimalne naknade za kućanstvo u sljedećih 6 mjeseci nakon mjeseca u kojem je pravo ukinuto, odnosno u kojemu je pravo umanjeno.

(5) Radno sposobnom ili djelomično radno sposobnom samcu ili članu kućanstva ukida se pravo na zajamčenu minimalnu naknadu, odnosno pripadajući udio u zajamčenoj minimalnoj naknadi ako se ne odazove pozivu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave za sudjelovanje u radovima za opće dobro bez naknade.

(6) Osoba iz stavka 5. ovoga članka nema pravo podnijeti zahtjev za priznavanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu, odnosno za uvećanje iznosa zajamčene minimalne naknade za kućanstvo u sljedećih 6 mjeseci nakon mjeseca u kojem je pravo ukinuto, odnosno u kojemu je pravo umanjeno.

(7) U radovima za opće dobro iz stavka 5. ovoga članka korisnici zajamčene minimalne naknade mogu sudjelovati najmanje trideset, a najviše devedeset sati mjesečno.

(8) Centar za socijalnu skrb dužan je jednom mjesečno dostavljati jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave podatke o radno sposobnim ili djelomično radno sposobnim samcima korisnicima zajamčene minimalne naknade te radno sposobnim ili djelomično radno sposobnim članovima kućanstva koje je korisnik zajamčene minimalne naknade.

(9) Jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave dužne su centru za socijalnu skrb jednom mjesečno dostavljati podatke o korisnicima zajamčene minimalne naknade koji su se odazvali i sudjelovali u radovima za opće dobro iz stavka 5. ovoga članka.

Članak 40.

(1) Ako se radno sposobni samac ili član kućanstva koji je korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu u neprekidnom trajanju od najmanje godinu dana zaposli, u prvom mjesecu rada zajamčena minimalna naknada samcu ili kućanstvu se ne ukida, odnosno ne umanjuje se za ostvareni prihod.

(2) U drugom mjesecu rada osoba iz stavka 1. ovoga članka iznos zajamčene minimalne naknade umanjuje se samcu ili kućanstvu za 25% iznosa, a u trećem mjesecu rada za 50% iznosa.

(3) Pravo na zajamčenu minimalnu naknadu ukida se ukoliko osoba iz stavka 1. ovoga članka radi dulje od tri mjeseca, a prosječni prihod u ta tri mjeseca prelazi visinu priznatog iznosa na zajamčenu minimalnu naknadu za samca ili kućanstvo.

2. Naknada za troškove stanovanja

Članak 41.

(1) Troškovi stanovanja u smislu ovoga Zakona odnose se na najamninu, komunalne naknade, električnu energiju, plin, grijanje, vodu, odvodnju i druge troškove stanovanja u skladu s posebnim propisima.

(2) Pravo na naknadu za troškove stanovanja priznaje se korisniku zajamčene minimalne naknade.

(3) Pravo na naknadu za troškove stanovanja priznaje jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb do iznosa polovice iznosa zajamčene minimalne naknade priznate samcu, odnosno kućanstvu utvrđene prema članku 30. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 42.

(1) Jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb može odobriti naknadu za troškove stanovanja i do iznosa sredstava iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona kada se po mišljenju centra za socijalnu skrb samo na taj način može izbjeći odvajanje djece od roditelja.

(2) Naknada za troškove stanovanja može se odobriti u novcu izravno korisniku ili na način da jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb djelomično ili u cijelosti plati račun izravno ovlaštenoj pravnoj ili fizičkoj osobi koja je izvršila uslugu.

3. Troškovi ogrijeva

Članak 43.

(1) Samcu ili kućanstvu korisniku zajamčene minimalne naknade koji se grije na drva priznaje se pravo na troškove ogrijeva na način da mu se jednom godišnje osigura 3 m³ drva ili odobri novčani iznos za podmirenje tog troška u visini koju odlukom odredi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb.

(2) Odluku iz stavka 1. ovoga članka nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb donijet će najkasnije do 30. rujna za tekuću godinu.

(3) Radi osiguranja sredstava za troškove ogrjeva iz stavka 1. ovoga članka, jedinica lokalne samouprave podnosi zahtjev s podacima o korisnicima zajamčene minimalne naknade koji se griju na drva nadležnoj jedinici područne (regionalne) samouprave najkasnije do rujna tekuće godine za sljedeću godinu.

Članak 44.

- (1) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je na propisan način voditi evidenciju i dokumentaciju o ostvarivanju prava u sustavu socijalne skrbi propisanih ovim Zakonom, kao i drugih prava iz socijalne skrbi utvrđenih općim aktima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te je dužna o tome dostavljati izvješća uredu državne uprave u županiji.
- (2) Objedinjeno izvješće iz stavka 1. ovoga članka ured državne uprave u županiji dužan je dostaviti Ministarstvu i jedinici područne (regionalne) samouprave.
- (3) Grad Zagreb dužan je na propisan način voditi evidenciju i dokumentaciju o ostvarivanju prava iz sustava socijalne skrbi propisanih ovim Zakonom, kao i drugih prava iz socijalne skrbi utvrđenih općim aktima Grada Zagreba, te je izvješće o tome dužan dostavljati Ministarstvu.
- (4) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije te način i rokove za dostavu izvješća iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

4. Naknada za osobne potrebe korisnika smještaja

Članak 45.

- (1) Pravo na naknadu za osobne potrebe priznaje se korisniku smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama ovoga Zakona u mjesečnom iznosu od 20% iznosa osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona, ako vlastitim prihodom ne može osigurati zadovoljavanje osobnih potreba na smještaju ili organiziranom stanovanju.
- (2) Ako korisnik sudjeluje u plaćanju troškova smještaja ili organiziranog stanovanja, iznos kojim sudjeluje u plaćanju troškova smještaja ili organiziranog stanovanja umanjuje se za iznos naknade za osobne potrebe.
- (3) O priznavanju prava na naknadu za osobne potrebe odlučuje se rješenjem o priznavanju prava na smještaj ili organizirano stanovanje sukladno odredbama ovoga Zakona.

5. Jednokratna naknada

Članak 46.

- (1) Jednokratna naknada priznaje se samcu ili kućanstvu koje zbog trenutnih materijalnih teškoća nije u mogućnosti podmiriti osnovne životne potrebe nastale zbog rođenja ili školovanja djeteta, bolesti ili smrti člana obitelji, elementarne nepogode i slično.
- (2) Jednokratna naknada iz stavka 1. ovoga članka može se priznati zbog nabavke osnovnih predmeta u kućanstvu ili nabavke neophodne odjeće i obuće ako ne postoji mogućnost da se nabavka neophodnih predmeta u kućanstvu i odjeće i obuće osigura u suradnji s humanitarnim organizacijama.

(3) Jednokratna naknada priznaje se korisniku prava na smještaj u udomiteljsku obitelj koji je učenik osnovne ili srednje škole za kupnju obveznih školskih udžbenika, ako to pravo ne ostvaruje po drugoj osnovi.

(4) Jednokratna naknada može se priznati korisnicima privremenog smještaja u kriznim situacijama radi naknade troškova prijevoza u mjesto prebivališta, vlastitu ili udomiteljsku obitelj, dom socijalne skrbi, kod drugog pružatelja usluge odnosno drugu ustanovu.

(5) Centar za socijalnu skrb može iznimno priznati jednokratnu naknadu korisnicima usluge smještaja, odnosno organiziranog stanovanja u slučaju ako potreba iz stavka 1. ovoga članka nije zadovoljena u okviru usluge smještaja, organiziranog stanovanja ili naknade ostvarene po drugoj osnovi.

Članak 47.

(1) Jednokratna naknada priznaje se kao pravo na novčanu naknadu ili kao pravo na naknadu u naravi.

(2) Jednokratna naknada može se priznati u naravi ako centar za socijalnu skrb utvrdi da postoji osnovana pretpostavka da korisnik naknadu neće koristiti namjenski.

(3) Ukupni iznos priznatih jednokratnih naknada u jednoj kalendarskoj godini ne može iznositi više od pet osnovica iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona za samca, odnosno sedam osnovica iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona za kućanstvo.

Članak 48.

Centar za socijalnu skrb razmjenjuje podatke o priznatim jednokratnim naknadama s jedinicama lokalne samouprave, odnosno Gradom Zagrebom.

5.1. Uvećana jednokratna naknada

Članak 49.

(1) U osobito opravdanim slučajevima centar za socijalnu skrb može priznati uvećanu jednokratnu naknadu uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(2) Uz zahtjev za davanje prethodne suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka centar za socijalnu skrb dužan je priložiti socio-anamnestičke podatke, dokaze o opravdanosti zahtjeva i visini iznosa kojom se potreba može podmiriti.

(3) Uvećana jednokratna naknada može se priznati u najvišem iznosu do 10.000,00 kuna.

(4) Ministarstvo je dužno odlučiti o zahtjevu za davanje prethodne suglasnosti bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana od primitka zahtjeva.

5.2. Jednokratna naknada za pogrebne troškove korisnika zajamčene minimalne naknade i korisnika smještaja ili organiziranog stanovanja

Članak 50.

(1) Jednokratna naknada za pogrebne troškove priznaje se za pogreb osobe koja nema zakonskog ili ugovornog obveznika uzdržavanja temeljem sklopljenog ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju i to:

- osobe koja je u času smrti korisnik prava ili član kućanstva koje je korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu i
- osobe koja je u času smrti korisnik smještaja ili organiziranog stanovanja.

(2) Centar za socijalnu skrb će za osobu iz stavka 1. ovoga članka koja ima prihod, odnosno imovinu zatražiti povrat pogrebnih troškova od njegovih nasljednika.

(3) Centar za socijalnu skrb priznaje jednokratnu naknadu iz stavka 1. ovoga članka do iznosa osnovnih troškova pogreba u mjestu smrti korisnika ili mjestu pogreba, a u iznos troškova uračunavaju se i troškovi prijevoza pokojnika.

(4) Jednokratnu naknadu iz stavka 1. ovoga članka nadležni centar za socijalnu skrb isplaćuje do iznosa iz stavka 3. ovoga članka fizičkoj ili pravnoj osobi koja je podmirila troškove pogreba ili pravnoj osobi registriranoj za usluge pogreba koja je izvršila uslugu.

6. Naknade u vezi s obrazovanjem

6.1. Naknada za redovito studiranje

Članak 51.

(1) Korisniku prava na uslugu smještaja, odnosno organiziranog stanovanja priznaje se pravo na naknadu za redovito studiranje na sveučilišnom ili stručnom studiju u visini četverostrukog iznosa osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Danom izvršnosti rješenja o priznavanju prava na naknadu iz stavka 1. ovoga članka korisniku prestaje pravo na uslugu smještaja, odnosno organiziranog stanovanja.

(3) Zahtjev za priznavanje prava na naknadu iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti do isteka roka od 6 mjeseci od dana prestanka prava na uslugu smještaja, odnosno organiziranog stanovanja.

(4) Korisniku prava na naknadu za redovito studiranje na sveučilišnom ili stručnom studiju može se priznati pravo na naknadu iz stavka 1. ovoga članka i u slučaju zaostajanja u studiju zbog mirovanja obveza za vrijeme služenja vojnog roka, za vrijeme trudnoće i do godinu dana starosti djeteta, za vrijeme dulje bolesti, te u drugim opravdanim slučajevima prekida studija sukladno posebnom propisu kojim se uređuje znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje.

(5) Korisnik prava na naknadu za redovito studiranje je dužan dostaviti dokaz o upisanoj godini najkasnije do 31. listopada svake godine dok traje studiranje, te izvijestiti centar za socijalnu skrb o završetku studiranja.

(6) Pravo na naknadu iz stavka 1. ovoga članka priznaje se korisniku neovisno o njegovom imovnom stanju.

6.2. Naknada za troškove smještaja u učeničkom domu

Članak 52.

Djetetu, polazniku srednje škole slabijeg imovnog stanja, koje nije član kućanstva koje je korisnik zajamčene minimalne naknade, može se priznati pravo na naknadu za troškove smještaja u učeničkom domu ako je:

- dijete samohranog roditelja, ako prosječni mjesečni prihod po članu obitelji ne prelazi iznos od dvije osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona,
- pod skrbništvom, a vlastiti prihod ne prelazi iznos od 250% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona,
- smješteno u udomiteljskoj obitelji, a pohađa školu izvan mjesta prebivališta udomitelja jer mu se školovanje ne može osigurati u mjestu prebivališta udomitelja.

6.3. Naknada za troškove prijevoza

Članak 53.

(1) Pravo na naknadu troškova prijevoza zbog školovanja može se priznati, ako nema osiguran prijevoz po nekoj drugoj osnovi:

- osobi s invaliditetom i djetetu s teškoćama u razvoju koji pohađaju nastavu radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja po posebnom programu izvan mjesta svoga prebivališta ili osposobljavanja za samozbrinjavanje, a ne postoji potreba da mu se prizna pravo na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja,
- djetetu smještenom u udomiteljskoj obitelji ili obiteljskom domu koje pohađa nastavu izvan mjesta prebivališta radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja.

(2) Naknada iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća troškove prijevoza u odlasku i povratku i priznaje se po najnižoj cijeni za redovita prijevozna sredstva javnog prometa za najkraću relaciju, a ako korisnik za prijevoz koristi osobno vozilo, u visini cijene vozne karte javnog prijevoznog sredstva.

(3) Prijevoz osobi s invaliditetom i djetetu s teškoćama u razvoju koje pohađa nastavu radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja u mjestu prebivališta, ako nema osiguran prijevoz po nekoj drugoj osnovi, osigurava jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb.

(4) Pravo na troškove prijevoza radi srednjoškolskog obrazovanja ima i dijete, korisnik zajamčene minimalne naknade, za školsku godinu 2013./2014.

7. Osobna invalidnina

Članak 54.

(1) Pravo na osobnu invalidninu priznaje se osobi s teškim invaliditetom ili drugim teškim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, u svrhu zadovoljavanja njezinih životnih potreba za uključivanje u svakodnevni život zajednice.

(2) Pravo na osobnu invalidninu ne može se priznati:

- osobi koja osobnu invalidninu ostvaruje po drugoj osnovi,
- osobi koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za uključivanje u zajednicu,
- osobi koja ima u vlasništvu poslovni prostor kojeg ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti,
- djetetu do godinu dana života,
- djetetu ili odrasloj osobi kojoj je priznata usluga smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama ovoga Zakona ili drugim propisima.

(3) Pravo na osobnu invalidninu ne može se priznati osobi kojoj je priznato pravo na doplatak za pomoć i njegu sukladno odredbama ovoga Zakona ili na temelju drugih propisa.

(4) Pravo na osobnu invalidninu priznaje se s danom podnošenja zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

(5) Vrstu i težinu invaliditeta te vrstu i težinu promjene u zdravstvenom stanju pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 55.

(1) Osobna invalidnina za osobu koja nema vlastiti prihod iznosi mjesečno 250% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Ako osoba iz članka 54. stavka 1. ovoga Zakona ostvaruje prihod po bilo kojoj osnovi, osobna invalidnina utvrđuje se kao razlika između iznosa iz stavka 1. ovoga članka i prosječnog prihoda ostvarenog u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je podnesen zahtjev, odnosno u kojem je pokrenut postupak po službenoj dužnosti.

(3) U prihod iz stavka 2. ovoga članka ne uračunava se zajamčena minimalna naknada, naknada za troškove stanovanja koja je ostvarena na temelju ovoga Zakona, mirovina do iznosa najniže, odnosno minimalne mirovine ostvarene za 40 godina mirovinskog staža, ortopedski dodatak, sredstva za uzdržavanje koje dijete ostvaruje na temelju propisa o obiteljskim odnosima i doplatak za djecu.

Članak 56.

Korisniku osobne invalidnine koji se nalazi u pritvoru ili istražnom zatvoru, na izdržavanju kazne zatvora, te boravku u inozemstvu u neprekidnom trajanju dužem od 2 mjeseca pravo na osobnu invalidninu miruje.

8. Doplatak za pomoć i njegu

Članak 57.

(1) Pravo na doplatak za pomoć i njegu priznaje se osobi koja ne može sama udovoljiti osnovnim životnim potrebama uslijed čega joj je prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe u organiziranju prehrane, pripremi i uzimanju obroka, nabavci namirnica, čišćenju i pospremanju stana, oblačenju i svlačenju, održavanju osobne higijene, kao i obavljanju drugih osnovnih životnih potreba.

(2) Pravo na doplatak za pomoć i njegu ne može se priznati osobi:

- koja ima sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju,
- koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za pomoć i njegu,
- koja ima u vlasništvu poslovni prostor kojeg ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti,
- ako prosječni mjesečni prihod samca prelazi iznos od 250% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona, odnosno ako prosječni mjesečni prihod članova kućanstva prelazi iznos od 200% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je podnesen zahtjev, odnosno pokrenut postupak po službenoj dužnosti,
- ako doplatak za pomoć i njegu može ostvariti po posebnom propisu, djetetu do godinu dana života,
- djetetu do godinu dana života,
- kojoj je priznato pravo na osobnu invalidninu po ovom Zakonu ili na temelju drugih propisa,
- kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi, odnosno organizirano stanovanje.

(3) Pravo na doplatak za pomoć i njegu priznaje centar za socijalnu skrb s danom podnošenja zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

Članak 58.

(1) Pravo na doplatak za pomoć i njegu može se priznati u punom ili smanjenom iznosu, ovisno o tome postoji li prijeka potreba pomoći i njege druge osobe u punom ili smanjenom opsegu.

(2) Vrstu i opseg prijekne potrebe trajne ili privremene pomoći i njege pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 59.

(1) Visina doplatka za pomoć i njegu iznosi:

- u punom iznosu 100% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona,
- u smanjenom iznosu 70% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Korisniku doplatka za pomoć i njegu za vrijeme koje provodi u zdravstvenoj ili drugoj ustanovi dulje od 15 dana pravo na doplatku za pomoć i njegu miruje.

Članak 60.

(1) Pravo na doplatku za pomoć i njegu u punom iznosu, neovisno o uvjetima iz članka 57. stavka 2. podstavaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona, priznaje se:

- osobi s težim invaliditetom,
- osobi s težim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju ili
- slijepoj, gluhoj i gluhoslijepoj osobi koja nije osposobljena za samostalan život i rad.

(2) Pravo na doplatku za pomoć i njegu u smanjenom iznosu, neovisno o uvjetima iz članka 57. stavka 2. podstavaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona, priznaje se:

- slijepoj, gluhoj i gluhoslijepoj osobi koja je osposobljena za samostalan život i rad ili
- osobi potpuno lišenoj poslovne sposobnosti.

Članak 61.

(1) Pravo na doplatku za pomoć i njegu nema dijete čiji roditelj koristi roditeljski dopust ili mirovanje radnog odnosa do treće godine života tog djeteta po posebnim propisima.

(2) Dijete za koje roditelj koristi pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta, dopust ili rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta s težim smetnjama u razvoju po posebnim propisima, može ostvariti pravo na doplatku za pomoć i njegu u smanjenom iznosu, ako ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

Članak 62.

Korisniku prava na doplatku za pomoć i njegu iznimno se može priznati i usluga pomoći u kući za zadovoljenje pojedine potrebe iz članka 57. stavka 1. ovoga Zakona koju mu ne mogu pružiti članovi obitelji.

9. Status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja

Članak 63.

(1) Pravo na status roditelja njegovatelja priznaje se jednom od roditelja djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom koje ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

- potpuno je ovisno o pomoći i njezi druge osobe jer mu je zbog održavanja života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko-tehničkih zahvata za koju je prema preporuci liječnika roditelj osposobljen,
- u potpunosti je nepokretno i uz pomoć ortopedskih pomagala,
- ima više vrsta teških oštećenja (tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih), zbog kojih je potpuno ovisno o pomoći i njezi druge osobe pri zadovoljavanju osnovnih životnih potreba.

(2) Ako u obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom iz stavka 1. ovoga članka, status roditelja njegovatelja mogu steći oba roditelja.

Članak 64.

(1) Iznimno, kada su roditelji djeteta s teškoćama u razvoju umrli ili ni jedan od roditelja ne živi s djetetom i o njemu ne brine, ili živi s djetetom ali nije u mogućnosti pružiti mu potrebnu njegu zbog svog psihofizičkog stanja, status njegovatelja može se priznati jednom od članova obitelji s kojim živi u obiteljskoj zajednici.

(2) Pravo na status roditelja njegovatelja, umjesto roditelju, može se priznati i bračnom ili izvanbračnom drugu roditelja djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom iz članka 63. ovoga Zakona, s kojim živi u obiteljskoj zajednici.

(3) Ukoliko u jednoroditeljskoj obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom, status roditelja njegovatelja iz članka 63. ovog Zakona može se priznati, osim roditelja, i jednom od članova obitelji s kojim živi u obiteljskoj zajednici.

Članak 65.

(1) Status roditelja njegovatelja ili njegovatelja ne može se priznati roditelju ili drugoj osobi iz članaka 63. i 64. ovoga Zakona ako je djetetu s teškoćama u razvoju ili osobi s invaliditetom osigurana usluga smještaja, organiziranog stanovanja, poludnevnog ili cjelodnevnog boravka u skladu s ovim Zakonom.

(2) Za vrijeme dok jedan roditelj koristi roditeljski ili posvojiteljski dopust za dijete, drugom roditelju ne može se priznati status roditelja njegovatelja za isto dijete.

(3) Roditelju ili drugoj osobi iz članaka 63. i 64. ovoga Zakona priznaje se pravo na status roditelja njegovatelja kada dijete s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom boravi manje od 4 sata dnevno u predškolskoj, obrazovnoj ili zdravstvenoj ustanovi, domu socijalne skrbi ili kod drugog pružatelja usluga boravka.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, roditelju ili drugoj osobi iz stavka 1. ovoga članka priznaje se pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja kada dijete s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom u predškolskoj, obrazovnoj ili zdravstvenoj ustanovi, domu socijalne skrbi, centru za pružanje usluga u zajednici ili kod drugog pružatelja usluge boravka boravi 4 i više sati dnevno ako mu roditelj ili njegovatelj tijekom boravka pruža usluge pomoći i njege.

Članak 66.

Pravo iz članka 63. ovoga Zakona može se priznati roditelju njegovatelju do navršene 65 godine života, a dulje ako se pružanje pomoći i njege ne može osigurati putem osoba iz članka 64. ovoga Zakona.

Članak 67.

(1) Roditelj njegovatelj odnosno njegovatelj ima pravo na naknadu u iznosu pet osnovica iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona, prava iz mirovinskoga osiguranja, zdravstvenog osiguranja i prava za vrijeme nezaposlenosti, kao zaposlena osoba prema posebnim propisima.

(2) Ministarstvo putem centra za socijalnu skrb vrši obračun i isplatu naknade iz stavka 1. ovoga članka i uplaćuje sve doprinose za obvezna osiguranja, a sredstva za te namjene se osiguravaju u državnom proračunu.

(3) Osnovica za uplatu doprinosa je najniža mjesečna osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za tekuću godinu.

(4) Ministarstvo vodi evidenciju osoba kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovateljja.

(5) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi pravilnikom propisuje sadržaj i način vođenja evidencije iz stavka 4. ovoga članka.

Članak 68.

(1) Roditelj njegovatelj, odnosno njegovatelj ima pravo na naknadu i za vrijeme privremene nesposobnosti za pružanje njege zbog bolesti, kao i tijekom odmora, kada ne obavlja poslove njegovateljja, a djetetu je osiguran privremeni smještaj tijekom godišnjeg odmora roditelja njegovateljja po odredbama ovoga Zakona, te ako je dijete na bolničkom liječenju najduže 2 mjeseca.

(2) Roditelj njegovatelj, odnosno njegovatelj može koristiti odmor u trajanju do 4 tjedna tijekom godine.

Članak 69.

Rješenje o priznavanju prava na status roditelja njegovateljja ili njegovateljja donosi centar za socijalnu skrb uz suglasnost Ministarstva.

Članak 70.

Pravo na status roditelja njegovateljja ili njegovateljja prestaje:

- na zahtjev roditelja njegovateljja ili njegovateljja,
- ako roditelj njegovatelj ili njegovatelj nije u mogućnosti pružati potrebnu negu zbog svojeg psihofizičkoga stanja,
- ako roditelj njegovatelj ili njegovatelj zbog neopravdanih razloga ne obavlja poslove njegovateljja,
- ako se roditelj njegovatelj ili njegovatelj nalazi u pritvoru, odnosno istražnom zatvoru ili na izdržavanju kazne zatvora u trajanju duljem od 2 mjeseca,
- kada roditelj njegovatelj ili njegovatelj navršši 65 godina života, osim u slučaju iz članka 66. ovoga Zakona,

- smrću djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom, roditelja njegovatelja ili njegovatelja.

Članak 71.

Vrstu specifične njege uz izvođenje medicinsko-tehničkih zahvata i težinu oštećenja (tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih) iz članka 63. stavka 1. ovoga Zakona, pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

10. Naknada do zaposlenja

Članak 72.

(1) Pravo na naknadu do zaposlenja priznaje se djetetu s teškoćama u razvoju, odnosno osobi s invaliditetom kojima je tjelesno, mentalno, intelektualno ili osjetilno oštećenje utvrđeno sukladno pravilniku iz članka 54. stavka 5. ovoga Zakona, nakon završetka osnovnoškolskog, srednjoškolskog ili visokoškolskog obrazovanja, a najranije s navršenih 15 godina života, ako naknadu za vrijeme nezaposlenosti ne ostvaruje prema drugim propisima, a evidentirana je kao nezaposlena osoba pri nadležnoj službi za zapošljavanje ili ima utvrđenu privremenu nezapošljivost od strane nadležnog tijela sukladno posebnom propisu.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka ne može ostvariti osoba kojoj je utvrđena potpuna radna nesposobnost temeljem ovoga Zakona i provedbenih propisa.

(3) Pravo na naknadu do zaposlenja priznaje i isplaćuje centar za socijalnu skrb iz sredstava državnoga proračuna na poziciji Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

(4) Visina naknade do zaposlenja iznosi 70% od osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Korisnik naknade do zaposlenja ne može istodobno ostvariti doplatu za pomoć i njegu na temelju ovoga Zakona.

(6) Pravo na naknadu do zaposlenja iz stavka 1. ovoga članka ukida se danom zaposlenja korisnika, a pravo se može ponovo priznati ako zaposlenje prestane neovisno o volji korisnika i ako ne ostvaruje naknadu za vrijeme nezaposlenosti prema drugim propisima.

11. Socijalne usluge

Članak 73.

(1) Socijalne usluge obuhvaćaju aktivnosti, mjere i programe namijenjene sprječavanju, prepoznavanju i rješavanju problema i poteškoća pojedinaca i obitelji, te poboljšanju kvalitete njihovog života u zajednici.

(2) Socijalne usluge mogu se pružati tijekom duljeg vremenskog razdoblja ili privremeno, ovisno o potrebama korisnika.

(3) Socijalne usluge organiziraju se kao usluge za djecu, mlade, obitelj i odrasle osobe, uz uvažavanje socijalnih veza i okruženja korisnika i obitelji.

Članak 74.

(1) Socijalne usluge po ovom Zakonu su:

1. prva socijalna usluga (informiranje, prepoznavanje i početna procjena potreba),
2. savjetovanje i pomaganje,
3. pomoć u kući,
4. psihosocijalna podrška,
5. rana intervencija,
6. pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja (integracija),
7. boravak,
8. smještaj,
9. organizirano stanovanje.

(2) Prva socijalna usluga, savjetovanje i pomaganje, pomoć u kući, rana intervencija, pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja, boravak i organizirano stanovanje usluge su skrbi u obitelji i lokalnoj zajednici i smatraju se izvaninstitucijskim uslugama.

(3) Smještaj je usluga skrbi izvan vlastite obitelji, koja se ostvaruje kao institucijska skrb u domu socijalne skrbi, centru za pružanje usluga u zajednici, kod drugih pružatelja usluga iz članka 169. ovoga Zakona ili kao izvaninstitucijska skrb u udomiteljskoj obitelji ili obiteljskom domu.

(4) O priznavanju prava na socijalne usluge iz stavka 1. točaka 3. do 9. ovoga članka centar za socijalnu skrb odlučuje rješenjem.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, o priznavanju prava na socijalne usluge iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, kada te usluge ne pruža centar za socijalnu skrb, odlučuje centar za socijalnu skrb rješenjem.

(6) Primatelj usluge može izabrati socijalnu uslugu i pružatelja usluge s kojim sklapa ugovor o korištenju socijalne usluge u skladu s uvjetima propisanim ovim Zakonom i bez rješenja centra za socijalnu skrb.

(7) Primatelj usluge iz stavka 6. ovoga članka u cijelosti snosi troškove korištenja socijalne usluge.

(8) Roditelj djeteta, odnosno djetetov skrbnik ili zakonski zastupnik ne može neposredno izabrati niti ugovoriti korištenje usluge smještaja ili boravka djeteta s pružateljem usluge.

(9) Dijete može koristiti uslugu smještaja, boravka ili organiziranog stanovanja samo na temelju rješenja centra za socijalnu skrb.

Članak 75.

Centar za socijalnu skrb primarno priznaje korisniku pravo na socijalne usluge u obitelji i lokalnoj zajednici, a iznimno, ako se korisniku tim uslugama ne mogu podmiriti sve potrebe te ako u lokalnoj zajednici nije razvijena mreža izvaninstitucijskih usluga, korisniku se priznaje pravo na skrb izvan vlastite obitelji u obliku smještaja.

11.1. Prva socijalna usluga

Članak 76.

(1) Prva socijalna usluga obuhvaća informiranje korisnika o socijalnim uslugama i pružateljima usluga, pomoć korisniku pri utvrđivanju njegovih potreba, početnu procjenu mogućnosti korisnika te podršku i pomoć pri izboru prava u sustavu socijalne skrbi.

(2) Uslugu iz stavka 1. ovoga članka pružaju stručni radnici centra za socijalnu skrb.

11.2. Savjetovanje i pomaganje

11.2.1. Savjetovanje i pomaganje pojedincu

Članak 77.

(1) Savjetovanje i pomaganje pojedincu je socijalna usluga sustavne stručne pomoći kojom se pojedincu pruža pomoć radi prevladavanja poteškoća, te stvaranja uvjeta za očuvanje i razvoj osobnih mogućnosti i odgovornog odnosa pojedinca prema sebi, obitelji i društvu.

(2) Savjetovanje i pomaganje iz stavka 1. ovoga članka pruža se korisniku radi prevladavanja poteškoća u vezi s bolešću, starošću, smrću člana obitelji, invalidnošću, teškoćama u razvoju, uključivanjem u svakodnevni život nakon duljega boravka u domu socijalne skrbi ili kod drugog pružatelja socijalnih usluga, zdravstvenoj ili penalnoj ustanovi, te u drugim nepovoljnim okolnostima ili kriznim stanjima.

(3) Radi prevladavanja poteškoća u komunikaciji i mobilnosti, gluhe i gluhoslijepe osobe imaju pravo na pomoć stručnog prevoditelja u postupcima ostvarivanja prava u sustavu socijalne skrbi.

11.2.2. Savjetovanje i pomaganje obitelji

Članak 78.

(1) Savjetovanje i pomaganje obitelji je socijalna usluga koja obuhvaća sve oblike stručne pomoći pri prevladavanju obiteljskih poteškoća i poteškoća roditelja u odgoju i skrbi za djecu, te osposobljavanje obitelji za funkcioniranje u svakodnevnom životu.

(2) Savjetovanje i pomaganje obitelji uključuje podršku obitelji, intenzivnu podršku obitelji u krizi i dugoročni rad s članovima obitelji usmjeren na poboljšanje obiteljskih odnosa. Savjetovanje i pomaganje obitelji uključuje i psihološku pripremu djeteta za odlazak roditelja na izdržavanje kazne zatvora te za kontakte djeteta s roditeljem zatvorenikom u penalnoj ustanovi.

(3) Usluga intenzivne podrške obitelji u krizi je savjetodavno-terapijska i socijalno-edukativna usluga koja se pruža obitelji u krizi, kao i udomiteljskoj obitelji s ciljem unaprjeđivanja obiteljskih odnosa, prevladavanja kriznih situacija i usvajanja znanja i vještina za uspješno roditeljstvo odnosno udomiteljstvo.

(4) Usluga iz stavka 3. ovoga članka provodi se nakon sveobuhvatne procjene obiteljskih rizika, snaga i potreba, u skladu s planom promjene i planom intervencija kojima se u vremenski ograničenom razdoblju od najduže 6 mjeseci očekuje osnaživanje obitelji za promjenu i osposobljavanje roditelja za skrb o djeci u obitelji.

Članak 79.

Uslugu savjetovanja i pomaganja pružaju stručni radnici centra za socijalnu skrb, doma socijalne skrbi, centra za pružanje usluga u zajednici, drugih pružatelja usluga iz članka 169. ovoga Zakona te fizičke osobe iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona koje pružaju usluge savjetovanja u savjetovalištu, u suradnji s drugim pružateljima usluga u zajednici i drugim osobama koje mogu utjecati na obitelj.

11.3. Pomoć u kući

Članak 80.

(1) Pomoć u kući je socijalna usluga koja se priznaje starijoj osobi kojoj je prema procjeni centra za socijalnu skrb potrebna pomoć druge osobe.

(2) Pomoć u kući priznaje se osobi kojoj je zbog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog ili osjetilnog oštećenja ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć druge osobe.

(3) Pomoć u kući priznaje se i osobi kojoj je zbog privremenih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć druge osobe.

(4) Pomoć u kući osobi iz stavaka 1. 2. i 3. ovoga članka priznaje se ako ispunjava slijedeće uvjete:

- nema mogućnosti da joj pomoć osiguraju roditelj, bračni drug i djeca,
- nema sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju,
- na području njezinog prebivališta moguće je osigurati takvu pomoć pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom,
- nije otuđila nekretnine ili pokretnine veće vrijednosti u posljednjih godinu dana od dana podnošenja zahtjeva za priznavanje prava na socijalnu uslugu ili dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti,
- prihod samca ili prihod po članu kućanstva ne prelazi iznos od 300% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Ako prihod samca ili prihod po članu kućanstva prelazi iznos od 300% osnovice, a nije veći od 400% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona, korisniku koji ispunjava uvjete iz stavka 4. podstavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka priznaje se pravo na 50% cijene troškova usluge pomoći u kući.

Članak 81.

Pomoć u kući može obuhvatiti:

- organiziranje prehrane (nabava i dostava gotovih obroka u kuću),
- obavljanje kućnih poslova (nabava živežnih namirnica, pomoć u pripremanju obroka, pranje posuđa, pospremanje stana, donošenje vode, ogrjeva i slično, organiziranje pranja i glačanja rublja, nabava lijekova i drugih potrepština i dr.),
- održavanje osobne higijene (pomoć u oblačenju i svlačenju, u kupanju i obavljanju drugih higijenskih potreba),
- zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba.

Članak 82.

Pomoć u kući pruža centar za pomoć u kući, dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, drugi pružatelji usluga iz članka 169. ovoga Zakona te fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona, u skladu s uvjetima propisanim ovim Zakonom.

11.4. Psihosocijalna podrška

Članak 83.

(1) Psihosocijalna podrška je socijalna usluga koja podrazumijeva rehabilitaciju koja potiče razvoj kognitivnih, funkcionalnih, komunikacijskih ili socijalnih vještina korisnika.

(2) Psihosocijalna podrška priznaje se djetetu s teškoćama u razvoju, odrasloj osobi s invaliditetom, ovisniku, žrtvi obiteljskog nasilja te svim drugim osobama u potrebi, prema procjeni stručnog tima nadležnog centra za socijalnu skrb.

(3) Psihosocijalna podrška može se pružati individualno i u grupi.

(4) Psihosocijalnu podršku mogu pružati dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici i drugi pružatelji usluga iz članka 169. ovoga Zakona pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(5) Psihosocijalna podrška se pruža u obitelji korisnika odnosno udomiteljskoj obitelji ili kod pružatelja usluga iz stavka 4. ovoga članka na način da se ista pruža u obitelji korisnika ili udomiteljskoj obitelji do 5 sati tjedno, a kod pružatelja usluga iz stavka 4. ovoga članka do 6 sati tjedno, a ne više od dva sata dnevno.

(6) Psihosocijalna podrška iz ovoga članka može se pružati uz prisutnost i sudjelovanje članova obitelji.

(7) Centar za socijalnu skrb priznaje pravo na uslugu iz stavka 1. ovoga članka na temelju prethodno pribavljenog mišljenja pružatelja usluga iz stavka 4. ovoga članka o vrsti, trajanju i učestalosti usluge.

11.5. Rana intervencija

Članak 84.

- (1) Rana intervencija je socijalna usluga koja obuhvaća stručnu poticajnu pomoć djeci i stručnu i savjetodavnu pomoć njihovim roditeljima, uključujući i druge članove obitelji, te udomitelja za djecu, kod nekog utvrđenog razvojnog rizika ili razvojne teškoće djeteta.
- (2) Rana intervencija pruža se djeci i roditeljima, odnosno udomiteljima za djecu u njihovoj obitelji ili kod pružatelja usluge, radi uključivanja djeteta u širu socijalnu mrežu, ako se takva usluga ne osigurava u okviru zdravstvene djelatnosti.
- (3) Rana intervencija pruža se djetetu kod kojeg je u ranoj dobi utvrđeno odstupanje u razvoju, razvojni rizik ili razvojne poteškoće, u pravilu do navršene 3. godine života, a najdulje do navršene 7. godine života djeteta.
- (4) Nakon prethodno pribavljenog mišljenja liječnika specijaliste neonatologa ili pedijatra, a iznimno liječnika druge odgovarajuće specijalizacije centar za socijalnu skrb traži ocjenu pružatelja usluge o trajanju i učestalosti pružanja usluge iz stavka 1. ovoga članka, te rješenjem priznaje pravo na pružanje usluge.
- (5) Ranu intervenciju može pružati dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici i drugi pružatelji usluga iz članka 169. ovoga Zakona pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.
- (6) Rana intervencija može se pružati u obitelji korisnika, odnosno u udomiteljskoj obitelji te kod pružatelja usluga iz stavka 5. ovoga članka, a može se priznati u trajanju do 5 sati tjedno.
- (7) Korisnik kojemu se pruža rana intervencija ne može istodobno koristiti usluge psihosocijalne podrške.

11.6. Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja (integracija)

Članak 85.

- (1) Pomoć pri uključivanju djeteta s teškoćama u razvoju ili mlađe punoljetne osobe s invaliditetom u programe redovitih predškolskih ili školskih ustanova (integracija) je socijalna usluga koja se pruža odgajateljima, učiteljima i nastavnicima u predškolskim i školskim ustanovama.
- (2) Centar za socijalnu skrb priznaje uslugu iz stavka 1. ovoga članka nakon prethodno pribavljenog mišljenja predškolske ili školske ustanove i pružatelja usluge o trajanju i učestalosti pružanja usluge, a može se odrediti u trajanju do 5 sati tjedno.
- (3) Uslugu iz stavka 1. ovoga članka pružaju dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, i drugi pružatelji usluga iz članka 169. ovoga Zakona koji pružaju usluge djeci s teškoćama u razvoju i mlađim punoljetnim osobama s invaliditetom, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

11.7. Boravak

Članak 86.

- (1) Boravak je socijalna usluga koja obuhvaća cjelodnevni i poludnevni boravak.
- (2) Cjelodnevni boravak može trajati od 6 do 10 sati, a poludnevni boravak od 4 do 6 sati dnevno, u kojem vremenu se osigurava zadovoljavanje životnih potreba korisnika pružanjem usluga prehrane, održavanja osobne higijene, brige o zdravlju, čuvanja, odgoja, njege, radnih aktivnosti, psihosocijalne rehabilitacije, organiziranja slobodnog vremena, organiziranog prijevoza, ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika.
- (3) Cjelodnevni i poludnevni boravak može se priznati jedan dan u tjednu, više dana u tjednu ili tijekom svih radnih dana u tjednu.
- (4) Uslugu iz stavka 1. ovoga članka pružaju dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, drugi pružatelji usluga iz članka 169. ovoga Zakona ili fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona koja pruža uslugu boravka kao profesionalnu djelatnost, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

11.8. Smještaj

Članak 87.

- (1) Smještaj je socijalna usluga koja može obuhvatiti uslugu stanovanja, prehrane, njege, brige o zdravlju, socijalnog rada, psihosocijalne rehabilitacije, fizikalne terapije, radne terapije, radnih aktivnosti, aktivnog provođenja vremena, odgoja i obrazovanja, ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika.
- (2) Smještaj iz stavka 1. ovoga članka može se priznati kao privremeni ili dugotrajni.
- (3) Smještaj se može priznati tijekom svih dana u tjednu ili tijekom 5 radnih dana.
- (4) Uz usluge iz stavka 1. ovoga članka smještaj može obuhvatiti i pripremu korisnika za povratak u vlastitu obitelj, udomiteljsku obitelj ili za samostalan život, te pripremu djeteta za posvojenje ili smještaj u udomiteljsku obitelj.
- (5) Uslugu smještaja pružaju dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, drugi pružatelji usluga iz članka 169. ovoga Zakona ili fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona koja pruža uslugu smještaja, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

11.8.1. Privremeni smještaj

Članak 88.

- (1) Privremeni smještaj priznaje se u kriznim situacijama, radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa, radi smještaja djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i u drugim slučajevima propisanim ovim Zakonom.

(2) Privremeni smještaj u kriznim situacijama i privremeni smještaj radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa ne mogu se pružati u obiteljskom domu.

11.8.1.1. Privremeni smještaj u kriznim situacijama

Članak 89.

(1) Privremeni smještaj u kriznim situacijama priznaje se djetetu koje se zatekne bez nadzora roditelja ili u skitnji, odrasloj osobi koja se zatekne izvan mjesta prebivališta ili boravišta, odnosno nema prebivališta ili boravišta i nije u stanju brinuti se o sebi, beskućniku, trudnici ili roditelju s djetetom do godine dana života djeteta, djeci i odraslim osobama - žrtvama obiteljskog nasilja i žrtvama trgovanja ljudima, odraslim osobama kojima je ugrožen život, zdravlje i sigurnost uslijed bolesti, nemoći, ovisnosti ili socijalne isključenosti.

(2) Privremeni smještaj osoba iz stavka 1. ovoga članka može trajati dok se ne ostvari povratak u vlastitu ili udomiteljsku obitelj ili se smještaj ne osigura na drugi način, a najduže do 6 mjeseci.

(3) Iznimno, privremeni smještaj iz stavka 1. ovoga članka može trajati do godinu dana:

- trudnici ili roditelju s djetetom do godine dana života djeteta, koji nema stan, odnosno nema osigurano stanovanje ili zbog poremećenih odnosa u obitelji ne može ostati s djetetom u obitelji,
- djetetu i odrasloj osobi - žrtvama obiteljskog nasilja,
- djetetu i odrasloj osobi - žrtvama trgovanja ljudima,
- beskućniku.

(4) Radi sprječavanja, ublažavanja i otklanjanja uzroka socijalnog isključivanja beskućnika, pružatelj usluga privremenog smještaja, centar za socijalnu skrb i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezni su surađivati i zajednički planirati aktivnosti za osiguranje njegovog ponovnog uključivanja u život zajednice.

11.8.1.2. Privremeni smještaj radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa

Članak 90.

(1) Privremeni smještaj priznaje se djetetu s teškoćama u razvoju i odrasloj osobi s invaliditetom, djetetu i mlađoj punoljetnoj osobi s problemima u ponašanju i osobi ovisnoj o alkoholu, drogi, kockanju i drugim oblicima ovisnosti, radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa koji obuhvaćaju usluge psihosocijalne rehabilitacije s ciljem usvajanja i razvoja socijalnih vještina.

(2) Privremeni smještaj može se priznati roditelju djeteta s teškoćama u razvoju koje je upućeno na kraći rehabilitacijski program, radi njegovog aktivnog sudjelovanja u provođenju psihosocijalnog programa, prema utvrđenoj procjeni i programu pružatelja usluga, ali najduže do 15 dana tijekom kalendarske godine.

(3) Privremeni smještaj može trajati dok traje potreba, a najduže do:

- godinu dana za dijete s teškoćama u razvoju ili osobu s invaliditetom,
- tri godine za dijete i mlađu punoljetnu osobu s problemima u ponašanju i osobu ovisnu o alkoholu, drogi, kockanju i drugim oblicima ovisnosti.

11.8.1.3. Privremeni smještaj djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi

Članak 91.

(1) Djetetu, a posebno djetetu mlađem od sedam godina, centar za socijalnu skrb može priznati pravo na privremeni smještaj u dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici ili kod drugog pružatelja usluga iz članka 169. ovoga Zakona, samo u slučaju ako mu se u trenutku nastanka potrebe ne može osigurati smještaj u udomiteljskoj obitelji ili obiteljskom domu, dok traje potreba a najdulje do šest mjeseci.

(2) U slučaju potrebe za pružanjem tretmanskih ili zdravstvenih usluga koje nisu dostupne udomitelju, privremeni smještaj djeteta u dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici ili kod drugog pružatelja usluga iz članka 169. ovoga Zakona može trajati dulje od roka iz stavka 1. ovoga članka, a najdulje godinu dana.

(3) Ako to interesi djeteta zahtijevaju, usluga privremenog smještaja priznaje se djetetu čiji roditelji zbog bolesti, neriješenog stambenog pitanja ili drugih životnih nedaća privremeno nisu u mogućnosti brinuti o djetetu.

(4) Privremeni smještaj djeteta iz stavka 3. ovoga članka može trajati najdulje godinu dana.

11.8.1.4. Privremeni smještaj u drugim slučajevima

Članak 92.

(1) Privremeni smještaj priznaje se djetetu i odrasloj osobi, radi korištenja odmora njegovog roditelja njegovatelja, odnosno njegovatelja, u ukupnom trajanju od najviše 30 dana tijekom jedne kalendarske godine ili zbog privremene nesposobnosti za pružanje njege zbog bolesti roditelja njegovatelja odnosno njegovatelja dok traje potreba, a najdulje 60 dana tijekom jedne kalendarske godine.

(2) Privremeni smještaj u udomiteljsku obitelj tijekom blagdana ili školskih praznika priznaje se djetetu i odrasloj osobi s invaliditetom smještenoj u dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici ili kod drugog pružatelja usluga iz članka 169. ovoga Zakona radi stjecanja iskustva obiteljskog okruženja, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(3) Privremeni smještaj može se priznati djetetu i odrasloj osobi s invaliditetom radi postupne prilagodbe na dugotrajni smještaj izvan vlastite ili udomiteljske obitelji.

(4) Privremeni smještaj može se priznati djetetu i odrasloj osobi radi pripreme na izvaninstitucijsku skrb.

(5) Privremeni smještaj može se priznati djetetu s teškoćama u razvoju i odrasloj osobi s invaliditetom najdulje do 21. godine života radi školovanja po posebnom programu izvan mjesta prebivališta, ako se školovanje ne može osigurati u mjestu prebivališta.

(6) Privremeni smještaj iz stavaka 3. i 4. ovoga članka može trajati dok traje potreba, a najdulje šest mjeseci.

(7) Privremeni smještaj iz stavka 5. ovoga članka može trajati dok traje potreba za redovitim školovanjem.

11.8.2. Dugotrajni smještaj

Članak 93.

(1) Dugotrajni smještaj priznaje se korisniku kojem je tijekom duljeg vremenskog razdoblja potrebno osigurati intenzivnu skrb i zadovoljavanje drugih životnih potreba.

(2) Djetetu bez roditelja, djetetu koje roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti priznaje se dugotrajni smještaj u udomiteljskoj obitelji, obiteljskom domu ili organiziranom stanovanju.

(3) Dugotrajni smještaj priznaje se osobi s invaliditetom, tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem, sukladno dobi, vrsti i stupnju oštećenja kada nije moguće osigurati skrb u obitelji pružanjem odgovarajućih izvaninstitucijskih oblika skrbi.

(4) Dugotrajni smještaj priznaje se funkcionalno ovisnoj starijoj osobi i teško bolesnoj osobi kojoj je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna stalna pomoć i njega druge osobe.

(5) Dugotrajni smještaj priznaje se osobi nesposobnoj za rad koja se nalazi u posebno teškim životnim prilikama koje se ne mogu otkloniti primjenom drugih prava iz socijalne skrbi ili na drugi način.

(6) Dugotrajni smještaj neće se priznati osobi koja ima sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, kojoj pomoć i njegu mogu pružiti članovi obitelji ili se pomoć i njega može osigurati na drugi način, te osobi koja svojim prihodom ili imovinom može u cijelosti podmiriti troškove smještaja.

11.9. Organizirano stanovanje

Članak 94.

(1) Organizirano stanovanje je socijalna usluga kojom se jednoj ili više osoba tijekom 24 sata dnevno uz organiziranu stalnu ili povremenu pomoć stručne ili druge osobe, u stanu ili izvan stana, osiguravaju osnovne životne potrebe te socijalne, radne, kulturne, obrazovne, rekreacijske i druge potrebe.

(2) Organiziranim stanovanjem smatra se i stanovanje u zajednici stambenih jedinica koje se nalaze na istoj lokaciji.

(3) U jednoj stambenoj jedinici može stanovati najviše osam korisnika.

VI. CIJENE I SUDJELOVANJE KORISNIKA U PLAĆANJU SOCIJALNIH USLUGA

Članak 95.

- (1) Metodologiju za utvrđivanje cijena socijalnih usluga koje se pružaju u mreži socijalnih usluga pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.
- (2) Domovi socijalne skrbi i centri za pružanje usluga u zajednici kojima je osnivač Republika Hrvatska pružaju socijalne usluge po cijeni koju sukladno pravilniku iz stavka 1. ovoga članka odredi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.
- (3) Odluku o utvrđivanju cijena socijalnih usluga koje domovi socijalne skrbi i centri za pružanje usluga u zajednici kojima je osnivač Republika Hrvatska pružaju u mreži socijalnih usluga donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.
- (4) Odluka iz stavka 3. ovoga članka objavljuje se u Narodnim novinama.

Članak 96.

Cijenu usluga izvan mreže socijalnih usluga, pružatelji socijalnih usluga određuju samostalno.

Članak 97.

- (1) Korisnik - odrasla osoba koji socijalnu uslugu koristi na temelju rješenja centra za socijalnu skrb, dužan je sudjelovati u plaćanju cijene usluge svojim prihodom sukladno pravilniku iz članka 99. ovoga Zakona.
- (2) Korisnik iz stavka 1. ovoga članka čiji prihod nije dostatan za utvrđeni iznos sudjelovanja u plaćanju cijene usluge dužan je prodati imovinu koja ne služi njemu i članovima njegovog kućanstva za podmirenje osnovnih stambenih i drugih osnovnih životnih potreba.
- (3) Pri utvrđivanju prihoda kojima korisnik sudjeluje u plaćanju usluga, iznos prihoda umanjuje se za iznos koji korisnik plaća za uzdržavanje nekog od članova obitelji prema propisima kojima se uređuju obiteljski odnosi, a korisniku dugotrajnog i privremenog smještaja umanjuje se i za iznos naknade za osobne potrebe korisnika.
- (4) Ako korisnik ne može u cijelosti ili djelomično platiti cijenu usluge na način propisan stavcima 1. i 2. ovoga članka, cijenu usluge dužni su u cijelosti ili djelomično platiti zakonski obveznici uzdržavanja na temelju nagodbe sklopljene sa centrom za socijalnu skrb ili prema propisima kojima se uređuju obiteljski odnosi.
- (5) Ako obveznici uzdržavanja ne izvršavaju obveze iz nagodbe iz stavka 4. ovoga članka, centar za socijalnu skrb će pred nadležnim sudom pokrenuti postupak za naknadu troškova za pružene usluge.
- (6) Iznimno, osoba koja je obveznik uzdržavanja odrasle osobe nesposobne za rad nije dužna sudjelovati u cijeni usluge ako je njezin prihod ili prihod njezinog kućanstva manji od trostrukog iznosa zajamčene minimalne naknade za samca ili kućanstvo, utvrđenog sukladno članku 30. stavka 1. ovoga Zakona.

(7) Ako se troškovi usluge iz stavka 1. ovoga članka ne mogu platiti na način propisan stavcima 1. do 4. ovoga članka plaćanje usluge tereti sredstva Ministarstva.

Članak 98.

(1) Roditelji djeteta dužni su plaćati u cijelosti ili sudjelovati u plaćanju usluge koje dijete ostvaruje na temelju ovoga Zakona, sukladno pravilniku iz članka 99. ovoga Zakona, osim ako su roditelji korisnici zajamčene minimalne naknade.

(2) Roditelji ili drugi obveznici uzdržavanja djeteta i centar za socijalnu skrb sklapaju nagodbu kojom utvrđuju plaćanje usluge. Nagodba ima snagu ovršne isprave.

(3) Ako roditelji ili drugi obveznici uzdržavanja ne žele sklopiti nagodbu iz stavka 2. ovoga članka, centar za socijalnu skrb će pred nadležnim sudom pokrenuti postupak za naknadu troškova pruženih usluga.

(4) Dijete koje ima redoviti mjesečni prihod dužno je sudjelovati u plaćanju usluge koju ostvaruje na temelju ovoga Zakona, sukladno pravilniku iz članka 99. ovoga Zakona, a najviše do 50% prihoda.

(5) Dijete svojom imovinom ne sudjeluje u plaćanju usluga.

Članak 99.

Sudjelovanje korisnika u plaćanju cijene usluge i način plaćanja usluga pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

VII. NADLEŽNOST I POSTUPAK ZA PRIZNAVANJE PRAVA IZ SOCIJALNE SKRBI

Članak 100.

(1) O priznavanju prava u sustavu socijalne skrbi na zajamčenu minimalnu naknadu, naknadu za osobne potrebe korisnika smještaja, jednokratnu naknadu, naknade u vezi s obrazovanjem, osobnu invalidninu, doplatak za pomoć i njegu, status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja, naknadu do zaposlenja i socijalne usluge rješenjem odlučuje centar za socijalnu skrb.

(2) O priznavanju prava na naknadu za troškove stanovanja odlučuje jedinica lokalne samouprave i Grad Zagreb, sukladno odredbama ovoga Zakona i posebnih zakona.

(3) O priznavanju prava na naknadu za troškove ogrjeva odlučuje jedinica područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, sukladno odredbama ovoga Zakona.

(4) Za priznavanje prava u sustavu socijalne skrbi iz stavka 1. ovoga članka mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb osnovan za područje na kojem stranka ima prebivalište.

(5) Ako stranka nema prebivalište na području Republike Hrvatske, mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb prema mjestu boravišta stranke u Republici Hrvatskoj, a ako stranka nema

boravište u Republici Hrvatskoj mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb prema mjestu posljednjeg prebivališta, odnosno boravišta stranke na području Republike Hrvatske.

(6) Ako se mjesna nadležnost ne može odrediti na način propisan stavcima 4. i 5. ovoga članka, mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb prema mjestu na kojem je nastao povod za vođenje postupka.

(7) Mjesna nadležnost ne mijenja se priznavanjem prava na uslugu smještaja i organiziranog stanovanja izvan mjesta prebivališta.

(8) Ako se izmijene okolnosti na osnovi kojih je po ovom Zakonu bila određena mjesna nadležnost, postupak nastavlja nadležni centar za socijalnu skrb. Nadležni centar dužan je preispitati ispunjava li korisnik i nadalje uvjete za korištenje priznatog prava. Novo rješenje se donosi samo u slučaju promijenjenih okolnosti od kojih ovisi opseg i daljnje korištenje prava.

Članak 101.

(1) Mjesna nadležnost za djecu određuje se prema prebivalištu roditelja, a ako nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, prema njihovom boravištu.

(2) Za dijete čiji roditelji žive odvojeno mjesna nadležnost se određuje prema prebivalištu roditelja s kojim dijete živi prema odluci suda, a ako nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, prema njegovom boravištu.

(3) Do donošenja odluke suda iz stavka 2. ovoga članka mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb nadležan prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta roditelja kod kojega dijete pretežno boravi.

(4) Ako je roditeljima koji žive odvojeno oduzeto pravo da žive s djetetom i odgajaju ga, a dijete je povjereno na čuvanje i odgoj drugoj osobi ili domu socijalne skrbi odnosno drugom pružatelju socijalnih usluga, za dijete je mjesno nadležan centar za socijalnu skrb prema prebivalištu, odnosno boravištu roditelja koji sam ili u većoj mjeri izvršava ostale sadržaje roditeljske skrbi.

(5) Mjesna nadležnost centra za socijalnu skrb za dijete ne mijenja se ako je roditelj lišen prava na roditeljsku skrb, osim u slučaju posvojenja.

Članak 102.

(1) Za osobu koja se zbog elementarnih nepogoda ili sličnih razloga našla izvan mjesta svog prebivališta, dok se ne ostvare uvjeti za njezin povratak, mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb nadležan prema mjestu u kojemu se osoba zatekla.

(2) Za dijete koje se zatekne bez nadzora roditelja ili druge odrasle osobe izvan mjesta svog prebivališta, kao i za druge osobe koje nisu u stanju štiti svoja prava i interese, a zateknu se izvan mjesta svog prebivališta, mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb na čijem području se zateknu.

Članak 103.

- (1) O sukobu mjesne nadležnosti između centara za socijalnu skrb odlučuje Ministarstvo.
- (2) Ako nastane sukob mjesne nadležnosti, centar za socijalnu skrb koji je započeo postupak dužan je obaviti radnje u postupku koje ne trpe odgodu.
- (3) O sukobu stvarne nadležnosti između centra za socijalnu skrb i jedinice lokalne, područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba odlučuje nadležni upravni sud.
- (4) Postupci iz stavaka 1. i 3. ovoga članka su hitni.

Članak 104.

- (1) O izuzeću stručnog radnika i predstojnika podružnice centra za socijalnu skrb odlučuje ravnatelj centra za socijalnu skrb.
- (2) O izuzeću ravnatelja centra za socijalnu skrb odlučuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.
- (3) Ako zbog izuzeća ravnatelja ili istodobnog izuzeća ravnatelja i stručnih radnika centar za socijalnu skrb ne može dalje postupati, ministar nadležan za poslove socijalne skrbi će za postupanje odrediti drugi centar za socijalnu skrb.

Članak 105.

- (1) Postupak za priznavanje prava propisanih ovim Zakonom pokreće se na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti.
- (2) Postupak za priznavanje prava propisanih ovim Zakonom pokreće se i na zahtjev bračnog druga, punoljetnog djeteta, roditelja ili skrbnika stranke.
- (3) Centar za socijalnu skrb može pokrenuti postupak po službenoj dužnosti i na temelju obavijesti članova obitelji, građana, ustanova, udruga, vjerskih zajednica, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba, te državnih i drugih tijela.

Članak 106.

- (1) Ako je u postupku prije donošenja rješenja o pravima u sustavu socijalne skrbi ili drugim pravima po posebnim propisima, potrebno utvrditi činjenice vezane za zdravstveno stanje propisane kao uvjet za priznavanje prava po ovom Zakonu ili po posebnim propisima, centar za socijalnu skrb ili drugo nadležno tijelo će zatražiti nalaz i mišljenje prvostupanjskog tijela vještačenja.
- (2) Ako se žalbom pobija prvostupanjsko rješenje o pravima iz socijalne skrbi, odnosno drugim pravima po posebnim propisima u svezi s nalazom i mišljenjem tijela vještačenja u prvom stupnju, Ministarstvo ili drugo nadležno tijelo drugog stupnja, prije donošenja rješenja o žalbi može pribaviti nalaz i mišljenje drugostupanjskog tijela vještačenja.

(3) Tijela vještačenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka odlukom osniva ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(4) Sastav i način rada tijela vještačenja iz stavka 1. ovoga članka, sadržaj potrebne medicinske dokumentacije, sadržaj nalaza i mišljenja i obrasce za rad tijela vještačenja propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi u suradnji s ministrom nadležnim za zdravstvo.

Članak 107.

(1) Korisnik socijalne skrbi dužan je službenoj osobi dati istinite osobne podatke, podatke o svom prihodu i imovini, kao i drugim okolnostima o kojima ovisi priznavanje nekog prava i pisanom izjavom omogućiti njihovu dostupnost u postupku za priznavanje prava na novčane naknade i socijalne usluge kao i tijekom korištenja prava.

(2) Za točnost podataka navedenih u zahtjevu za ostvarivanje prava u sustavu socijalne skrbi podnositelj zahtjeva odgovara materijalno i kazнено.

(3) Nadležna tijela, sudovi i financijske institucije dužni su bez odlaganja, na zahtjev nadležnog tijela koje odlučuje o pravima iz sustava socijalne skrbi, dostaviti podatke o dohotku i imovini podnositelja zahtjeva i članova njegovog kućanstva.

Članak 108.

Temeljem procjene potreba korisnika centar za socijalnu skrb u suradnji s podnositeljem zahtjeva i članovima obitelji tijekom postupka za priznavanje prava izrađuje individualni plan skrbi.

Članak 109.

Ako prije pravomoćnosti rješenja o priznavanju prava iz socijalne skrbi umre osoba o čijem se pojedinačnom pravu rješava na temelju ovoga Zakona, postupak se obustavlja.

Članak 110.

(1) Postupak za priznavanje prava u sustavu socijalne skrbi je hitan.

(2) Ako nije potrebno provoditi posebni ispitni postupak, centar za socijalnu skrb dužan je donijeti rješenje u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(3) Ako je potrebno provoditi posebni ispitni postupak, centar za socijalnu skrb dužan je donijeti rješenje u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(4) Nadležno tijelo iz članka 100. stavka 1. ovoga Zakona dužno je odluku o zahtjevu za priznanje prava na jednokratnu naknadu iz članaka 46., 47. i 48. ovoga Zakona donijeti u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 111.

(1) U iznimno žurnim slučajevima, kada je potrebno poduzimanje mjera radi otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi, posebno djece, ili radi osiguravanja javnog reda i sigurnosti, centar za socijalnu skrb može donijeti usmeno rješenje i odrediti izvršenje usmenog rješenja bez odgode.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka centar za socijalnu skrb dužan je donijeti rješenje u pisanom obliku najkasnije u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja.

Članak 112.

(1) Centar za socijalnu skrb će po potrebi, a najmanje jedanput godišnje, preispitati postojanje činjenica i okolnosti koje su bile odlučujuće za donošenje rješenja o priznavanju prava iz članka 100. stavka 1. ovoga Zakona, te donijeti novo rješenje ako su se promijenile okolnosti o kojima ovisi ostvarivanje ili opseg priznatog prava.

(2) Korisnik kojem je priznato pravo iz socijalne skrbi dužan je odmah, a najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka promjene prijaviti centru za socijalnu skrb svaku promjenu koja utječe na daljnje korištenje ili opseg prava.

Članak 113.

(1) Troškovi postupka u vezi s priznavanjem prava iz socijalne skrbi iz članka 100. stavka 1. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu.

(2) Ako centar za socijalnu skrb rješava o pravima za koja sredstva osigurava jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, međusobna prava, obveze i odgovornost utvrdit će se ugovorom sklopljenim između centra za socijalnu skrb i jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

Članak 114.

(1) Protiv rješenja centra za socijalnu skrb iz članka 100. stavka 1. ovoga Zakona može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(2) Protiv rješenja jedinice lokalne samouprave iz članka 100. stavka 2. ovoga Zakona može se izjaviti žalba jedinici područne (regionalne) samouprave, a protiv rješenja Grada Zagreba, Ministarstvu.

(3) Protiv rješenja jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba iz članka 100. stavka 3. ovoga Zakona može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(4) Žalba iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

VIII. FINANCIRANJE DJELATNOSTI SOCIJALNE SKRBI**Članak 115.**

Sredstva za financiranje djelatnosti socijalne skrbi osiguravaju se iz:

- sredstava proračuna Republike Hrvatske,
- sredstava proračuna jedinica područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba,
- sredstava proračuna jedinica lokalne samouprave,
- prihoda ostvarenih sudjelovanjem korisnika i njihovih obveznika uzdržavanja u plaćanju troškova socijalnih usluga,
- vlastitih prihoda,
- donacija, pomoći i ostalih namjenskih prihoda.

Članak 116.

Republika Hrvatska osigurava u državnom proračunu sredstva za:

- prava na novčane naknade u sustavu socijalne skrbi,
- prava na socijalne usluge, osim u slučajevima propisanim ovim Zakonom,
- financiranje rada centara za socijalnu skrb,
- financiranje rada domova socijalne skrbi i centara za pružanje usluga u zajednici čiji je osnivač Republika Hrvatska,
- financiranje rashoda za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju prostora, kupnju poslovnih objekata, rashoda za investicijsko održavanje, hitne intervencije, opremanje prostora te ulaganje u informatizaciju u domovima socijalne skrbi te centrima za pružanje usluga u zajednici čiji je osnivač Republika Hrvatska,
- financiranje rashoda za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju prostora, kupnju poslovnih objekata, rashoda za investicijsko održavanje, hitne intervencije, opremanje prostora te ulaganje u informatizaciju u centrima za socijalnu skrb.

Članak 117.

(1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su osigurati sredstva za obavljanje djelatnosti socijalne skrbi sukladno ovom Zakonu i posebnom propisu, u skladu sa socijalnim planom i mrežom socijalnih usluga na svojem području.

(2) Jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb dužne su u svom proračunu osigurati sredstva za troškove ogrijeva, a jedinice lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb sredstva za ostvarivanje prava na podmirenje troškova stanovanja, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.

(3) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju sredstva za rad ustanova socijalne skrbi čiji su osnivač, za investicijsko i tekuće održavanje prostora, opreme i prijevoznih sredstava tih ustanova, te za njihovo investicijsko ulaganje i održavanje informatičke opreme i druge komunikacijske opreme.

(4) Veliki gradovi i gradovi sjedišta županija dužni su u svom proračunu osigurati sredstva za uslugu prehrane u pučkim kuhinjama, kao i pružanje usluga smještaja u prihvatilišta ili prenoćišta za beskućnike na način propisan ovim Zakonom.

(5) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu osigurati sredstva za ostvarivanje novčanih naknada i socijalnih usluga stanovnicima na svom području u većem opsegu nego je utvrđeno ovim Zakonom, na način propisan njihovim općim aktom, ukoliko u svom proračunu imaju za to osigurana sredstva.

Članak 118.

(1) Za financiranje centara za socijalnu skrb u državnom proračunu osiguravaju se sredstva za:

- rashode za zaposlene (bruto plaće, ostale rashode za zaposlene i doprinose na plaće),
- materijalne rashode (naknade za prijevoz na posao i s posla, obveznu stručnu izobrazbu radnika),
- rashode za nabavu nefinancijske imovine (materijalne i nematerijalne imovine, građevina, postrojenja i opreme, prijevoznih sredstva, informatizacije, dodatnih ulaganja u nefinancijsku imovinu i dr.).

(2) U proračunu jedinice područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba osiguravaju se sredstva za materijalne rashode i financijske rashode centra za socijalnu skrb, i to:

- naknade troškova zaposlenima (službena putovanja, naknade za rad na terenu, naknade za odvojeni život te stručno usavršavanje zaposlenika),
- rashode za materijal i energiju (uredski materijal i ostali materijalne rashode, materijal i sirovine, energija, materijal i dijelovi za tekuće održavanje i investicijsko održavanje i sitni inventar),
- rashode za usluge (telefona, pošte i prijevoza, tekućeg i investicijskog održavanja, komunalne usluge, zakupnine i najamnine izuzev najma vozila, zdravstvene usluge, intelektualne i osobne usluge, računalne usluge i ostale usluge),
- ostale nespomenute rashode poslovanja (naknade za rad povjerenstava, upravnog vijeća i slično, premije osiguranja, reprezentaciju, članarine, pristojbe i naknade i ostali nespomenuti rashodi poslovanja),
- financijske rashode (bankarske usluge i usluge platnog prometa, negativne tečajne razlike i valutne klauzule, zatezne kamate i ostali nespomenuti financijski rashodi).

Članak 119.

Za financiranje domova socijalne skrbi i centara za pružanje usluga u zajednici kojima je osnivač Republika Hrvatska, u državnom proračunu osiguravaju se sredstva za:

- rashode za zaposlene (bruto plaće, ostale rashode za zaposlene i doprinose na plaće),
- materijalne rashode (naknade troškova zaposlenima, rashode za materijal i energiju, rashode za usluge, ostali nespomenute rashode poslovanja),
- financijske rashode,
- naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade,
- ostale rashode,
- rashode za nabavu nefinancijske imovine (materijalne i nematerijalne imovine, građevina, postrojenja i opreme, prijevoznih sredstva, nematerijalne proizvedene imovine, informatizacije, dodatnih ulaganja u nefinancijsku imovinu i dr.).

Članak 120.

(1) Decentralizirane funkcije djelatnosti socijalne skrbi u jedinicama područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba su:

- sredstva za rad domova za starije i nemoćne osobe nad kojima su prenesena osnivačka prava,
- materijalni i financijski rashodi centra za socijalnu skrb i
- troškovi ogrijeva korisnicima koji se griju na drva.

(2) U proračunu Republike Hrvatske osiguravaju se putem pomoći izravnjanja nedostajuća sredstva u proračunima jedinica područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba za financiranje decentraliziranih funkcija, do iznosa bilančnih prava utvrđenih odlukama iz stavka 3. ovoga članka.

(3) Vlada Republike Hrvatske za svaku godinu po donošenju državnog proračuna za iduću godinu donosi odluke o minimalnim standardima, kriterijima i mjerilima za financiranje decentraliziranih funkcija iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 121.

(1) Za financiranje decentraliziranih domova za starije i nemoćne osobe, kojima su osnivači jedinice područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, u proračunu jedinice područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba osiguravaju se sredstva za:

- rashode za zaposlene,
- materijalne rashode,
- financijske rashode,
- hitne intervencije (investicijsko održavanje, oprema i nabava nefinancijske imovine),
- rashode za nabavu nefinancijske imovine (materijalne i nematerijalne imovinu, građevina, postrojenja i opreme, prijevoznih sredstava isključivo za obavljanja osnovne djelatnosti, nematerijalne proizvedene imovine, informatizacije, dodatnih ulaganja u nefinancijsku imovinu i dr.).

(2) U proračunu jedinice područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba osigurava se razlika sredstva između ukupnih prihoda za posebne namjene i utvrđenih rashoda za domove za starije i nemoćne osobe iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 122.

(1) Veliki gradovi i gradovi sjedišta županija dužni su, sukladno financijskim mogućnostima, poticati i osigurati građanima na svojem području druge oblike materijalnih pomoći i potpora kao što je prehrana u pučkim kuhinjama, privremeni smještaj beskućnika u prihvatilište ili prenoćište, zbrinjavanje osoba koje primaju zajamčenu minimalnu naknadu u socijalne stanove, subvencije u plaćanju pojedinih socijalnih i drugih usluga sukladno svojim općim aktima i ovome Zakonu, poticati rad udruga i volonterski rad u socijalnoj skrbi te razvijati druge oblike socijalne skrbi na svojem području.

(2) Ukoliko veliki gradovi i gradovi sjedišta županija nisu u mogućnosti osigurati sredstva za prehranu u pučkim kuhinjama, privremeni smještaj beskućnika u prihvatilište ili prenoćište ili zbrinjavanje osoba koje primaju zajamčenu minimalnu naknadu u socijalne stanove, u financiranju navedenih pomoći i usluga će sudjelovati i jedinice područne (regionalne) samouprave u skladu sa svojim financijskim mogućnostima.

(3) U kriznim situacijama kada obitelj s maloljetnom djecom ostane bez svog doma i nije u mogućnosti sama osigurati smještaj, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, dužne su im osigurati privremeni smještaj u socijalnom stanu ili na drugi način, kako bi se spriječilo odvajanje djece od odraslih članova obitelji.

IX. OBAVLJANJE DJELATNOSTI SOCIJALNE SKRBI

Članak 123.

Djelatnost socijalne skrbi obavljaju:

- ustanove socijalne skrbi,
- udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe te obrtnici,
- fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost,
- udomiteljske obitelji.

1. USTANOVE SOCIJALNE SKRBI

Članak 124.

Ustanove socijalne skrbi su:

1. centar za socijalnu skrb,
2. dom socijalne skrbi,
3. centar za pružanje usluga u zajednici,
4. centar za pomoć u kući.

Članak 125.

(1) Ustanove socijalne skrbi upisuju se u sudski registar i u upisnik ustanova socijalne skrbi koji vodi Ministarstvo.

(2) Sadržaj upisnika iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(3) Na ustanove socijalne skrbi primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(4) Kada je osnivač ustanove socijalne skrbi Republika Hrvatska, prava i obveze osnivača ima Ministarstvo. Kada je osnivač ustanove socijalne skrbi druga pravna osoba, prava i obveze osnivača ima njezino nadležno tijelo.

1.1. Centar za socijalnu skrb

Članak 126.

(1) Centar za socijalnu skrb je javna ustanova.

(2) Centar za socijalnu skrb osniva Republika Hrvatska rješenjem Ministarstva.

(3) Centar za socijalnu skrb osniva se za područje jedne ili više općina ili gradova na području iste županije, odnosno za područje Grada Zagreba.

(4) Centar za socijalnu skrb može imati jednu ili više podružnica.

Članak 127.

(1) Centar za socijalnu skrb na temelju javnih ovlasti:

- rješava u prvom stupnju u upravnom području socijalne skrbi, obiteljskopravne i kaznenopravne zaštite i drugim pravima u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnih propisa,
- provodi izvršenja rješenja,
- vodi propisane očevidnike,
- izdaje uvjerenja i druge potvrde,
- daje podatke o obiteljskim prilikama, te mišljenja i prijedloge u sudskim postupcima koji se odnose na obiteljskopravnu i kaznenopravnu zaštitu,
- daje podatke i mišljenja prilikom odlučivanja o odobravanju pogodnosti izlaska zatvorenika iz penalne ustanove sukladno posebnom propisu kojim se uređuje izvršavanje kazne zatvora,
- sudjeluje kao stranka ili umještač pred sudom i drugim državnim tijelima kada se radi o zaštiti osobnih interesa djece i drugih članova obitelji koji se ne mogu brinuti sami o sebi ni o svojim pravima i interesima,
- izdaje dozvole za obavljanje udomiteljstva i obavlja nadzor nad udomiteljskim obiteljima, te vodi evidenciju o izdanim dozvolama, registar udomiteljskih obitelji i registar smještenih korisnika,
- provodi odgojne mjere nad djecom s problemima u ponašanju,
- provodi posredovanje u postupku razvoda braka.

(2) Centar za socijalnu skrb u sjedištu jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Centar za socijalnu skrb Grada Zagreba, osim poslova iz stavka 1. ovoga članka, na temelju javnih ovlasti obavlja poslove vezane uz obavljanje djelatnosti dadilje koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, sukladno posebnom propisu, bili u nadležnosti obiteljskog centra, a osobito:

- odlučuje u prvom stupnju o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti dadilje,
- odlučuje u prvom stupnju o upisu dadilje u imenik dadilja, te upisu pomoćnih dadilja u imenik pomoćnih dadilja,
- vodi registar osoba koje obavljaju djelatnost dadilje, te imenike dadilja i pomoćnih dadilja,
- provodi stručni nadzor nad provedbom posebnog propisa kojim se uređuje djelatnost dadilja.

(3) Centar za socijalnu skrb na temelju javnih ovlasti može obavljati i poslove zbrinjavanja djece odbjeglih iz obitelji ili od pružatelja socijalnih usluga smještaja ili organiziranog stanovanja, te organizirati i pružati pomoć u kući.

Članak 128.

Osim javnih ovlasti iz članka 127. ovoga Zakona centar za socijalnu skrb obavlja i druge stručne poslove:

- potiče, organizira i provodi aktivnosti s ciljem sprječavanja i suzbijanja socijalnih i osobnih problema,
- obavlja stručno-analitičke poslove,
- potiče i razvija samopomoć, dobrosusjedsku pomoć, dobrovoljni rad, dobrotvorne i druge djelatnosti,
- sudjeluje u suzbijanju ovisnosti o alkoholu, drogama i drugim ovisnostima,
- predlaže mjere unapređenja socijalne politike,
- predlaže, potiče i usklađuje druge aktivnosti u području socijalne skrbi na lokalnoj razini,
- sudjeluje u donošenju socijalnog plana za područje jedinice područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba,
- procjenjuje potrebe korisnika i planira pružanje socijalnih usluga,
- osigurava razvoj socijalnih usluga u skladu sa socijalnim planom i mrežom socijalnih usluga,
- prati razvoj standarda kvalitete socijalnih usluga, predlaže unaprjeđenje postojećih i uvođenje novih standarda,
- koordinira i provodi aktivnosti u području sprječavanja trgovanja ljudima, nasilja u obitelji, vršnjačkog nasilja i problema ovisnosti putem županijskih koordinatora,
- organizira i provodi edukacije i superviziju udomitelja, predstavnika obiteljskih domova i stručnih radnika drugih pružatelja socijalnih usluga,
- provodi i organizira edukacije i superviziju stručnih radnika centra za socijalnu skrb,
- provodi i organizira edukacije voditelja mjere nadzora nad izvršavanjem roditeljske skrbi i vodi evidenciju voditelja mjere nadzora,
- obavlja druge poslove utvrđene ovim Zakonom, posebnim propisima i statutom centra za socijalnu skrb.

Članak 129.

Centar za socijalnu skrb u sjedištu jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Centar za socijalnu skrb Grada Zagreba obavlja i poslove savjetodavnog i preventivnog rada i druge stručne poslove koji se odnose na:

- savjetodavnu uslugu koja se odnosi na brak, roditeljstvo, obiteljske i partnerske odnose,
- razvoj socijalizacijskih vještina djece i mladih, posebno komunikacijskih vještina i nenasilnog rješavanja sukoba među djecom i mladima,
- razvoj komunikacije i tolerancije u mladenačkim i partnerskim odnosima,
- organiziranje i provođenje edukacije posvojitelja,
- obiteljsku medijaciju,
- poticanje i razvoj programa rada u zajednici, volonterskog rada i rada udruga koje su potpora roditeljima, obitelji, djeci, mladeži i drugim socijalno osjetljivim skupinama stanovništva,
- poticanje i provedbu programskih aktivnosti namijenjenih edukaciji i promidžbi obiteljskih vrijednosti.

Članak 130.

- (1) Centar za socijalnu skrb započet će s radom nakon što se na temelju izvršnoga rješenja iz članka 126. stavka 2. ovoga Zakona upiše u sudski registar i upisnik ustanova socijalne skrbi.
- (2) Minimalne uvjete prostora, opreme i broja potrebnih stručnih i drugih radnika centra za socijalnu skrb i podružnice pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

1.1.1. Upravno vijeće centra za socijalnu skrb**Članak 131.**

- (1) Centrom za socijalnu skrb upravlja upravno vijeće koje se imenuje na mandat od četiri godine. Upravno vijeće obavlja poslove u skladu s odredbama Zakona o ustanovama i statuta.
- (2) Upravno vijeće čine tri predstavnika osnivača, jedan predstavnik radnika zaposlen u centru za socijalnu skrb i jedan predstavnik jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba.
- (3) Predstavnici osnivača i predstavnik jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba, za čije područje se osniva centar za socijalnu skrb, moraju imati završen najmanje preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij i radni staž na poslovima u djelatnosti socijalne skrbi, iznimno u drugoj društvenoj ili humanističkoj djelatnosti.
- (4) Predstavnike osnivača u upravno vijeće imenuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi. Predstavnika jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno predstavnika Grada Zagreba, imenuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi na prijedlog jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba.
- (5) Člana upravnog vijeća, predstavnika radnika zaposlenih u centru za socijalnu skrb, na mandat od 4 godine imenuje radničko vijeće, a ako ono nije utemeljeno, predstavnika radnika biraju radnici na slobodnim i neposrednim izborima, tajnim glasovanjem, sukladno posebnom propisu.
- (6) Predsjednika i zamjenika predsjednika upravnog vijeća biraju članovi upravnog vijeća između predstavnika osnivača.
- (7) Upravno vijeće donosi poslovnik o radu kojim se utvrđuje način rada. Upravno vijeće odluke donosi većinom glasova od ukupnog broja članova.
- (8) Ovlasti članova upravnog vijeća te druga pitanja rada upravnog vijeća osnivač utvrđuje aktom o osnivanju, odnosno statutom centra za socijalnu skrb u skladu sa zakonom.
- (9) Upravno vijeće centra za socijalnu skrb dužno je 90 dana prije isteka mandata obavijestiti osnivača o isteku mandata člana upravnog vijeća.
- (10) Član upravnog vijeća može biti razriješen i prije isteka mandata.

(11) Odluku o razrješenju člana upravnog vijeća, predstavnika osnivača, donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, a odluku o razrješenju predstavnika jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba u upravnom vijeću donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, na prijedlog jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba.

(12) Odlukom iz stavka 11. ovoga članka o razrješenju člana upravnog vijeća, predstavnika osnivača imenuje se novi član upravnog vijeća kojemu mandat traje do isteka mandata razriješenog člana upravnog vijeća.

(13) Odlukom iz stavka 11. ovoga članka o razrješenju člana upravnog vijeća predstavnika jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno predstavnika Grada Zagreba, za čije područje se osniva centar za socijalnu skrb na prijedlog jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba, imenuje se novi član upravnog vijeća kojemu mandat traje do isteka mandata razriješenog člana upravnog vijeća.

(14) Naknadu za rad članova upravnog vijeća centra za socijalnu skrb odlukom utvrđuje osnivač ako za tu namjenu centar za socijalnu skrb ima osigurana sredstva.

1.1.2. Ravnatelj centra za socijalnu skrb

Članak 132.

(1) Ravnatelj organizira i vodi poslovanje i stručni rad centra za socijalnu skrb, predstavlja i zastupa centar za socijalnu skrb i odgovoran je za zakonitost rada centra za socijalnu skrb.

(2) Ovlasti ravnatelja centra za socijalnu skrb utvrđene su zakonom, aktom o osnivanju i statutom centra za socijalnu skrb.

(3) Mandat ravnatelja traje četiri godine, a ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja.

Članak 133.

(1) Za ravnatelja centra za socijalnu skrb može biti imenovan hrvatski državljanin koji ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij socijalnog rada, socijalne politike, prava, psihologije, socijalne pedagogije ili edukacijske rehabilitacije, najmanje pet godina radnog staža na stručnim poslovima u propisanom akademskom zvanju i akademskom stupnju u djelatnosti socijalne skrbi i položen stručni ispit, te u odnosu na kojeg ne postoji zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Ravnatelja centra za socijalnu skrb imenuje upravno vijeće na temelju javnog natječaja, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(3) Kandidat za ravnatelja koji je član upravnog vijeća ne može sudjelovati u raspravi i donošenju odluke o prijedlogu da se njega imenuje za ravnatelja centra za socijalnu skrb.

Članak 134.

(1) Osoba imenovana za ravnatelja centra sklapa s upravnim vijećem ugovor o radu u punom radnom vremenu na vrijeme od četiri godine.

(2) Ako osoba imenovana za ravnatelja ima ugovor o radu u centru za socijalnu skrb na neodređeno vrijeme, na njezin zahtjev prava i obveze iz radnog odnosa mirovat će do prestanka mandata, a najdulje za vrijeme trajanja dvaju uzastopnih mandata.

(3) Osoba iz stavka 2. ovoga članka dužna se po isteku mandata vratiti na poslove koje je prethodno radila u centru za socijalnu skrb, u protivnom joj prestaje radni odnos.

(4) Osobu imenovanu za ravnatelja do povratka na poslove za koje joj prava i obveze iz radnog odnosa miruju zamjenjuje osoba u radnom odnosu koji se zasniva na određeno vrijeme.

Članak 135.

(1) Ravnatelja centra za socijalnu skrb u slučaju privremene spriječenosti u obavljanju ravnateljskih poslova zamjenjuje stručni radnik centra za socijalnu skrb kojega odredi ravnatelj.

(2) Stručni radnik iz stavka 1. ovoga članka koji zamjenjuje ravnatelja ima pravo i dužnost obavljati one poslove ravnatelja čije se izvršenje ne može odgađati.

Članak 136.

(1) Upravno vijeće dužno je razriješiti ravnatelja centra za socijalnu skrb i prije isteka mandata za koji je izabran, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi, ako:

- ravnatelj to osobno zahtijeva,
- nastane neki od razloga koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu,
- je nastupila zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona,
- ravnatelj bez opravdanog razloga ne provodi program rada koji je donijelo upravno vijeće,
- ravnatelj u svojem radu krši propise i opće akte centra za socijalnu skrb, neopravdano ne izvršava odluke upravnog vijeća ili postupa u suprotnosti s njima,
- ravnatelj nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči centru za socijalnu skrb veću štetu, zanemaruje ili nemarno obavlja svoju dužnost tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti,
- je upravnim nadzorom ustanovljena teža povreda propisa i općih akata centra za socijalnu skrb ili su utvrđene veće nepravilnosti u radu ravnatelja.

(2) Upravno vijeće mora prije donošenja odluke o razrješenju obavijestiti ravnatelja o razlozima za razrješenje i dati mu mogućnost da se o njima pisano izjasni.

Članak 137.

(1) U slučaju razrješenja ravnatelja centra za socijalnu skrb prije isteka mandata ili u slučaju da se na natječaj za ravnatelja nitko ne prijavi ili nitko od prijavljenih kandidata ne bude izabran, do imenovanja ravnatelja na temelju ponovljenog natječaja imenovat će se vršitelj dužnosti ravnatelja, najduže do godinu dana.

(2) Osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja mora ispunjavati uvjete za ravnatelja iz članka 133. stavka 1. ovoga Zakona.

1.1.3. Stručno vijeće centra za socijalnu skrb**Članak 138.**

(1) Centar za socijalnu skrb ima stručno vijeće.

(2) Stručno vijeće donosi Poslovnik o radu kojim se uređuje način rada stručnog vijeća.

(3) Stručno vijeće čine svi stručni radnici centra za socijalnu skrb.

(4) Stručno vijeće raspravlja i ravnatelju daje mišljenje i prijedloge o:

- stručnim pitanjima koja se odnose na djelatnost centra za socijalnu skrb utvrđenu zakonom i drugim propisima,
- ustroju centra za socijalnu skrb i podružnice,
- najsloženijim stručnim pitanjima vezanim za ostvarivanje prava i drugih djelatnosti centra za socijalnu skrb,
- godišnjem planu i programu rada centra za socijalnu skrb,
- potrebi stručnog usavršavanja,
- drugim pitanjima utvrđenim statutom centra za socijalnu skrb.

1.1.4. Statut centra za socijalnu skrb**Članak 139.**

(1) Centar za socijalnu skrb ima statut kojim se pobliže uređuje ustroj centra za socijalnu skrb, tijela, njihova nadležnost i način odlučivanja te druga pitanja važna za obavljanje djelatnosti.

(2) Statut centra za socijalnu skrb donosi upravno vijeće uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

1.1.5. Podružnica centra za socijalnu skrb**Članak 140.**

(1) Podružnicu centra za socijalnu skrb vodi predstojnik.

(2) Predstojnik podružnice ima ovlasti u skladu s djelatnošću podružnice koja je određena rješenjem o osnivanju i statutom centra za socijalnu skrb.

Članak 141.

Predstojnika podružnice imenuje ravnatelj centra za socijalnu skrb uz prethodnu suglasnost upravnog vijeća između zaposlenih radnika centra za socijalnu skrb na mandat od četiri godine.

Članak 142.

(1) Osobi koja je imenovana za predstojnika podružnice, prava i obveze iz radnog odnosa miruju do isteka mandata.

(2) Osobu imenovanu za predstojnika podružnice do povratka na poslove za koje joj prava i obveze iz radnog odnosa miruju zamjenjuje osoba u radnom odnosu koji se zasniva na određeno vrijeme.

Članak 143.

Za predstojnika podružnice može biti imenovan hrvatski državljanin koji ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij socijalnog rada, socijalne politike, prava, psihologije, socijalne pedagogije ili edukacijske rehabilitacije, najmanje tri godine radnog staža na stručnim poslovima propisanog akademskog zvanja i akademskog stupnja u djelatnosti socijalne skrbi i položen stručni ispit, te u odnosu na kojega ne postoji zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

1.1.6. Evidencija i dokumentacija centra za socijalnu skrb**Članak 144.**

(1) Centar za socijalnu skrb i podružnica dužni su na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o korisnicima i o obavljanju djelatnosti iz članaka 127., 128. i 129. ovoga Zakona te o tome dostavljati izvješća Ministarstvu.

(2) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije te način i rokove za dostavu izvješća iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

1.2. Dom socijalne skrbi**Članak 145.**

Dom socijalne skrbi je javna ustanova, a osniva se za obavljanje socijalnih usluga propisanih ovim Zakonom.

Članak 146.

(1) Republika Hrvatska osniva dom socijalne skrbi rješenjem Ministarstva, koje obavlja prava i dužnosti osnivača.

(2) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna ili fizička osoba mogu osnovati dom socijalne skrbi pod uvjetima i na način propisan Zakonom o ustanovama i ovim Zakonom.

Članak 147.

(1) Ministarstvo na zahtjev osnivača doma socijalne skrbi rješenjem utvrđuje usklađenost akta o osnivanju doma socijalne skrbi sa Zakonom o ustanovama, ovim Zakonom i posebnim propisima.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo je dužno donijeti u roku od mjesec dana od zaprimanja urednog zahtjeva. Osnivač je uz zahtjev dužan priložiti ovjereni akt o osnivanju doma.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne može se izjaviti žalba već se može podnijeti tužba nadležnom upravnom sudu.

Članak 148.

(1) Privremeni ravnatelj doma socijalne skrbi dužan je dva mjeseca prije planiranog početka rada doma, podnijeti zahtjev za utvrđivanje ispunjavanja minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga doma socijalne skrbi (licenca).

(2) Uz zahtjev je potrebno priložiti:

- nacrt statuta,
- rješenje trgovačkog suda o upisu doma u sudski registar,
- popis potrebnih stručnih i drugih radnika i
- presliku dokumentacije o prostoru i opremi doma.

1.2.1. Upravno vijeće doma socijalne skrbi**Članak 149.**

(1) Domom socijalne skrbi upravlja upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće čine tri predstavnika osnivača, jedan predstavnik radnika zaposlen u domu i jedan predstavnik korisnika doma socijalne skrbi ili njegov roditelj ili skrbnik.

Članak 150.

Predstavnici osnivača u upravnom vijeću doma kojem je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju imati najmanje završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij i radni staž na poslovima u djelatnosti socijalne skrbi, iznimno u drugoj društvenoj ili humanističkoj djelatnosti.

Članak 151.

(1) Članove upravnog vijeća, predstavnike osnivača i korisnika, imenuje osnivač na mandat od četiri godine.

(2) Člana upravnog vijeća, predstavnika korisnika, predlažu korisnici doma socijalne skrbi na skupu korisnika.

(3) Člana upravnog vijeća, predstavnika radnika zaposlenih u domu socijalne skrbi, na mandat od 4 godine imenuje radničko vijeće, a ako ono nije utemeljeno, predstavnika radnika biraju radnici na slobodnim i neposrednim izborima, tajnim glasovanjem, sukladno posebnom propisu.

(4) Predsjednika i zamjenika predsjednika upravnog vijeća biraju članovi upravnog vijeća između predstavnika osnivača.

(5) Ako dom socijalne skrbi osniva Republika Hrvatska s dva ili više drugih osnivača, broj predstavnika osnivača doma određuje se aktom o osnivanju, odnosno statutom doma.

Članak 152.

(1) Djelokrug rada upravnog vijeća, te druga pitanja rada upravnog vijeća osnivač utvrđuje aktom o osnivanju, odnosno statutom doma u skladu sa zakonom.

(2) Upravno vijeće donosi Poslovnik o radu kojim se uređuje način rada i donošenja odluka. Upravno vijeće odluke donosi većinom glasova od ukupnog broja članova.

(3) Član upravnog vijeća može biti razriješen i prije isteka mandata.

(4) Odluku o razrješenju člana upravnog vijeća, predstavnika osnivača i predstavnika korisnika doma socijalne skrbi kojemu je osnivač Republika Hrvatska donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(5) Odlukom o razrješenju člana upravnog vijeća iz stavka 4. ovoga članka, predstavnika osnivača imenuje se novi član upravnog vijeća kojemu mandat traje do isteka mandata razriješenog člana upravnog vijeća.

(6) Odlukom o razrješenju člana upravnog vijeća iz stavka 4. ovoga članka, predstavnika korisnika, na prijedlog korisnika, imenuje se novi član upravnog vijeća kojemu mandat traje do isteka mandata razriješenog člana upravnog vijeća.

(7) Naknadu za rad članova upravnog vijeća doma socijalne skrbi odlukom utvrđuje osnivač, ako za tu namjenu dom ima osigurana sredstva.

(8) Upravno vijeće doma dužno je 90 dana prije isteka mandata obavijestiti osnivača o isteku mandata člana upravnog vijeća.

1.2.2. Ravnatelj doma socijalne skrbi

Članak 153.

(1) Ravnatelj organizira i vodi poslovanje i stručni rad doma socijalne skrbi, predstavlja i zastupa dom i odgovoran je za zakonitost rada.

(2) Ovlasti ravnatelja doma socijalne skrbi utvrđene su zakonom, aktom o osnivanju i statutom doma.

(3) Ravnatelja doma socijalne skrbi kojem je osnivač Republika Hrvatska, na temelju javnog natječaja imenuje upravno vijeće doma, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(4) Mandat ravnatelja traje četiri godine, a ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja.

Članak 154.

(1) Za ravnatelja doma socijalne skrbi može biti imenovana osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij socijalnog rada, socijalne politike, prava, psihologije, sociologije, socijalne pedagogije, edukacijske rehabilitacije, logopedije, pedagogije, medicinskih, humanističkih ili drugih društvenih znanosti,
- najmanje pet godina radnog staža u propisanom akademskom zvanju i akademskom stupnju, od toga najmanje tri godine u djelatnosti socijalne skrbi ili u drugoj društvenoj djelatnosti u propisanom akademskom zvanju i akademskom stupnju, i
- u odnosu na koju ne postoji zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Iznimno, ako se na javni natječaj nije javio ni jedan kandidat koji ispunjava uvjete iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, za ravnatelja doma socijalne skrbi može biti imenovana osoba koja ima završen odgovarajući preddiplomski studij iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka i ispunjava uvjete iz stavka 1. podstavaka 2. i 3. ovoga članka.

(3) Ravnatelj doma socijalne skrbi kojem je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka mora imati i hrvatsko državljanstvo.

(4) Kandidat za ravnatelja doma čiji je osnivač Republika Hrvatska, a koji je član upravnog vijeća, ne može sudjelovati u raspravi i donošenju odluke o prijedlogu da se njega imenuje za ravnatelja doma socijalne skrbi.

Članak 155.

(1) Osoba imenovana za ravnatelja doma socijalne skrbi sklapa s upravnim vijećem ugovor o radu u punom radnom vremenu, na vrijeme od četiri godine.

(2) Ako je za ravnatelja doma socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, imenovana osoba koja je u tom domu imala ugovor o radu na neodređeno vrijeme za druge poslove, prava i obveze iz radnog odnosa će, na njegov zahtjev, mirovati najdulje do isteka drugog mandata.

(3) Osobu imenovanu za ravnatelja, do povratka na poslove koje je prethodno radila, zamjenjuje osoba s kojom se sklapa ugovor o radu na određeno vrijeme.

Članak 156.

(1) Ravnatelja doma socijalne skrbi u slučaju privremene spriječenosti u obavljanju ravnateljskih poslova zamjenjuje stručni radnik doma socijalne skrbi kojega odredi ravnatelj.

(2) Stručni radnik iz stavka 1. ovoga članka koji zamjenjuje ravnatelja ima prava i dužnost obavljati poslove ravnatelja čije se izvršenje ne može odgađati.

Članak 157.

(1) Upravno vijeće dužno je razriješiti ravnatelja doma socijalne skrbi i prije isteka mandata za koji je izabran ako:

- ravnatelj to osobno zahtijeva,
- nastane neki od razloga koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu,
- je nastupila zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona,
- ravnatelj bez opravdanog razloga ne provodi program rada doma koji je donijelo upravno vijeće,
- ravnatelj u svojem radu krši propise i opće akte doma ili neopravdano ne izvršava odluke upravnog vijeća ili postupaju u suprotnosti s njima,
- ravnatelj svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči domu veću štetu, zanemaruje ili nemarno obavlja svoju dužnost tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti,
- je nalazom inspekcije ustanovljena teža povreda propisa i općih akata doma ili su utvrđene veće nepravilnosti u radu ravnatelja.

(2) Upravno vijeće mora prije donošenja odluke o razrješenju obavijestiti ravnatelja o razlozima za razrješenje i dati mu mogućnost da se o njima pisano izjasni.

Članak 158.

(1) U slučaju razrješenja ravnatelja doma socijalne skrbi prije isteka mandata ili u slučaju da se na natječaj za ravnatelja nitko ne prijavi ili nitko od prijavljenih kandidata ne bude izabran, do imenovanja ravnatelja na temelju ponovljenog natječaja imenovat će se vršitelj dužnosti ravnatelja, najduže do godinu dana.

(2) Osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja mora imati najmanje završen odgovarajući preddiplomski studij iz članka 154. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona te ispunjavati uvjete za ravnatelja iz članka 154. stavka 1. podstavaka 2. i 3. ovoga Zakona.

1.2.3. Stručno vijeće doma socijalne skrbi

Članak 159.

(1) Dom socijalne skrbi ima stručno vijeće kojeg čine svi stručni radnici doma.

(2) Stručno vijeće donosi poslovnik kojim se uređuje način izbora predsjednika i zamjenika predsjednika te način rada i donošenje odluka. Poslovníkom se može odrediti uži sastav stručnog vijeća i postupak izbora užeg sastava stručnog vijeća, pri čemu je potrebno osigurati zastupljenost svih struka stručnih radnika koje pružaju usluge korisnicima doma.

(3) Stručno vijeće raspravlja i daje ravnatelju i upravnom vijeću doma mišljenja i prijedloge o:

- stručnim pitanjima koja se odnose na djelatnost doma,
- ustroju doma i podružnice,
- utvrđivanju programa stručnog rada doma,
- potrebi stručnog usavršavanja stručnih radnika,
- i drugim stručnim pitanjima vezanim za rad doma.

(4) Predsjednik stručnog vijeća dužan je sudjelovati u radu upravnog vijeća bez prava glasa kada se raspravlja o poslovima iz stavka 3. ovoga članka.

1.2.4. Podružnica doma socijalne skrbi

Članak 160.

(1) Podružnicu doma socijalne skrbi vodi predstojnik.

(2) Predstojnik podružnice ima ovlasti u skladu s djelatnošću podružnice koja je određena aktom o osnivanju i statutom, a uvjeti za predstojnika utvrđuju se općim aktom doma.

(3) Predstojnika podružnice doma kojem je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave imenuje ravnatelj doma uz suglasnost upravnog vijeća između zaposlenih radnika doma na mandat od četiri godine.

(4) Osobi koja je imenovana za predstojnika podružnice, prava i obveze iz radnog odnosa miruju do isteka mandata.

(5) Osobu imenovanu za predstojnika podružnice do povratka na poslove za koje joj prava i obveze iz radnog odnosa miruju zamjenjuje osoba u radnom odnosu koji se zasniva na određeno vrijeme.

1.2.5. Statut doma socijalne skrbi

Članak 161.

(1) Statutom doma uređuje se djelatnost, ustroj, tijela doma, djelokrug i način njihova rada te druga pitanja važna za obavljanje djelatnosti i poslovanje doma.

(2) Statut doma donosi upravno vijeće doma socijalne skrbi uz suglasnost osnivača.

1.2.6. Evidencija i dokumentacija doma socijalne skrbi

Članak 162.

(1) Dom socijalne skrbi dužan je na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o korisnicima, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad doma i o tome dostavljati izvješće Ministarstvu i jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno Gradu Zagrebu na čijem području djeluje.

(2) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije, te način i rokove za dostavu izvješća iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

1.2.7. Programi odgoja i obrazovanja u domu socijalne skrbi

Članak 163.

(1) U domovima socijalne skrbi kojima je osnivač Republika Hrvatska može se provoditi program osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja pod uvjetima koje propisuje ministar nadležan za obrazovanje.

(2) Ministarstvo u suradnji s ministarstvom nadležnim za obrazovanje pravilnikom propisuje obavljanje djelatnosti obrazovanja u domovima socijalne skrbi.

1.3. Centar za pružanje usluga u zajednici

Članak 164.

(1) Centar za pružanje usluga u zajednici je javna ustanova koja se osniva za pružanje podrške korisnicima i pružateljima izvaninstitucijskih oblika smještaja, pružanje usluga boravka, usluge psihosocijalne podrške, usluge pomoći u kući, usluge pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija) i usluge organiziranog stanovanja, a iznimno i usluge smještaja.

(2) Centar za pružanje usluga u zajednici osniva Republika Hrvatska rješenjem ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi, a osnivačka prava vrši Ministarstvo.

(3) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna ili fizička osoba mogu osnovati centar za pružanje usluga u zajednici pod uvjetima i na način propisan Zakonom o ustanovama i ovim Zakonom.

(4) Odredbe članaka 149. do 163. ovoga Zakona na odgovarajući način se primjenjuju na centar za pružanje usluga u zajednici.

1.4. Centar za pomoć u kući

Članak 165.

(1) Centar za pomoć u kući je ustanova socijalne skrbi koja se osniva za pružanje svih ili pojedinih usluga pomoći u kući iz članka 81. ovoga Zakona.

(2) Centar za pomoć u kući mogu osnovati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna i fizička osoba pod uvjetima i na način propisan Zakonom o ustanovama i ovim Zakonom.

1.4.1. Ravnatelj centra za pomoć u kući

Članak 166.

(1) Centrom za pomoć u kući upravlja i vodi ga ravnatelj.

(2) Za ravnatelja centra za pomoć u kući kojeg je osnivač jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave može biti imenovana osoba koja je hrvatski državljanin, koja ima najmanje srednju stručnu spremu te u odnosu na koju ne postoji zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Postupak imenovanja i razrješenja te ovlasti ravnatelja centra za pomoć u kući pobliže se utvrđuju aktom o osnivanju i statutom centra u skladu s ovim Zakonom.

1.4.2. Statut centra za pomoć u kući

Članak 167.

(1) Centar za pomoć u kući ima statut kojim se uređuje ustroj centra, tijela i njihova nadležnost, te druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanja centra.

(2) Statut centra za pomoć u kući, uz prethodnu suglasnost osnivača, donosi ravnatelj.

1.4.3. Evidencija i dokumentacija centra za pomoć u kući

Članak 168.

(1) Centar za pomoć u kući dužan je na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o korisniku, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad centra i o tome dostaviti izvješće Ministarstvu i jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno Gradu Zagrebu na čijem području djeluje.

(2) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije, te način i rokove za dostavu izvješća iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

2. UDRUGE, VJERSKE ZAJEDNICE, DRUGE PRAVNE OSOBE TE OBRITNICI KOJI PRUŽAJU SOCIJALNE USLUGE

Članak 169.

Udruga čiji je cilj skrb o socijalno osjetljivim skupinama, vjerska zajednica, trgovačko društvo i druga domaća i strana pravna osoba te obrtnik može pored obavljanja svoje djelatnosti za koju je upisan u sudski registar ili kod drugog nadležnog tijela u skladu s posebnim zakonima, pružati socijalne usluge u zasebnoj organizacijskoj jedinici, na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Članak 170.

- (1) Organizacijska jedinica u pravnoj osobi, odnosno obrtu iz članka 169. ovoga Zakona u kojoj se pružaju socijalne usluge za više od 20 korisnika mora imati voditelja koji vodi poslovanje i odgovoran je za zakonitost rada, a odgovara i za stručni rad ako pravna osoba, odnosno obrt pruža usluge stručnog rada.
- (2) Voditelj iz stavka 1. ovoga članka mora ispunjavati uvjete iz članka 154. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona, osim ako pruža samo usluge pomoći u kući.
- (3) Organizacijska jedinica u pravnoj osobi, odnosno obrtu iz stavka 1. ovoga članka u kojoj najmanje 5 stručnih radnika pruža socijalne usluge mora imati stručno vijeće, a na način rada, sastav i ovlasti stručnog vijeća, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 159. ovoga Zakona.

Članak 171.

- (1) Pravna osoba odnosno obrtnik iz članka 169. ovoga Zakona dužna je na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o korisniku, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad pravne osobe odnosno obrta i o tome dostaviti izvješće Ministarstvu i jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno Gradu Zagrebu.
- (2) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije, te način i rokove za dostavu izvješća iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

3. PRUŽANJE SOCIJALNIH USLUGA KAO PROFESIONALNE DJELATNOSTI

Članak 172.

- (1) Fizička osoba može samostalno obavljati kao profesionalnu djelatnost usluge smještaja ili boravka u obiteljskom domu, usluge savjetovanja u savjetovalištu i usluge pomoći u kući, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.
- (2) Fizička osoba u svom nazivu ističe ime i prezime, OIB, adresu nositelja djelatnosti i oznaku djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 173.

- (1) Fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona dužna je na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o korisnicima, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad i o tome dostaviti izvješće Ministarstvu i jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno Gradu Zagrebu.
- (2) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije fizičkih osoba koje pružaju socijalne usluge, te način i rokove za dostavu izvješća iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 174.

Fizičke osobe iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona ostvaruju prihod:

1. izravno naplatom od korisnika,
2. na temelju ugovora sklopljenog s Ministarstvom sukladno članku 201. ovoga Zakona za korisnike kojima se pravo na usluge priznaje rješenjem centra za socijalnu skrb,
3. iz zaklada, fondacija i darovnica.

3.1. Obiteljski dom

Članak 175.

(1) Obiteljski dom je oblik pružanja usluge smještaja ili boravka za pet do dvadeset odraslih korisnika, odnosno za četvero do desetero djece koji žive ili borave s obitelji pružatelja usluge.

(2) Uslugu iz stavka 1. ovoga članka pruža jedan punoljetan član obitelji - predstavnik obiteljskog doma, koji može zaposliti i druge radnike ovisno o broju i vrsti korisnika u skladu s propisanim uvjetima.

(3) Članovi obitelji pružatelja usluga iz stavka 2. ovoga članka mogu sudjelovati u pružanju usluge u obiteljskom domu i bez zasnivanja radnog odnosa, pod uvjetima propisanim pravilnikom iz članka 184. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Usluge u obiteljskom domu ne može pružati samac.

Članak 176.

(1) Predstavnik obiteljskog doma koji preuzima brigu o korisniku mora:

- biti hrvatski državljanin i
- imati sposobnosti potrebne za čuvanje, njegu, odgoj i zadovoljavanje drugih potreba korisnika.

(2) Predstavnik obiteljskog doma mora imati najmanje srednju stručnu spremu i zdravstvenu sposobnosti za obavljanje djelatnosti.

(3) Stranci mogu pružati usluge u obiteljskom domu prema propisima koji uređuju rad stranaca u Republici Hrvatskoj ako, pored uvjeta iz stavka 1. podstavka 2. i stavka 2. ovoga članka, ispunjavaju uvjet znanja hrvatskog jezika najmanje na razini koja je potrebna za nesmetanu i nužnu komunikaciju s korisnikom usluge u obiteljskom domu.

(4) Uvjet znanja hrvatskog jezika iz stavka 3. ovoga članka ne odnosi se na fizičke osobe državljanke država članice Europske unije i država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru koji usluge u obiteljskom domu pružaju izvan mreže socijalnih usluga.

Članak 177.

(1) Usluge u obiteljskom domu ne može pružati osoba u odnosu na koju postoji zapreka za obavljanje djelatnosti socijalne skrbi iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Usluge u obiteljskom domu ne mogu se pružati u obitelji u kojoj su poremećeni obiteljski odnosi, ili u obitelji u kojoj bi zbog bolesti člana obitelji bilo ugroženo zdravlje ili drugi interesi korisnika prema mišljenju centra za socijalnu skrb.

(3) Usluge u obiteljskom domu ne može pružati osoba iz obitelji u kojoj u odnosu na člana obitelji postoji zapreka za obavljanje djelatnosti socijalne skrbi iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

3.2. Savjetovalište

Članak 178.

(1) Fizička osoba u savjetovalištu pruža usluge savjetovanja djeci, mladeži i odraslim osobama kao stručnu pomoć radi prevladavanja osobnih poteškoća i osnaživanja.

(2) Usluge savjetovanja iz stavka 1. ovoga članka u savjetovalištu može profesionalno obavljati fizička osoba ako:

- ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij za obavljanje stručnih poslova u djelatnosti socijalne skrbi i edukaciju iz područja savjetodavnog odnosno terapijskog rada i najmanje 5 godina radnog staža na stručnim poslovima u propisanom akademskom zvanju i akademskom stupnju u djelatnosti socijalne skrbi,
- ima poslovnu sposobnost,
- ima radnu sposobnost,
- ima položen stručni ispit,
- ima odobrenje nadležne komore za samostalan rad u skladu s posebnim zakonom,
- nije u radnom odnosu, odnosno ne obavlja drugu samostalnu djelatnost,
- ima odgovarajući prostor i opremu.

(3) Usluge savjetovanja iz stavka 1. ovoga članka u savjetovalištu ne može obavljati osoba za koju postoji zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 179.

(1) Više osoba mogu osnovati zajedničko savjetovalište. Svaki član zajedničkog savjetovališta mora ispunjavati uvjete iz članka 178. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona.

(2) Rješenje o osnivanju zajedničkog savjetovališta donosi jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb na temelju ugovora fizičkih osoba koje osnivaju zajedničko savjetovalište.

Članak 180.

(1) Stranci mogu obavljati usluge savjetovanja u savjetovalištu iz članka 178. ovoga Zakona prema propisima koji uređuju rad stranaca u Republici Hrvatskoj ako, pored uvjeta iz članka 178. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona, ispunjavaju uvjet znanja hrvatskog jezika najmanje na razini koja je potrebna za nesmetanu i nužnu komunikaciju s korisnikom usluge savjetovanja.

(2) Uvjet znanja hrvatskog jezika iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na fizičke osobe državljane država članica Europske unije i država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru koji usluge savjetovanja u savjetovalištu pružaju izvan mreže socijalnih usluga.

Članak 181.

Fizička osoba koja samostalno pruža usluge savjetovanja u savjetovalištu kao profesionalnu djelatnost dužna je primjenjivati metode stručnog rada, poštivati osobnost korisnika, njegovo dostojanstvo i nepovredivost osobnog i obiteljskog života i čuvati profesionalnu tajnu.

3.3. Usluge pomoći u kući

Članak 182.

(1) Fizička osoba može pružati usluge pomoći u kući korisnika, propisanih člankom 81. ovoga Zakona, najviše 40 sati tjedno.

(2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka mora imati najmanje srednju stručnu spremu.

4. UDOMITELJSTVO

Članak 183.

(1) Udomiteljstvo je oblik pružanja socijalnih usluga kojim se djetetu ili odrasloj osobi osigurava smještaj u udomiteljskoj obitelji.

(2) Uvjeti koje mora ispunjavati udomiteljska obitelj, način obavljanja i prestanak obavljanja udomiteljstva te druga pitanja povezana s udomiteljstvom, uređuju se posebnim zakonom.

5. ZAJEDNIČKE ODREDBE ZA PRUŽATELJE SOCIJALNIH USLUGA

5.1. Uvjeti za početak pružanja socijalnih usluga

Članak 184.

(1) Minimalne uvjete za pružanje socijalnih usluga i način rada povjerenstva iz stavka 2. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(2) Ispunjavanje minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga ispituje povjerenstvo koje imenuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, osim za pružanje usluga starijim i nemoćnim osobama, beskućnicima, usluga pomoći u kući, te usluga koje pružaju fizičke

osobe kao profesionalnu djelatnost, za koje postupak provodi jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb.

Članak 185.

(1) Rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licencu), na temelju nalaza povjerenstva iz članka 184. stavka 2. ovoga Zakona donosi Ministarstvo, osim rješenja o utvrđivanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga starijim i nemoćnim osobama, beskućnicima, usluga pomoći u kući, te usluga koje pružaju fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost, koje donosi jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb.

(2) Protiv rješenja Ministarstva iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(3) Protiv rješenja jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(4) Ako se tijekom obavljanja djelatnosti promijene uvjeti prostora u kojem pružatelj usluga obavlja djelatnost ili dio djelatnosti, ili ako se djelatnost za koju je pribavljeno rješenje iz stavka 1. ovoga članka proširuje ili mijenja, pružatelj usluga dužan je podnijeti zahtjev za izdavanje novog rješenja nadležnom tijelu iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 186.

(1) Dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, te centar za pomoć u kući, može početi s pružanjem socijalnih usluga nakon upisa u upisnik ustanova socijalne skrbi.

(2) Pružatelj usluga iz stavka 1. ovoga članka dužan je uz zahtjev za upis u upisnik ustanova socijalne skrbi priložiti izvršno rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licencu) i rješenje nadležnog trgovačkog suda o upisu u sudski registar.

(3) Pravna osoba, odnosno obrtnik iz članka 169. ovoga Zakona može početi s pružanjem socijalnih usluga nakon upisa u evidenciju pravnih osoba, odnosno obrtnika koje pružaju socijalne usluge.

(4) Fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona može početi s pružanjem socijalnih usluga nakon upisa u evidenciju fizičkih osoba koje profesionalno pružaju socijalne usluge.

(5) Pružatelj usluga iz stavaka 3. i 4. ovoga članka dužan je uz zahtjev za upis u odgovarajuću evidenciju iz stavaka 3. i 4. ovoga članka priložiti izvršno rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licencu).

(6) Iznimno od stavaka 2. i 5. ovoga članka, pravne i fizičke osobe koje su u drugoj državi članici Europske unije ili drugoj državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru ispunile uvjete za pružanje socijalnih usluga, mogu pružati socijalne usluge izvan mreže koje se pružaju u obitelji korisnika u skladu s ovim Zakonom nakon upisa u upisnik ustanova socijalne skrbi odnosno evidenciju iz stavaka 3. i 4. ovoga članka.

(7) Pravne i fizičke osobe iz stavka 6. ovoga članka, uz zahtjev za upis u upisnik ustanova socijalne skrbi, odnosno evidenciju iz stavaka 3. i 4. ovoga članka dužne su priložiti dokaz o ispunjavanju uvjeta za obavljanje socijalnih usluga iz stavka 6. ovoga članka sukladno propisima države u kojoj imaju poslovni nastan.

(8) Pravne i fizičke osobe iz stavka 6. ovoga članka koje su u drugoj državi članici Europske unije ili drugoj državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru ispunile uvjete za pružanje socijalnih usluga, mogu socijalne usluge koje se pružaju u obitelji korisnika pružati izvan mreže u skladu s ovim Zakonom, bez obveze upisa u upisnik ustanova socijalne skrbi odnosno evidenciju iz stavaka 3. i 4. ovoga članka ako takve usluge ne pružaju trajno.

(9) Pravne i fizičke osobe iz stavka 8. ovoga članka dužne su prije početka pružanja socijalnih usluga Ministarstvu dostaviti prethodnu pisanu izjavu o namjeri obavljanja djelatnosti socijalnih usluga.

(10) Izjava iz stavka 9. ovoga članka sadrži sve bitne informacije o pružatelju socijalnih usluga te služi u svrhu informiranja i jednake dostupnosti svih subjekata koji obavljaju djelatnost socijalnih usluga na teritoriju Republike Hrvatske.

(11) Izjava iz stavka 9. ovoga članka može se dostaviti i elektroničkim putem jedinstvenoj kontaktnoj točki za usluge koja je uspostavljena pri Hrvatskoj gospodarskoj komori.

(12) Upisnik iz stavka 1. ovoga članka, te evidencije iz stavaka 3. i 4. ovoga članka vodi Ministarstvo i javno objavljuje na mrežnoj stranici Ministarstva.

(13) Sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 1. ovoga članka, te evidencija iz stavaka 3. i 4. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(14) Pružatelji usluga iz stavaka 1., 3. i 4. ovoga članka dužni su o početku, načinu i djelokrugu rada izvijestiti centar za socijalnu skrb na čijem području djeluju.

5.2. Prestanak pružanja socijalnih usluga

5.2.1. Razlozi prestanka pružanja socijalnih usluga

Članak 187.

(1) Dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, te centar za pomoć u kući prestaje s pružanjem socijalnih usluga u slučaju prestanka rada tih ustanova sukladno Zakonu o ustanovama.

(2) Na temelju odluke osnivača, Ministarstvo rješenjem utvrđuje prestanak rada centra za pružanje usluga u zajednici i doma socijalne skrbi, osim za dom za starije i nemoćne osobe i beskućnike.

(3) Na temelju odluke osnivača, jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb rješenjem utvrđuje prestanak rada doma za starije i nemoćne osobe i beskućnike, te centra za pomoć u kući.

(4) Ministarstvo rješenjem utvrđuje prestanak rada doma socijalne skrbi kojemu je osnivač Republika Hrvatska.

(5) Na temelju rješenja iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka Ministarstvo će izvršiti brisanje ustanova iz stavka 1. ovoga članka iz upisnika ustanova socijalne skrbi.

(6) Pravna osoba, odnosno obrtnik iz članka 169. ovoga Zakona prestaje s pružanjem socijalnih usluga:

- izvršnošću rješenja nadležnog tijela iz članka 185. stavka 1. donesenog na temelju odluke pravne osobe, odnosno obrtnika iz članka 169. ovoga Zakona o prestanku pružanja socijalnih usluga,
- izvršnošću rješenja nadležnog inspektora o zabrani pružanja socijalnih usluga.

(7) Pravna osoba, odnosno obrtnik iz članka 169. ovoga Zakona dužni su izvijestiti nadležno tijelo iz članka 185. stavka 1. ovoga Zakona o namjeri prestanka pružanja usluga sukladno stavku 6. ovoga članka. Nadležno tijelo iz članka 185. stavka 1. ovoga Zakona na temelju odluke o prestanku pružanja socijalnih usluga iz stavka 6. podstavka 1. ovoga članka donijet će rješenje o prestanku pružanja usluga.

(8) Pružanje socijalne usluge kao profesionalne djelatnosti fizičkoj osobi iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona prestaje:

- izvršnošću rješenja jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba kojim se utvrđuje prestanak pružanja socijalne usluge kao profesionalne djelatnosti fizičkoj osobi iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona u slučajevima iz stavka 9. ovoga članka,
- izvršnošću rješenja inspektora socijalne skrbi kojim se fizičkoj osobi iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona zabranjuje rad.

(9) Jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb rješenjem utvrđuje prestanak pružanja socijalne usluge kao profesionalne djelatnosti fizičkoj osobi iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona u slučajevima:

- izjave volje fizičke osobe pružatelja socijalnih usluga da više ne želi pružati socijalne usluge kao profesionalnu djelatnost,
- smrti fizičke osobe pružatelja socijalnih usluga,
- pravomoćne sudske odluke o lišenju poslovne sposobnosti fizičke osobe pružatelja socijalnih usluga,
- zasnivanja radnog odnosa fizičke osobe pružatelja socijalnih usluga,
- gubitka zdravstvene sposobnosti fizičke osobe pružatelja socijalnih usluga,
- ako ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, te
- da u odnosu na osobu koja pruža socijalne usluge kao profesionalnu djelatnost nastupi zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

(10) Protiv rješenja Ministarstva iz stavaka 2., 4. i 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(11) Protiv rješenja jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba iz stavaka 3., 7. i 9. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

5.2.2. Privremena obustava rada fizičke osobe koja pruža socijalne usluge kao profesionalnu djelatnost

Članak 188.

(1) Fizička osoba koja pruža socijalne usluge kao profesionalnu djelatnost može privremeno obustaviti rad zbog bolesti ili drugog opravdanog razloga.

(2) O privremenoj obustavi rada osoba iz stavka 1. dužna je izvijestiti jedinicu područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb te centar za socijalnu skrb na čijem području pruža socijalne usluge.

5.2.3. Zbrinjavanje korisnika u slučaju prestanka ili privremene obustave rada pružatelja usluga smještaja i organiziranog stanovanja

Članak 189.

(1) Osnivač doma socijalne skrbi odnosno centra za pružanje usluga u zajednici dužan je najmanje 3 mjeseca prije donošenja odluke o prestanku rada o tome izvijestiti Ministarstvo i korisnike, članove obitelji, odnosno zakonske zastupnike korisnika.

(2) Prije prestanka rada doma socijalne skrbi odnosno centra za pružanje usluga u zajednici korisniku smještenom temeljem ugovora o smještaju osnivač je dužan osigurati drugi primjereni smještaj, a korisniku smještenom temeljem rješenja centra za socijalnu skrb drugi smještaj dužan je osigurati centar za socijalnu skrb.

(3) Ako prije prestanka rada doma socijalne skrbi odnosno centra za pružanje usluga u zajednici osnivač nije osigurao smještaj svim korisnicima smještenim temeljem ugovora o smještaju, mjesno nadležni centar za socijalnu skrb dužan je korisniku pružiti pomoć radi pronalaska smještaja kod drugog pružatelja usluga ili mu ponuditi druge usluge u vlastitom domu ili u obitelji.

(4) Dom socijalne skrbi odnosno centar za pružanje usluga u zajednici kojemu je rješenjem inspektora zabranjen rad dužan je izvijestiti korisnike o prestanku rada te potrebi pronalaska drugog odgovarajućeg smještaja.

(5) Inspektor koji je donio rješenje o zabrani rada doma socijalne skrbi odnosno centra za pružanje usluga u zajednici dužan je obavijestiti centar za socijalnu skrb nadležan prema prebivalištu korisnika o zabrani rada.

(6) Centar za socijalnu skrb dužan je korisniku smještenom temeljem rješenja centra za socijalnu skrb u slučaju iz stavka 4. ovoga članka osigurati drugi primjereni smještaj, a korisniku koji je smješten temeljem ugovora dužan je pružiti pomoć radi pronalaska smještaja kod drugog pružatelja usluga ili mu ponuditi druge usluge u vlastitom domu ili u obitelji.

(7) Dom socijalne skrbi odnosno centar za pružanje usluga u zajednici kojemu je zabranjen rad ne smije nastaviti s pružanjem usluga korisniku koji odbije smještaj kod drugog ovlaštenog pružatelja usluga.

Članak 190.

(1) U slučaju prestanka obavljanja djelatnosti smještaja korisnika kod pružatelja usluga iz članka 169. ovoga Zakona, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 189. ovoga Zakona.

(2) U slučaju prestanka pružanja usluga u obiteljskom domu kao profesionalne djelatnosti iz članka 175. ovoga Zakona na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 189. ovoga Zakona.

(3) U slučaju privremene obustave pružanja usluga u obiteljskom domu predstavnik obiteljskog doma dužan je, u suradnji s korisnikom, članovima obitelji i centrom za socijalnu skrb nadležnim prema prebivalištu korisnika, osigurati privremeni smještaj ili boravak zatečenim korisnicima kod drugog pružatelja socijalnih usluga za odgovarajuću vrstu korisnika.

5.3. Ostale zajedničke odredbe o pružanju i prestanku pružanja socijalnih usluga

Članak 191.

Ustanove socijalne skrbi i druge pravne osobe odnosno obrtnici koji pružaju socijalne usluge te fizičke osobe koje profesionalno obavljaju djelatnost socijalne skrbi izjednačene su s kućanstvima u plaćanju cijene po povlaštenim uvjetima za korištenja vodoopskrbe i odvodnje i drugih komunalnih usluga te za plaćanje naknade za RTV pristojbu.

Članak 192.

(1) Ako jedan ili više članova kućanstva sklope više od tri ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, a uzdržavanim osobama pružaju usluge stanovanja, prehrane, njege i brige o zdravlju, te zadovoljavanje ostalih osnovnih životnih potreba, u svom stambenom ili poslovnom prostoru osobno, putem treće osobe ili zaposlenih radnika kod fizičke osobe ili radnika zaposlenih u pravnoj osobi koja je u vlasništvu davatelja uzdržavanja i/ili članova njegovog kućanstva, u smislu ovoga Zakona smatrat će se da se radi o nezakonitom pružanju usluga smještaja u djelatnosti socijalne skrbi.

(2) U slučaju da pružatelj usluga iz stavka 1. ovoga članka želi nastaviti s pružanjem usluga, dužan je pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 193.

(1) Pravna ili fizička osoba koja ima namjeru realizirati projekt pružanja socijalnih usluga može uputiti zahtjev nadležnom tijelu iz članka 185. stavka 1. ovoga Zakona za davanje mišljenja o usklađenosti projektnog prijedloga s minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga propisanim pravilnikom iz članka 184. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Način podnošenja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka, te dokumentaciju koja se prilaže zahtjevu pravilnikom će propisati ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(3) Mišljenje iz stavka 1. ovoga članka ne oslobađa pravnu ili fizičku osobu od obveze da pribavi rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga propisanih odredbama ovoga Zakona.

X. MREŽA, STANDARDI I UGOVARANJE SOCIJALNIH USLUGA

1. Mreža socijalnih usluga i socijalno planiranje

Članak 194.

(1) Mrežom socijalnih usluga određuje se potreban broj i vrsta socijalnih usluga za područje Republike Hrvatske.

(2) Odluku o mreži socijalnih usluga iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi uz prethodno pribavljeno mišljenje jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba.

(3) Socijalne usluge mogu se pružati u mreži i izvan mreže socijalnih usluga.

(4) Socijalne usluge u mreži pružaju ustanove kojima je osnivač Republika Hrvatska, te pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe s kojima je Ministarstvo sklopilo ugovor o pružanju socijalnih usluga, osim ako ovim Zakonom ili posebnim propisom nije drugačije određeno.

(5) Strane pravne i fizičke osobe mogu pružati socijalne usluge u mreži pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(6) Socijalne usluge izvan mreže obavljaju pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe koje su pribavile rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisom.

Članak 195.

(1) Jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb osniva savjet za socijalnu skrb, radi planiranja i razvoja mreže socijalnih usluga i ostvarivanja prava, obveza, mjera i ciljeva socijalne skrbi na svom području.

(2) Savjet za socijalnu skrb u županiji osniva se odlukom skupštine jedinice područne (regionalne) samouprave, a savjet za socijalnu skrb Grada Zagreba odlukom Skupštine Grada Zagreba.

(3) Broj članova savjeta za socijalnu skrb određuje se odlukom iz stavka 2. ovoga članka, a čine ga predstavnici jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave, centara za socijalnu skrb, domova socijalne skrbi, centara za pomoć u kući, korisnika, vjerskih zajednica te drugih pravnih osoba, obrtnika i drugih fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, ustanova iz područja obrazovanja, zdravstva, zapošljavanja, strukovnih komora i udruga te udruga za promicanje prava korisnika socijalne skrbi.

(4) Savjet za socijalnu skrb predlaže socijalni plan skrbi za područje jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba, a donosi ga predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba.

(5) Socijalni plan obuhvaća analizu kapaciteta, dostupnost mreže socijalnih usluga i specifične ciljeve razvoja institucionalnih i izvaninstitucionalnih socijalnih usluga, s posebnim naglaskom na usluge za skupine u većem riziku od socijalne isključenosti.

2. Standardi za pružanje socijalnih usluga

Članak 196.

(1) Socijalne usluge u mreži pružaju se sukladno stručnim i prostornim standardima koje pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(2) Socijalne usluge u mreži pružaju se u skladu s minimalnim standardima kvalitete socijalnih usluga i smjernicama za njihovo uvođenje koje pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(3) Mjerila za utvrđivanje usklađenosti s minimalnim standardima kvalitete socijalnih usluga pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

3. Dodjela ocjene o usklađenosti sa standardima za pružanje socijalnih usluga

Članak 197.

(1) Ocjena o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga je javna isprava koja pružatelju usluga čiji je osnivač Republika Hrvatska omogućuje pružanje socijalnih usluga u mreži odnosno drugim pružateljima socijalnih usluga predstavlja preduvjet za sudjelovanje u pregovorima za sklapanje ugovora o pružanju socijalnih usluga u mreži.

(2) Postupak za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga podrazumijeva analizu i vrednovanje:

- stručnih i prostornih resursa sukladno standardima za pružanje usluga u mreži propisanim pravilnikom iz članka 196. stavka 1. ovoga Zakona,
- stanja usklađenosti s minimalnim standardima kvalitete sukladno mjerilima propisanim pravilnikom iz članka 196. stavka 3. ovoga Zakona,
- predložene cijene pojedinih usluga sukladno metodologiji za izračun cijene usluga iz članka 95. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo najmanje jedanput godišnje raspisuje javni poziv za podnošenje ponuda za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga.

(4) Ponudu iz stavka 3. ovoga članka mogu podnijeti svi pružatelji socijalnih usluga koji imaju izvršno rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licencu), a koji time postaju ponuditelji u postupku za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga.

(5) Ponudu iz stavka 3. ovoga članka čini prijava na javni poziv, te dokumentacija propisana pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka.

(6) Nepotpune ponude, odnosno ponude koje nisu izrađene sukladno uvjetima određenima pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka neće se razmatrati.

(7) Analizu i vrednovanje iz stavka 2. ovoga članka provodi povjerenstvo za vrednovanje koje imenuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(8) O provedenoj analizi i vrednovanju sastavlja se zapisnik za svaku podnesenu ponudu koji potpisuju svi članovi povjerenstva za vrednovanje.

(9) Sastav povjerenstva za vrednovanje, obrasce za podnošenje prijave, sadržaj i izgled ponude, mjerila za vrednovanje, postupak pregovaranja i sva ostala pitanja vezana uz provođenje postupka za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga odnosno postupka pregovaranja pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 198.

(1) Na temelju postupka iz članka 197. ovoga Zakona, ministar nadležan za poslove socijalne skrbi na prijedlog povjerenstva za vrednovanje donosi odluku o ocjeni ponude za svakog pojedinog ponuditelja. Odluka o ocjeni ponude je upravni akt.

(2) U odluci iz stavka 1. ovoga članka obvezno se navodi broj ostvarenih bodova ponuditelja, te rang ponuditelja u odnosu na bodovni prag propisan pravilnikom iz članka 197. stavka 9. ovoga Zakona.

(3) Odluka iz stavka 1. ovoga članka zajedno s preslikom zapisnika o provedenoj analizi i vrednovanju ponude dostavlja se ponuditelju bez odgode.

(4) Protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Članak 199.

Rezultati provedenog postupka vrednovanja i bodovna ocjena za svakog pojedinog ponuditelja javno se objavljuju na mrežnoj stranici Ministarstva.

Članak 200.

(1) Ponuditelju koji je zadovoljio uvjete iz postupka iz članka 197. ovoga Zakona, te čija bodovna ocjena prelazi bodovni prag propisan pravilnikom iz članka 197. stavka 9. ovoga Zakona izdaje se ocjena o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga na rok od 3 godine.

(2) Pružatelj usluga koji je pribavio ocjenu o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga iz stavka 1. ovoga članka dužan je podnijeti ponudu za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga na temelju raspisanog javnog poziva u kalendarskoj godini u kojoj mu ističe rok na koji je izdana ocjena o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Do okončanja postupka za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga iz stavka 2. ovoga članka pružatelj usluga može socijalne usluge pružati na temelju ranije dodijeljene ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga.

(4) Ocjena o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga prestaje važiti pružatelju usluge koji u zadanom roku ne otkloni nedostatke utvrđene rješenjem inspektora ili kojem inspektor zabrani rad.

4. Postupak pregovaranja i sklapanje ugovora

Članak 201.

(1) Za pružanje usluga u mreži socijalnih usluga Ministarstvo provodi postupak pregovaranja i sklapanja ugovora o pružanju socijalnih usluga u mreži.

(2) U postupku pregovaranja Ministarstvo s pružateljima usluga koji su pribavili ocjenu iz članka 197. stavka 1. ovoga Zakona pregovara o vrsti, količini i cijeni usluge, redosljedom počevši od najviše ocijenjenog pružatelja usluga u postupku za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga, sukladno pravilniku iz članka 197. stavka 9. ovoga Zakona.

(3) Postupak pregovaranja iz stavka 2. ovoga članka završava sklapanjem ugovora između Ministarstva i najpovoljnijih pružatelja usluga sukladno iskazanim potrebama u mreži.

(4) Način i uvjete sklapanja ugovora o pružanju socijalnih usluga u mreži, te provedbu ugovora pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

5. Javno-privatno partnerstvo u području socijalne skrbi

Članak 202.

(1) U području socijalne skrbi može se primijeniti model javno-privatnog partnerstva.

(2) Predmet javno-privatnog partnerstva može biti izgradnja, rekonstrukcija, sanacija odnosno dogradnja, te održavanje građevine javne namjene u svrhu pružanja socijalnih usluga iz okvira nadležnosti javnog partnera.

(3) Socijalne usluge iz stavka 2. ovog članka mogu se pružati u mreži socijalnih usluga.

(4) Javni partner je jedno ili više javnih tijela koje s privatnim partnerom sklapaju ugovor o javno-privatnom partnerstvu ili s privatnim partnerom osnivaju zajedničko trgovačko društvo u svrhu realizacije projekta javno-privatnog partnerstva.

(5) Javna tijela iz stavka 4. ovoga članka mogu biti Ministarstvo, te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(6) Ukoliko se projekt javno-privatnog partnerstva realizira od strane zajednice javnih tijela, ta tijela međusobna prava i obveze, te druga pitanja vezana uz realizaciju projekta uređuju sporazumom.

(7) Javno-privatno partnerstvo u području socijalne skrbi primijenit će se isključivo ako taj model, odnosno usluge koje se na osnovu istog pružaju, osigurava pozitivnu vrijednost za novac, društveno-gospodarsku opravdanost, te zadovoljava sve druge kriterije određene propisom kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo.

(8) U državnom proračunu, odnosno proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju se sredstva za plaćanje privatnom partneru temeljem ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

(9) U slučaju iz stavka 8. ovoga članka javni partner dužan je umanjiti ili ukinuti sredstva planirana, odnosno osigurana za rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine, dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini, materijalne rashode, rashode za usluge i druge rashode u onom dijelu i onom iznosu u kojem se ti rashodi namiruju iz naknada ili drugih plaćanja javnog partnera privatnom partneru temeljem ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

(10) U slučaju iz stavaka 8. i 9. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje financiranje djelatnosti socijalne skrbi.

(11) Na pripremu, predlaganje, ugovaranje i provedbu projekata javno-privatnog partnerstva iz stavka 1. ovoga članka, te na sva druga pitanja vezana uz javno-privatno partnerstvo primjenjuje se poseban propis kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo, ukoliko drugačije nije određeno ovim Zakonom.

(12) Na prijedlog Ministarstva, Vlada Republike Hrvatske odlukom će usvojiti program primjene modela javno-privatnog partnerstva u području socijalne skrbi u roku 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(13) Programom iz stavka 12. ovoga članka uredit će se postupak, uvjeti i načela identifikacije i provedbe projekata javno-privatnog partnerstva u području socijalne skrbi i sva druga pitanja u vezi s takvim projektima, a sukladno odredbama ovoga Zakona, posebnog propisa kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo, drugih relevantnih propisa, te najboljom međunarodnom praksom.

(14) Pored sadržaja programa određenog stavkom 12. ovoga članka, ukoliko se tijekom njegove izrade utvrdi opravdanost, istim će se analizirati i drugi alternativni modeli financiranja i razvoja sustava pružanja socijalnih usluga.

XI. ZBIRKE PODATAKA

Članak 203.

(1) Za prikupljanje, obradu, pohranjivanje, posredovanje i korištenje podataka koje sadrže zbirke podataka, te za zaštitu informacijske privatnosti pojedinca primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje zaštita osobnih podataka, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Podaci u sustavu socijalne skrbi vode se i u elektroničkom obliku sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka.

Članak 204.

(1) Za potrebe obavljanja djelatnosti socijalne skrbi propisane ovim Zakonom, za planiranje, praćenje stanja, te za znanstveno-istraživačke i statističke svrhe na području socijalne skrbi vode se zbirke podataka koje obuhvaćaju cjelokupni nacionalni sustav socijalne skrbi.

(2) Zbirke podataka sadrže podatke o:

- pravima u sustavu socijalne skrbi i oblicima socijalne pomoći,
- socijalnim uslugama,
- pružateljima socijalnih usluga,
- korisnicima novčanih naknada, drugih materijalnih oblika pomoći, te socijalnih usluga,
- financiranju djelatnosti socijalne skrbi,
- obavljanju poslova koje nositeljima djelatnosti nalažu drugi propisi.

(3) Voditelji zbirke podataka iz stavka 2. ovoga članka su ustanove socijalne skrbi, udruge, vjerske zajednice i druge pravne osobe koje pružaju socijalne usluge, obrtnici koji pružaju socijalne usluge i fizičke osobe koje pružaju socijalne usluge kao profesionalnu djelatnost.

Članak 205.

(1) Ministarstvo upravlja, održava, koristi, osigurava sigurnosne uvjete i nadzor baze podataka i cjelokupnog informacijskog sustava socijalne skrbi te pruža informatičku podršku sustavu socijalne skrbi.

(2) Ministarstvo izdaje ovlaštenja i određuje razinu ovlasti za pristup bazi podataka, te za unošenje novih i korištenje postojećih podataka.

(3) Sadržaj zbirke podataka, čuvanje, evidenciju i dokumentaciju propisat će pravilnikom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 206.

Zbirke podataka o novčanim naknadama i socijalnim uslugama sadrže sljedeće podatke o korisniku: ime i prezime, podatke o rođenju, spol, OIB, državljanstvo, podatke o dozvoli boravka za stranca, podatke o prebivalištu, podatke koji se odnose na obiteljske odnose (broj članova obitelji, tip obitelji, odnos prema podnositelju zahtjeva za ostvarivanje prava), podatke o kućanstvu, o statusu (podatke o školovanju, zaposlenjima, umirovljenju i slično), o naobrazbi, o zdravstvenom stanju i invalidnosti, podatke o plaćama i drugim dohocima i primanjima, podatke o imovini, podatke o socijalnim problemima i poteškoćama pojedinaca, obitelji i skupina stanovništva i podatke o oslobađanju od plaćanja usluga.

Članak 207.

Ministarstvo će osigurati uvjete za informatičku razmjenu podataka s drugim korisnicima u skladu s odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka i drugim propisima.

XII. STRUČNI RADNICI, STRUČNO USAVRŠAVANJE I NAPREDOVANJE

1. Stručni radnici

Članak 208.

(1) Stručne poslove u centru za socijalnu skrb obavljaju socijalni radnik, pravnik, psiholog, socijalni pedagog i edukacijski rehabilitator, s položenim stručnim ispitom.

(2) Stručne poslove u centru za socijalnu skrb iznimno obavljaju i drugi stručni radnici odgovarajućeg obrazovanja i akademskog zvanja ovisno o djelatnosti centra za socijalnu skrb.

Članak 209.

(1) Stručne poslove u domu socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga obavljaju socijalni radnik, psiholog, socijalni pedagog, edukacijski rehabilitator, logoped, medicinska sestra, fizioterapeut, radni terapeut, kineziterapeut i odgajatelj, s položenim stručnim ispitom.

(2) Stručne poslove u domu socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga mogu obavljati i drugi stručni radnici odgovarajućeg obrazovanja i akademskog zvanja, ovisno o djelatnosti doma socijalne skrbi ili drugog pružatelja socijalnih usluga.

Članak 210.

(1) Stručni radnici iz članka 208. i 209. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: stručni radnici) imaju iskaznicu kojom dokazuju svojstvo službene osobe, identitet i ovlasti.

(2) Sadržaj i oblik iskaznice propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 211.

(1) Stručni radnici poslove obavljaju sukladno pravilima struke, uz poštivanje osobnosti korisnika, dostojanstva i nepovredivost njegova osobnog i obiteljskog života.

(2) Stručni radnici dužni su čuvati kao profesionalnu tajnu sve što saznaju o osobnom i obiteljskom životu korisnika.

(3) Čuvanje profesionalne tajne obvezuje i druge radnike ustanova socijalne skrbi i drugih pružatelja usluga.

(4) Povreda čuvanja profesionalne tajne teža je povreda obveza iz radnog odnosa.

2. Zasnivanje radnog odnosa

Članak 212.

(1) Radni odnos na neodređeno vrijeme u ustanovi socijalne skrbi na koju se primjenjuje posebni propis kojim se uređuju plaće u javnim službama zasniva se ugovorom o radu na temelju javnog natječaja koji se objavljuje na način uređen važećim kolektivnim ugovorima.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ustanova socijalne skrbi na koju se primjenjuje posebni propis kojim se uređuju plaće u javnim službama može bez javnog natječaja sklopiti ugovor o radu na neodređeno vrijeme sa zaposlenikom druge ustanove socijalne skrbi na koju se primjenjuje posebni propis kojim se uređuju plaće u javnim službama na temelju sporazuma ustanova, uz pisanu suglasnost zaposlenika.

Članak 213.

(1) Ne može se primiti u radni odnos kao radnik u djelatnosti socijalne skrbi, niti poslove u djelatnosti socijalne skrbi može obavljati osoba:

- koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih dijela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (Glava IX), kaznenih dijela protiv života i tijela (Glava X), kaznenih dijela protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda (Glava XI), kaznenih dijela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja (Glava XII), kaznenih dijela protiv osobne slobode (Glava XIII), kaznenih dijela protiv časti i ugleda (Glava XV), kaznenih dijela protiv spolne slobode (Glava XVI), kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanje djeteta (Glava XVII), kaznenih djela protiv braka, obitelji i djece (Glava XVIII), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (Glava XIX), kaznenih djela protiv imovine (Glava XXIII), kaznenih djela protiv gospodarstva (Glava XXIV), kaznenih djela krivotvorenja (Glava XXVI), kaznenih djela protiv službene dužnosti (Glava XXVIII), kaznenih djela protiv javnog reda (Glava XXX), odnosno kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (Glava XXXII) iz Kaznenog zakona,
- koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih dijela protiv života i tijela (Glava X), kaznenih djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina (Glava XI), kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (Glava XII), kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (Glava XIII), kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog čudoređa (Glava XIV), kaznenih dijela protiv časti i ugleda (Glava XV), kaznenih djela protiv braka, obitelji i mladeži (Glava XVI), kaznenih djela protiv imovine (Glava XVII), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (Glava XVIII), kaznenih djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja (Glava XXI), kaznenih djela protiv vjerodostojnosti isprava (Glava XXIII), kaznenih djela protiv javnog reda (Glava XXIV), kaznenih djela protiv službene dužnosti (Glava XXV) iz Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 50/2000 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 129/2000, 51/2001, 111/2003, 190/2003 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/2004, 84/2005, 71/2006, 110/2007, 152/2008 i 57/2011),
- kojoj je pravomoćno izrečena prekršajno pravna sankcija za nasilje u obitelji,
- protiv koje se vodi postupak pred nadležnim sudom za kazneno djelo spolnog zlostavljanja i iskorištavanje djeteta.

(2) Odredba stavka 1. podstavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne primjenjuje se na osobu kod koje je nastupila rehabilitacija.

(3) Poslodavac je dužan po službenoj dužnosti pribaviti dokaz da osoba iz stavka 1. ovoga članka nije osuđena za kaznena djela ili za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, te da se protiv nje pred nadležnim sudom ne vodi postupak iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka.

Članak 214.

(1) Radnik u djelatnosti socijalne skrbi čini težu povredu obveza iz radnog odnosa ako on, njegov bračni drug ili dijete s korisnikom socijalne skrbi sklopi ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju dok traje njegov radni odnos u djelatnosti.

(2) Stručni radnik centra za socijalnu skrb, njegov bračni drug ili dijete koji pruža socijalne usluge korisnicima socijalne skrbi u obiteljskom domu, kao osnivač ustanove socijalne skrbi ili ima udio u trgovačkom društvu koje pruža socijalne usluge, socijalne usluge ne može pružati na temelju rješenja centra za socijalnu skrb.

(3) Stručni radnik centra za socijalnu skrb, njegov bračni drug ili dijete ne mogu biti udomitelji osim u slučaju srodničkog udomiteljstva.

3. Osposobljavanje stručnih radnika za samostalan rad

Članak 215.

(1) Nakon završenog obrazovanja stručni radnici dužni su se osposobiti za samostalan rad za zanimanje za koje su se školovali tijekom pripravničkog staža.

(2) Pripravnički staž iz stavka 1. ovoga članka traje 12 mjeseci.

(3) Ugovor o radu sklapa se s pripravnikom na određeno vrijeme.

(4) Pripravnički staž može se provoditi i kao stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (u daljnjem tekstu: stručno osposobljavanje za rad), a ugovor o stručnom osposobljavanju za rad sklapa se u pisanom obliku.

(5) Iznimno, odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka ne primjenjuju se na zdravstvene i druge stručne radnike koji u djelatnosti socijalne skrbi obavljaju poslove uređene posebnim propisima.

Članak 216.

(1) Nakon isteka pripravničkog staža pripravnici stječu pravo polaganja stručnog ispita pred ispitnim povjerenstvom Ministarstva.

(2) Uvjerenje o položenom stručnom ispitu izdaje Ministarstvo.

(3) Sadržaj i način provođenja pripravničkog staža u djelatnosti socijalne skrbi, uvjete koje moraju ispunjavati ustanove i druge pravne osobe, te obrtnici koji obavljaju djelatnost socijalne skrbi i fizičke osobe koje profesionalno obavljaju poslove socijalne skrbi za provođenje pripravničkog staža, sadržaj, program i način polaganja stručnoga ispita, sadržaj i izgled uvjerenja o položenome stručnom ispitu, propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(4) Odredbe stavaka 1. do 3. ovoga članka ne primjenjuju se na zdravstvene i druge stručne radnike u djelatnosti socijalne skrbi za koje su pitanja iz ovih odredbi uređena propisima ministarstva nadležnog za njihove poslove.

Članak 217.

(1) Na stručnog radnika koji u vrijeme zasnivanja radnog odnosa u djelatnosti socijalne skrbi ima odgovarajuće radno iskustvo na poslovima određenog stupnja obrazovanja i odgovarajuće struke određeno za pripravnički staž ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na pripravnički staž, ali mora u roku od godine dana od prijema u radni odnos položiti stručni ispit.

(2) Stručni radnik koji je položio stručni ispit u odgovarajućoj stručnoj spremi u drugoj djelatnosti, primit će se na rad u ustanovu socijalne skrbi ili kod drugog pružatelja socijalnih usluga bez obveze polaganja stručnog ispita.

(3) Nije dužan polagati stručni ispit stručni radnik koji ima znanstveni stupanj magistra ili doktora znanosti iz područja društvenih, odgojnih i medicinskih znanosti u onim poljima, odnosno granama koje imaju dodirne točke s djelatnošću socijalne skrbi, ili položen pravosudni ispit ili državni stručni ispit u skladu s propisima o državnim službenicima, odnosno koji ima više od 20 godina radnog staža u struci.

4. Stručno usavršavanje stručnih radnika

Članak 218.

(1) Stručni radnici u djelatnosti socijalne skrbi imaju pravo i dužnost trajno se stručno usavršavati.

(2) Pod trajnim stručnim usavršavanjem podrazumijeva se pojedinačno i organizirano usavršavanje u struci u području socijalnog rada, prava, socijalne pedagogije, psihologije, logopedije, edukacijske rehabilitacije, radne terapije, odgoja, informacijsko-komunikacijskih tehnologija, savjetodavnog rada, upravljanja, socijalne politike i drugih područja važnih za učinkovito i kvalitetno obavljanje poslova u socijalnoj skrbi.

(3) Godišnji program stručnog usavršavanja stručnih radnika u ustanovama socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska donosi Ministarstvo najkasnije do rujna tekuće godine za iduću godinu.

(4) Stručni radnici u djelatnosti socijalne skrbi mogu napredovati u struci, odnosno zanimanju i steći zvanje mentora i savjetnika.

(5) Razine, odgovarajuća zvanja, uvjete i način napredovanja pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 219.

(1) Stručni radnici u djelatnosti socijalne skrbi imaju pravo na superviziju.

(2) Supervizija je proces učenja, razvoja i metoda podrške stručnim radnicima koji im omogućava usvajanje novih znanja, razvijanje vještina, usvajanje profesionalnih i osobnih spoznaja kroz osobno iskustvo stručnog rada, u cilju poboljšanja kvalitete rada s korisnicima.

(3) Superviziju mogu obavljati licencirani supervizori.

XIII. NADZOR

Članak 220.

(1) Nadzor nad radom centra za socijalnu skrb, doma socijalne skrbi, centra za pomoć u kući, centra za pružanje usluga u zajednici, vjerske zajednice, udruge i drugog pružatelja usluga u djelatnosti socijalne skrbi obuhvaća:

- unutarnji nadzor,
- inspekcijski nadzor,
- upravni nadzor.

(2) Inspekcijski nadzor provode inspektori socijalne skrbi i viši inspektori socijalne skrbi zaposlenici Ministarstva (u daljnjem tekstu: inspektori), a upravni nadzor ovlašteni državni službenici.

(3) Nadzor koji se odnosi na stručni rad zdravstvenih radnika u djelatnosti socijalne skrbi provode nadležne komore, a sanitarni nadzor u dijelu koji se odnosi na zaštitu zdravlja na području ispravnosti i kvalitete prehrane te higijene prostora i opreme u pravnoj osobi te obrtu u kojem se pružaju socijalne usluge provodi sanitarna inspekcija.

(4) Nadzor nad pružanjem usluga obrazovanja u domovima socijalne skrbi provodi prosvjetna inspekcija ministarstva nadležnog za obrazovanje.

1. Unutarnji nadzor

Članak 221.

(1) Ustanova socijalne skrbi provodi unutarnji nadzor nad zakonitošću rada, stručnim radom i kvalitetom pružanja socijalnih usluga.

(2) Vjerska zajednica, udruga, druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi te obrtnik koji obavlja djelatnost socijalne skrbi provodi unutarnji nadzor nad radom svojih ustrojstvenih jedinica i radnika koji pružaju socijalne usluge.

(3) Ustanova socijalne skrbi te vjerska zajednica, udruga, druga pravna osoba te obrtnik koji obavlja djelatnost socijalne skrbi za najviše 50 korisnika nije dužna provoditi unutarnji nadzor.

(4) Centar za socijalnu skrb koji zapošljava do 10 radnika nije dužan provoditi unutarnji nadzor.

Članak 222.

(1) Unutarnji nadzor provodi se na temelju općeg akta ustanove, odnosno vjerske zajednice, udruge te druge pravne osobe odnosno obrtnika koja obavlja djelatnost socijalne skrbi i godišnjeg plana i programa provedbe unutarnjeg nadzora.

- (2) Općim aktom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se način obavljanja unutarnjeg nadzora.
- (3) Godišnji plan i program provedbe unutarnjeg nadzora pružatelj socijalnih usluga iz stavka 1. ovoga članka dužan je izraditi najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu.

2. Inspekcijski nadzor

Članak 223.

- (1) Inspekcijski nadzor provodi se nad primjenom i izvršavanjem zakona, drugih propisa te općih i pojedinačnih akata, nad stručnim radom doma socijalne skrbi, centra za pružanje usluga u zajednici, centra za pomoć u kući te druge pravne osobe ili fizičke osobe koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi sukladno ovome Zakonu i posebnom propisu.
- (2) Poslove inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka provode inspektori.
- (3) Poslove nadzora nad stručnim radom, pored osoba iz stavka 2. ovoga članka, mogu provoditi i strukovne komore na temelju posebnih propisa.
- (4) Način provođenja inspekcijskog nadzora i njegov sadržaj propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 224.

- (1) Poslove inspektora socijalne skrbi može obavljati osoba koja, pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu, ima završeni preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij socijalnog rada, socijalne politike, prava, psihologije, socijalne pedagogije ili edukacijske rehabilitacije, položen državni stručni ispit i najmanje četiri godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u djelatnosti socijalne skrbi.
- (2) Poslove višega inspektora socijalne skrbi može obavljati osoba koja, pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu, ima završeni preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij socijalnog rada, socijalne politike, prava, psihologije, socijalne pedagogije ili edukacijske rehabilitacije, položen državni stručni ispit i najmanje šest godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u djelatnosti socijalne skrbi.

Članak 225.

- (1) Inspektori imaju službenu iskaznicu kojom dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlasti.
- (2) Oblik i sadržaj službene iskaznice, te način izdavanja i vođenja upisnika o izdanim službenim iskaznicama pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 226.

- (1) Inspekcijski nadzor provodi se kao redovni, izvanredni i kontrolni.

(2) Redovni inspekcijski nadzor provodi se u skladu s godišnjim planom nadzora koji donosi Ministarstvo najkasnije do 31. prosinca tekuće godinu za sljedeću godinu.

(3) Izvanredni inspekcijski nadzor provodi se povodom zahtjeva drugih državnih tijela, prigovora pravnih i fizičkih osoba ili u slučaju saznanja o nekim važnim činjenicama zbog kojih je opravdano provođenje inspekcijskog nadzora.

(4) Kontrolni inspekcijski nadzor provodi se radi kontrole izvršenja mjera naređenih rješenjem inspektora.

Članak 227.

(1) Inspektor je u obavljanju inspekcijskog nadzora samostalan, te vodi postupak, donosi rješenja i poduzima mjere u okviru prava, dužnosti i ovlasti utvrđenih ovim Zakonom ili drugim propisom.

(2) Nitko ne smije, koristeći se službenim položajem ili na drugi način, inspektoru naređivati, sprječavati ga ili ometati u provedbi nadzora i poduzimanju mjera i radnji za koje je ovlašten.

(3) Ako se inspekcijski nadzor provodi na zahtjev tijela i drugih zainteresiranih pravnih ili fizičkih osoba, inspektor je dužan izvijestiti podnositelja prigovora ili zahtjeva o utvrđenom činjeničnom stanju, te o poduzetim mjerama, osim u slučaju anonimne predstavke.

Članak 228.

(1) Inspektor koji provodi inspekcijski nadzor ima pravo u svako doba bez prethodne najave i bez dopuštenja ravnatelja ili druge odgovorne osobe ulaziti u prostorije i prostore ustanove socijalne skrbi i druge pravne osobe ili fizičke osobe koja obavlja djelatnost socijalne skrbi.

(2) Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo pregledati objekte i druge poslovne i stambene prostore, dokumentaciju, robu i druge stvari zatečene kod pružatelja usluga, poslovne spise, saslušati korisnike, radnike i druge osobe koje zatekne, pregledati isprave na temelju kojih se može utvrditi identitet osoba (osobna iskaznica, putovnica i sl.) i obavljati druge radnje u skladu sa svrhom inspekcijskog nadzora.

(3) Ravnatelj ili druga odgovorna osoba u drugoj pravnoj osobi koja pruža socijalne usluge, obrtnik koji pruža socijalne usluge, te fizička osoba koja pruža socijalne usluge, mora inspektoru osigurati nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora i staviti mu na raspolaganje sva sredstva i potrebnu dokumentaciju.

Članak 229.

Inspektor tijekom inspekcijskog nadzora zbog mogućeg prikrivanja dokaza ima pravo privremeno izuzeti predmete i izvornu dokumentaciju, uz potvrdu.

Članak 230.

(1) Prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora inspektor je dužan postupati tako da ne ugrozi čuvanje državne, vojne ili službene, odnosno profesionalne tajne.

(2) Odgovorne osobe dužne su upoznati inspektora s podacima koji se sukladno njihovim općim aktima smatraju tajnom.

(3) Inspektor je dužan kao službenu tajnu čuvati dokumentaciju i podatke koji su u vezi s inspekcijskim nadzorom kao i identitet podnositelja podneska povodom kojeg je proveden inspekcijski nadzor, ako on to zatraži.

Članak 231.

(1) U obavljanju inspekcijskih poslova inspektor je dužan:

1. zabraniti provođenje pojedinih mjera i radnji koje su protivne zakonu ili drugom propisu,
2. zabraniti rad domu socijalne skrbi, centru za pružanje usluga u zajednici i drugom pružatelju usluga iz članka 223. stavka 1. ovoga Zakona ako:
  - više ne ispunjava propisane uvjete za obavljanje djelatnosti,
  - ne postupi po prethodnom rješenju inspektora kojim se naređuju mjere,
  - načinom pružanja usluga ugrožava zdravlje i sigurnost korisnika.
3. obavijestiti nadležnu komoru kada utvrdi da stručni radnik nema odobrenje za samostalni rad od nadležne komore, ako je isto uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta,
4. zabraniti pravnoj osobi, odnosno obrtniku pružanje socijalnih usluga, ako ih obavlja bez rješenja o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga propisanih ovim Zakonom,
5. narediti fizičkoj osobi koja obavlja djelatnost socijalne skrbi prekid pružanja socijalne usluge ako nije pribavila rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga propisanih ovim Zakonom i posebnim propisom,
6. narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u određenom roku, te poduzimati druge mjere za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisima,
7. narediti provođenje postupka utvrđivanja odgovornosti odgovorne osobe kod pružatelja usluga i zaposlenih radnika,
8. narediti i druge mjere u skladu sa zakonom.

(2) O zabrani rada pružateljima usluga iz stavka 1. točke 2. ovoga članka inspektor je dužan izvijestiti nadležno tijelo koje je donijelo rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za početak pružanja socijalnih usluga.

(3) Ako inspektor prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi nepravilnosti, odnosno povrede propisa, a nije ovlašten izravno postupati, dužan je izvijestiti nadležno tijelo o uočenim nepravilnostima, odnosno povredama propisa, te tražiti pokretanje postupka i poduzimanje propisanih mjera.

Članak 232.

(1) Ako inspektor utvrdi da se u radu javljaju manje nepravilnosti koje ne utječu bitno na pružanje usluge, odnosno zakonitost poslovanja, usmeno će upozoriti odgovornu osobu u pravnoj osobi, odnosno fizičku osobu koja pruža socijalne usluge na nepravilnosti i na njihove posljedice te odrediti rok za uklanjanje istih, a sadržaj usmenog upozorenja i rok za otklanjanje nepravilnosti navesti u zapisniku o obavljenom inspekcijskom nadzoru.

(2) Ukoliko nepravilnosti iz stavka 1. ovoga članka ne budu otklonjene u ostavljenom roku, inspektor će rješenjem narediti mjere u skladu sa zakonom.

Članak 233.

(1) O obavljenom inspekcijskom nadzoru inspektor je dužan sastaviti zapisnik.

(2) Primjerak zapisnika inspektor uručuje ravnatelju ili drugom ovlaštenom zastupniku u pravnoj osobi, te fizičkoj osobi nad čijim radom se provodi inspekcijski nadzor.

Članak 234.

(1) U slučaju da postoji neposredna opasnost za zdravlje ili život ljudi, kao i u slučaju kada postoji opasnost od uništenja ili prikrivanja dokaza, inspektor će donijeti usmeno rješenje i odmah narediti njegovo izvršenje.

(2) Usmeno rješenje iz stavka 1. ovoga članka mora se unijeti u zapisnik.

(3) Inspektor je dužan donijeti rješenje u pisanom obliku u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja.

Članak 235.

Na postupak provođenja inspekcijskog nadzora primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 236.

Protiv rješenja koje donosi inspektor nije dopuštena žalba već se protiv tog rješenja može pokrenuti upravni spor.

Članak 237.

(1) Ako inspektor osnovano posumnja da je povredom propisa učinjen prekršaj ili kazneno djelo, uz rješenje za čije je donošenje ovlašten, dužan je s utvrđenim činjenicama odlučnim za poduzimanje mjera podnijeti optužni prijedlog radi pokretanja prekršajnog postupka, odnosno kaznenu prijavu za pokretanje kaznenog postupka.

(2) Tijelo kojem je podnesen optužni prijedlog, odnosno kaznena prijava iz stavka 1. ovoga članka, dužno je o ishodu postupka obavijestiti Ministarstvo.

Članak 238.

O obavljenim inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama inspektor vodi očevidnik, čiji sadržaj, oblik i način vođenja pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 239.

Ako se inspektoru prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora pruži fizički otpor, inspektor je ovlašten zatražiti pomoć policijskih službenika.

Članak 240.

Inspektor je odgovoran:

1. ako pri nadzoru propusti poduzeti, odnosno narediti mjere koje je po zakonu bio dužan poduzeti, odnosno narediti,
2. ako prekorači svoje zakonske ovlasti,
3. ako ne podnese optužni prijedlog ili kaznenu prijavu, odnosno ne obavijesti nadležna državna tijela o utvrđenim nepravilnostima, odnosno nedostacima.

3. Upravni nadzor**Članak 241.**

U provedbi upravnog nadzora nadzire se osobito:

1. zakonitost rada i postupanja,
2. rješavanje u upravnim stvarima,
3. djelotvornost, ekonomičnost i svrhovitost rada u obavljanju poslova državne uprave,
4. svrhovitost unutarnjeg ustrojstva i osposobljenost službenika i namještenika za obavljanje poslova državne uprave te
5. odnos službenika i namještenika prema građanima i drugim strankama.

Članak 242.

Način provođenja nadzora nad stručnim radom i njegov sadržaj, te uvjete koje moraju ispunjavati ovlašteni državni službenici za provođenje upravnog nadzora pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 243.

(1) Ovlašteni državni službenici sastavljaju zapisnik kojim se utvrđuje koje su radnje provedene tijekom provođenja upravnog nadzora.

(2) Ovlašteni državni službenici mogu privremeno izuzeti predmete i izvornu dokumentaciju što se utvrđuje zapisnikom.

Članak 244.

(1) Upravni nadzor provodi se kao redovni, izvanredni i kontrolni.

(2) Redovni upravni nadzor provodi se u skladu s godišnjim planom nadzora koji donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu.

(3) Izvanredni upravni nadzor provodi se povodom zahtjeva drugih državnih tijela, prigovora pravnih i fizičkih osoba ili u slučaju saznanja o nekim važnim činjenicama zbog kojih je opravdano provođenje upravnog nadzora.

(4) Kontrolni upravni nadzor provodi se radi kontrole postupanja po izvješću iz članka 245. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Ako se upravni nadzor provodi na zahtjev tijela i drugih zainteresiranih pravnih ili fizičkih osoba, ovlašteni državni službenik je dužan izvijestiti podnositelja prigovora ili zahtjeva o utvrđenom činjeničnom stanju, te o poduzetim mjerama, osim u slučaju anonimne predstave.

Članak 245.

(1) O obavljenom upravnom nadzoru ovlašteni državni službenik dužan je sastaviti izvješće koje sadrži prikaz utvrđenog stanja i mjere koje u određenom roku nadzirano tijelo treba poduzeti radi otklanjanja utvrđenih nedostataka.

(2) Izvješće o obavljenom upravnom nadzoru ovlašteni državni službenik dužan je dostaviti nadziranom tijelu najkasnije u roku od 30 dana od dana obavljenog nadzora.

Članak 246.

(1) U obavljanju upravnog nadzora, ovlašteni državni službenik može:

1. obustaviti od izvršenja opći akt nadziranog tijela,
2. poništiti ili ukinuti rješenje nadziranog tijela,
3. neposredno donijeti rješenje ili poduzeti mjeru nužnu za izvršenje zakona ili drugog propisa ili zaštite korisnika, ako je to nadležno tijelo propustilo učiniti u roku,
4. narediti provođenje postupka utvrđivanja odgovornosti radnika i čelnika nadziranog tijela,
5. podnijeti prijavu nadležnom tijelu za utvrđivanje kaznene ili prekršajne odgovornosti radnika i čelnika nadziranog tijela,
6. narediti i druge mjere u skladu sa zakonom.

(2) Protiv rješenja ovlaštenog državnog službenika nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 247.

(1) Ovlašteni državni službenik naročito:

1. prati obavljanje djelatnosti socijalne skrbi i predlaže mjere za njezino kvalitetno i efikasno obavljanje,
2. nadzire zakonitost rada u obavljanju javnih ovlasti centra za socijalnu skrb i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
3. nadzire rad stručnih radnika,
4. razmatra podneske pravnih i fizičkih osoba koje se odnose na nadzor iz utvrđene nadležnosti i o poduzetim radnjama i mjerama pisano obavještava podnositelja.

(2) Ovlašteni državni službenik je odgovoran:

1. ako pri provedbi upravnog nadzora propusti poduzeti, odnosno narediti mjere koje je po zakonu bio dužan poduzeti, odnosno narediti,
2. ako prekorači svoje zakonske ovlasti,
3. ako neosnovano ne podnese optužni prijedlog ili kaznenu prijavu, odnosno ne obavijesti nadležna državna tijela o utvrđenim nepravilnostima, odnosno nedostacima.

XIV. POVRAT ISPLAĆENIH IZNOSA I NAKNADA ŠTETE

Članak 248.

(1) Republika Hrvatska ima pravo na povrat iznosa isplaćenih na ime prava na zajamčenu minimalnu naknadu i prava na uslugu smještaja ili boravka u slučaju smrti korisnika.

(2) Republika Hrvatska ima pravo na naknadu štete počinjenu od strane korisnika u slučajevima iz članka 251. ovoga Zakona.

(3) Povrat iznosa iz stavka 1. ovoga članka osigurava se upisom zabilježbe tražbine na nekretninama korisnika.

1. Zabilježba

Članak 249.

(1) Na temelju pravomoćnog rješenja o priznavanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu i uslugu smještaja ili boravka, vrši se upis zabilježbe tražbine u zemljišnim knjigama na nekretninama u vlasništvu odraslog korisnika u korist Republike Hrvatske, na prijedlog nadležnog državnog odvjetništva.

(2) Zabilježba iz stavka 1. ovoga članka briše se na temelju suglasnosti Ministarstva kada se izvrši naplata potraživanja na imovini korisnika ili otpiše dug.

2. Povrat isplaćenih iznosa

Članak 250.

(1) Za slučaj smrti korisnika zajamčene minimalne naknade ili usluge smještaja ili boravka, kojem su u cijelosti ili dijelom isplaćivani iznosi iz sredstava državnog proračuna, Republika Hrvatska ima pravo na povrat iznosa isplaćenih po osnovi priznatog prava od njegovih nasljednika do visine vrijednosti naslijeđene imovine.

(2) Za slučaj da korisnik zajamčene minimalne naknade ili usluge smještaja ili boravka, kojem su u cijelosti ili dijelom isplaćivani iznosi iz sredstava državnog proračuna, darovanjem otuđi svoju imovinu, Republika Hrvatska ima pravo od daroprimca na povrat iznosa isplaćenih po osnovi priznatog prava.

(3) Republika Hrvatska neće podići tužbu radi povrata iznosa iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ako bi ostvarivanjem tražbine nasljednici i članovi njegove obitelji, te daroprimac i članovi njegove obitelji ostali bez imovine, odnosno prihoda potrebnog za podmirenje osnovnih stambenih i drugih osnovnih životnih potreba.

(4) Republika Hrvatska ima pravo na povrat iznosa isplaćenih na ime zajamčene minimalne naknade i usluge smještaja ili boravka od osobe koja je po zakonu dužna uzdržavati korisnika, ako je tijekom ispitnog postupka koji je prethodio donošenju rješenja o priznavanju tog prava nedvojbeno dokazano da ga te osobe neosnovano ne uzdržavaju ili su neopravdano odbile njegovo uzdržavanje.

(5) Zastarni rok za tražbine iz stavka 1. ovoga članka počinje teći od dana pokretanja ostavinskog postupka.

(6) Zastarni rok za tražbine u smislu stavka 2. ovoga članka počinje teći od dana saznanja nadležnog centra za socijalnu skrb za darovanje.

3. Naknada štete

Članak 251.

Korisnik koji je na temelju rješenja centra za socijalnu skrb ostvario pravo u sustavu socijalne skrbi dužan je nadoknaditi štetu koja je nastala time što je:

- na temelju neistinitih ili netočnih podataka za koje je znao ili morao znati da su neistiniti, odnosno netočni ili na drugi način neosnovano ostvario pravo iz sustava socijalne skrbi na koje nije imao pravo ili ga je ostvario u većem opsegu nego što mu pripada,
- pravo iz sustava socijalne skrbi ostvario zbog toga što nije prijavio promjenu koja utječe na prestanak ili opseg prava, a znao je ili je morao znati za tu promjenu.

Članak 252.

Pri utvrđivanju prava na naknadu štete primjenjuje se zakon kojim se uređuju obvezni odnosi, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 253.

(1) Kada utvrdi da je nastala šteta iz članka 251. ovoga Zakona, centar za socijalnu skrb poziva korisnika da u određenom roku nadoknadi nastalu štetu.

(2) Ako šteta ne bude nadoknađena u određenom roku, Republika Hrvatska ovlaštena je podnijeti tužbu radi naknade štete putem nadležnog državnog odvjetništva na temelju dokumentacije koju dostavlja centar za socijalnu skrb.

(3) U slučajevima iz članka 250. stavaka 1., 2. i 4. ovoga Zakona nadležni centar za socijalnu skrb poziva obveznike povrata isplaćenog iznosa da u određenom roku izvrše povrat isplaćenih iznosa.

(4) Ako obveznik povrata isplaćenog iznosa iz stavka 3. ovoga članka ne izvrši povrat isplaćenih iznosa u određenom roku, Republika Hrvatska ovlaštena je podnijeti tužbu radi povrata isplaćenih iznosa putem nadležnog državnog odvjetništva na temelju dokumentacije koju dostavlja centar za socijalnu skrb, osim u slučaju iz članka 250. stavka 3. ovoga Zakona.

4. Nagodba i otpis duga

Članak 254.

(1) Centar za socijalnu skrb može s korisnikom, odnosno s obveznikom povrata isplaćenog iznosa sklopiti nagodbu o načinu i vremenu povrata neosnovano ostvarenog iznosa novčane naknade, troška usluge ili naknade štete iz članka 251. ovoga Zakona, uvažavajući njegovo imovno stanje i socijalni položaj uz mogućnost odgode najduže za razdoblje od tri godine.

(2) Korisnik odnosno obveznik povrata isplaćenog iznosa dužan je centru za socijalnu skrb dostavljati dokaze o izvršenim uplatama u skladu s nagodbom iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Centar za socijalnu skrb dužan je voditi evidenciju o sklopljenim nagodbama s podacima o imenu i prezimenu korisnika, odnosno obveznika povrata isplaćenog iznosa, iznosu duga, vremenu i načinu povrata, te o tome do 15. siječnja svake godine za prethodnu godinu dostavljati izvješće Ministarstvu.

Članak 255.

(1) Centar za socijalnu skrb može na prijedlog korisnika, odnosno obveznika povrata isplaćenog iznosa odlučiti da se njegov dug po osnovi povrata isplaćenog iznosa, odnosno naknade štete iz članka 251. ovoga Zakona djelomično ili u cijelosti otpiše, uvažavajući njegovo imovinsko stanje i socijalni položaj.

(2) Ako dug korisnika, obveznika povrata isplaćenog iznosa, odnosno naknade štete iz članka 251. ovoga Zakona koji se otpisuje iznosi 10.000,00 kuna ili više, centar za socijalnu skrb može na prijedlog korisnika, odnosno obveznika povrata isplaćenog iznosa odlučiti da se dug djelomično ili u cijelosti otpiše, samo uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(3) Centar za socijalnu skrb dužan je voditi evidenciju o otpisu potraživanja korisnicima, odnosno obveznicima povrata isplaćenog iznosa s podacima o imenu i prezimenu korisnika, odnosno obveznika povrata isplaćenog iznosa, iznosu ukupnog duga i iznosu duga koji se otpisuje te o tome do 15. siječnja svake godine za prethodnu godinu dostavljati izvješće Ministarstvu.

5. Povrat nepripadajuće naknade

Članak 256.

Pružatelj usluge koji je ostvario nepripadajuću naknadu za uslugu koju nije pružio korisniku, dužan je nadoknaditi štetu korisniku ili Republici Hrvatskoj ako je korisniku priznato pravo na socijalnu uslugu rješenjem centra za socijalnu skrb.

Članak 257.

U slučaju kada korisnik nije izvršio povrat neosnovano primljene novčane naknade ili u slučaju kada pružatelj usluge nije izvršio povrat nepripadajuće naknade za uslugu koju nije pružio, Republika Hrvatska podnosi tužbu radi naknade štete putem nadležnog državnog odvjetništva na temelju dokumentacije koju dostavlja centar za socijalnu skrb.

XV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 258.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, odnosno obrtnik ako ravnatelj ili druga odgovorna osoba u pravnoj osobi ili obrtnik inspektoru ne osigura nesmetano obavljanje inspeksijskog nadzora i ne stavi mu na raspolaganje sva sredstva i potrebnu dokumentaciju sukladno odredbi članka 228. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 10.000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 259.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, odnosno obrtnik koja neopravdano ne izvrši pravomoćno rješenje inspektora doneseno na temelju ovoga Zakona (članak 231. stavak 1. i članak 232. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 260.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba ako:

1. započne s radom prije no što se rješenjem nadležnog tijela utvrdi da su ispunjeni propisani minimalni uvjeti za pružanje socijalnih usluga (članak 185. stavak 1.),
2. ako nastavi s radom nakon što je pravomoćnim rješenjem nadležnog tijela utvrđen prestanak pružanja socijalnih usluga kao profesionalne djelatnosti (članak 187. stavak 9.) ili joj je zabranjen rad (članak 187. stavak 8. podstavak 2., članak 231. stavak 1. točke 2. i 4.),
3. pruža usluge smještaja većem broju korisnika od kapaciteta utvrđenog rješenjem nadležnog tijela o ispunjavanju propisanih minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (članak 185. stavak 1.),
4. ako jedan ili više članova kućanstva sklope više od tri ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, a uzdržavanim osobama pružaju usluge stanovanja, prehrane, njege i brige o zdravlju te zadovoljavanje ostalih osnovnih životnih potreba, u svome stambenom ili poslovnom prostoru osobno, putem treće osobe ili zaposlenih radnika kod fizičke osobe ili radnika zaposlenih u pravnoj osobi koja je u vlasništvu davatelja uzdržavanja odnosno članova njegovog kućanstva, nisu pribavili rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 192. stavci 1. i 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna.

Članak 261.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako primi u radni odnos radnika za kojeg postoji zapreka za zapošljavanje (članak 213. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja pruža socijalnu usluge ako primi u radni odnos radnika za kojeg postoji zapreka za zapošljavanje (članak 213. stavak 1.).

Članak 262.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona:

- ako ne izvijesti centar za socijalnu skrb o početku, načinu i djelokrugu svojega rada ili u svom nazivu ne ističe ime i prezime, adresu nositelja djelatnosti i oznaku djelatnosti (članak 186. stavak 14. i članak 172. stavak 2.),
- ako privremeno obustavi poslovanje iz neopravdanih razloga ili ako ne obavijesti nadležna tijela o privremenoj obustavi poslovanja (članak 188. stavci 1. i 2.).

Članak 263.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna i fizička osoba ako ne vodi na propisani način evidenciju i dokumentaciju o korisniku, vrstama usluga i drugim pitanjima ili ako o tome ne dostavlja izvješća (članak 144. stavak 1., članak 162. stavak 1., članak 168. stavak 1., članak 171. i članak 173. stavak 1.).

XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 264.

(1) Korisnik novčanih naknada, potpora i usluga priznatih na osnovi i pod uvjetima propisanim Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 73/97, 27/2001, 59/2001, 82/2001, 103/2003, 44/2006 i 79/2007), Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, broj 57/2011) ili Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine br. 33/2012, 46/2013 i 49/2013) ostvaruje priznata prava i nakon dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dok centar za socijalnu skrb, odnosno drugo nadležno tijelo rješenjem ne utvrdi ispunjava li korisnik uvjete za ostvarivanje prava po ovom Zakonu.

(2) Centar za socijalnu skrb i drugo nadležno tijelo dužno je provesti postupak radi ponovnog utvrđivanja ispunjavanja uvjeta za priznanje prava u sustavu socijalne skrbi u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 265.

(1) Postupci započeti prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o socijalnoj skrbi koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

(2) U postupku povodom žalbe izjavljene protiv rješenja donesenog prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona, primijenit će se odredbe Zakona o socijalnoj skrbi koji je bio na snazi u vrijeme donošenja prvostupanjskog rješenja.

Članak 266.

Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donijet će pravilnik o standardima kvalitete socijalnih usluga i smjernicama za njihovo uvođenje iz članka 196. stavka 2. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 267.

(1) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donijet će odluku o mreži socijalnih usluga iz članka 194. stavka 2. ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do dana stupanja na snagu odluke o mreži socijalnih usluga ostaje na snazi Odluka o utvrđivanju mreže domova socijalne skrbi i djelatnosti socijalne skrbi (Narodne novine, broj 106/2006).

Članak 268.

(1) Pružatelji socijalnih usluga koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju sklopljen ugovor o pružanju socijalnih usluga s Ministarstvom, nastavit će s pružanjem socijalnih usluga do završetka postupka pregovaranja iz članka 201. ovoga Zakona provedenog temeljem prvog javnog poziva za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga objavljenog nakon dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do završetka postupka pregovaranja iz članka 201. ovoga Zakona provedenog temeljem prvog javnog poziva za dostavu ponuda za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga objavljenog nakon dana stupanja na snagu ovoga Zakona, Ministarstvo iznimno može sklopiti ugovor na određeno vrijeme za pružanje socijalnih usluga s pružateljima usluga koji imaju rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje socijalnih usluga, u skladu s Odlukom o utvrđivanju mreže domova socijalne skrbi i djelatnosti socijalne skrbi (Narodne novine, broj 106/2006) i potrebama koje utvrđuje Ministarstvo.

Članak 269.

Domovi socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska i decentralizirani domovi za starije i nemoćne osobe čiji su osnivači jedinice područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb koji nisu pribavili rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje socijalnih usluga u skladu s ranije važećim propisima, dužni su ga pribaviti u roku godinu dana od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 184. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 270.

(1) Domovi socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska i decentralizirani domovi za starije i nemoćne osobe čiji su osnivači jedinice područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, mogu pružati socijalne usluge u mreži bez ishođenja ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga, do završetka postupka pregovaranja iz članka 201. ovoga Zakona, provedenog temeljem prvog javnog poziva za dostavu ponuda za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga objavljenog nakon završetka postupka analize poslovanja, koji obuhvaća utvrđivanje mjera reorganizacije i racionalizacije njihova poslovanja u svrhu postizanja financijske stabilnosti, racionalizacije poslovanja, jačanja odgovornosti u njihovom upravljanju, te povećanja kvalitete i efikasnosti u pružanju javnih usluga.

(2) Postupak analize poslovanja iz stavka 1. ovoga članka provest će Ministarstvo na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske o jedinstvenim kriterijima za analizu poslovanja pružatelja usluga iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Odluku iz stavka 2. ovoga članka donijet će Vlada Republike Hrvatske u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Ministarstvo će podnijeti izvješće Vladi Republike Hrvatske o provedenom postupku analize poslovanja iz stavka 1. ovoga članka u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu odluke iz stavka 2. ovoga članka, čime postupak analize poslovanja završava.

(5) Do završetka postupka analize poslovanja pružatelji usluga iz stavka 1. ovoga članka socijalne usluge u mreži pružaju sukladno stručnim i prostornim standardima propisanim pravilnikom iz članka 196. stavka 1. ovoga Zakona, te minimalnim standardima kvalitete sukladno mjerilima propisanim pravilnikom iz članka 196. stavka 3. ovoga Zakona.

(6) Po završetku postupka analize iz stavka 1. ovoga članka pružatelji usluga iz stavka 1. ovoga članka dužni su za pružanje usluga u mreži podnijeti ponudu na prvi objavljeni javni poziv za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga.

(7) Danom stupanja na snagu odluke iz članka 95. stavka 3. ovoga Zakona, prestaju važiti odredbe članka 116. podstavaka 4. i 5., članka 117. stavka 3., članka 119., članka 120. stavka 1. podstavka 1. i članka 121. ovoga Zakona.

(8) Pružatelji socijalnih usluga koji su sklopili ugovor o javno-privatnom partnerstvu i usluge pružaju u mreži socijalnih usluga, mogu pružati socijalnu usluge bez ishođenja ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga godinu dana od dana pribavljanja rješenja o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licence), uz uvjet da usluge pružaju sukladno stručnim i prostornim standardima propisanim pravilnikom iz članka 196. stavka 1. ovoga Zakona, te minimalnim standardima kvalitete sukladno mjerilima propisanim pravilnikom iz članka 196. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 271.

Ustanove socijalne skrbi dužne su uskladiti statute i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 272.

Ministarstvo i ministarstvo nadležno za obrazovanje donijet će pravilnik iz članka 163. stavka 2. ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 273.

(1) Ako drugačije nije propisano ovim Zakonom, provedbene propise za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom, ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donijet će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, osim propisa iz članka 184. stavka 1., ovoga Zakona koji će donijeti u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Odluku iz članka 95. stavka 3. ovoga Zakona donijet će ministar nadležan za poslove socijalne skrbi u roku od četiri mjeseca od dana izdavanja posljednje ocjene o usklađenosti iz članka 200. stavka 1. ovoga Zakona u postupku za dodjelu ocjene o usklađenosti provedenom temeljem prvog javnog poziva za dostavu ponuda za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga objavljenog nakon završetka postupka analize poslovanja iz članka 270. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 274.

(1) Odluku iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona o utvrđivanju osnovice na temelju koje se izračunava iznos zajamčene minimalne naknade za 2014. godinu donijet će Vlada Republike Hrvatske u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do donošenja odluke Vlade Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka, osnovica na temelju koje se izračunava iznos zajamčene minimalne naknade iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona za 2014. godinu iznosi 800,00 kuna.

(3) Odluku iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona o utvrđivanju osnovice na temelju koje se izračunava iznos drugih prava iz sustava socijalne skrbi iz članka 25. ovoga Zakona za 2014. godinu, donijet će Vlada Republike Hrvatske u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Do donošenja odluke Vlade Republike Hrvatske iz stavka 3. ovoga članka osnovica na temelju koje se izračunava iznos drugih prava iz sustava socijalne skrbi iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona za 2014. godinu iznosi 500,00 kuna.

(5) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Odluka o osnovici za ostvarivanje prava po osnovi socijalne skrbi (Narodne novine, broj 112/2013).

Članak 275.

Do stupanja na snagu provedbenih propisa iz članka 273. ovoga Zakona ostaju na snazi, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom:

1. Pravilnik o uvjetima glede prostora, opreme i potrebnih stručnih i drugih radnika centra za socijalnu skrb i podružnice (Narodne novine, br. 120/2002, 74/2004 i 125/2007),

2. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dokumentacije te načinu i rokovima dostave izvješća centra za socijalnu skrb (Narodne novine, broj 79/2008),
3. Pravilnik o sudjelovanju i načinu plaćanja korisnika i drugih obveznika uzdržavanja u troškovima smještaja izvan vlastite obitelji (Narodne novine, br. 112/98 i 5/2002),
4. Pravilnik o sastavu i načinu rada tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi i drugih prava po posebnim propisima (Narodne novine, br. 64/2002, 105/2007 i 145/2011),
6. Pravilnik o vrsti i djelatnosti doma socijalne skrbi, načinu pružanja skrbi izvan vlastite obitelji, uvjetima prostora, opreme i radnika doma socijalne skrbi, terapijske zajednice, vjerske zajednice, udruge i drugih pravnih osoba te centra za pomoć i njegu u kući (Narodne novine, broj 64/2009),
7. Pravilnik o vođenju evidencije i dokumentacije domova socijalne skrbi te načinu i rokovima za dostavu izvješća o korisnicima, vrstama usluga i drugim pitanjima (Narodne novine, broj 47/2002),
8. Pravilnik o sadržaju upisnika ustanova socijalne skrbi (Narodne novine, broj 52/2010),
9. Pravilnik o načinu pružanja usluga obiteljskog doma te uvjetima prostora, opreme, stručnih i drugih radnika (Narodne novine, broj 52/2010),
10. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost socijalne skrbi kao profesionalnu djelatnost (Narodne novine, broj 52/2010),
11. Pravilnik o vježbeničkom stažu stručnih radnika u ustanovama socijalne skrbi (Narodne novine, br. 29/98, 30/99 i 38/2004),
12. Pravilnik o vođenju evidencije i dokumentacije centara za pomoć i njegu, te načinu i rokovima za dostavu izvješća o korisnicima, vrstama usluga i drugim pitanjima (Narodne novine, broj 26/98),
13. Pravilnik o vođenju evidencije o fizičkim osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja (Narodne novine, broj 111/2007),
14. Pravilnik o načinu i sadržaju provođenja stručnog nadzora u djelatnosti socijalne skrbi (Narodne novine, broj 79/2008),
15. Pravilnik o sadržaju i obliku iskaznice stručnih radnika centra za socijalnu skrb, doma socijalne skrbi i druge pravne osobe koja pruža socijalne usluge (Narodne novine, broj 124/2012),
16. Pravilnik o sadržaju i obliku iskaznice inspektora u Ministarstvu socijalne politike i mladih, načinu izdavanja i vođenja upisnika o izdanim iskaznicama (Narodne novine, broj 102/2012).

Članak 276.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prava i obveze postojećih obiteljskih centara preuzet će centri za socijalnu skrb u sjedištu županija, nadležni prema sjedištu obiteljskog centra, na način da preuzmu poslove, radnike, novčana sredstva, opremu, arhivu, dokumentaciju i sredstva za rad.

(2) Zaposlenici obiteljskog centara stupanjem na snagu ovoga Zakona zadržavaju sva stečena prava i plaće sukladno ugovorima o radu i posebnim propisima do dana stupanja na snagu općeg akta centra za socijalnu skrb kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 277.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 33/2012, 46/2013 i 49/2013).

Članak 278.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2014. godine, osim odredbe članka 95. stavka 2. ovoga Zakona koja stupa na snagu danom stupanja na snagu odluke iz članka 95. stavka 3. ovoga Zakona.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Sustav socijalne zaštite u Republici Hrvatskoj čine mirovinski i zdravstveni sustav, sustav zaštite od nezaposlenosti, sustav zaštite obitelji i djece, sustav socijalne pomoći i socijalne skrbi, te sustav zaštite ratnih stradalnika.

Sustav socijalne skrbi, korisnici socijalne skrbi, prava u sustavu socijalne skrbi i uvjeti za njihovo ostvarivanje, te druga pitanja od značenja za djelatnost socijalne skrbi, definirani su Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 33/2012, 46/2013 i 49/2013).

Relativno česte izmjene i dopune ovoga propisa rezultat su nastojanja da se raspoloživim sredstvima državnog proračuna zadovolje sve složenije i brojnije potrebe korisnika, te da se sustav socijalne skrbi uskladi s ukupnim započetim reformama i promjenama u području socijalne politike.

Socijalne naknade opći su izraz za sva novčana i nenovčana davanja, te usluge koje pružaju javne vlasti s ciljem promicanja socijalne kohezije, solidarnosti i socijalnog uključivanja. Prema podacima dobivenim ažuriranjem popisa socijalnih naknada, trenutno u sustavu socijalnih naknada postoji 81 pravo, pomoć ili povlastica koje služe podmirenju sličnih potreba ili zaštiti od sličnih rizika, a ostvaruju se zasebno, ili je pak uvjet za ostvarivanje jedne naknade prethodno ostvareno pravo na neku drugu naknadu. Rashodi za socijalne naknade najveća su stavka ukupnih rashoda državnog proračuna.

Za izračun socijalnih naknada važećim propisima koji ih definiraju utvrđene su različite osnovice, te se za utvrđivanje visine pojedine naknade koriste različiti kriteriji. Pritom se kod svih naknada ne uzima u obzir imovina koju ima u vlasništvu korisnik (tzv. imovinski cenzus). Iako se kod nekih naknada imovinski cenzus uzima u obzir, ne postoji jedinstveni imovinski cenzus za sve socijalne naknade. Važećim propisima sustav socijalnih naknada nije definiran na način da osigurava usmjerenost socijalnih naknada prema korisnicima kojima su najpotrebnije.

Prema službenim statističkim podacima Ministarstva socijalne politike i mladih, na dan 31. prosinca 2012. godine u Republici Hrvatskoj bilo je 110.794 korisnika pomoći za uzdržavanje, a od toga 49.256 radno sposobnih nezaposlenih korisnika pomoći za uzdržavanje.

Broj radno sposobnih osoba u ukupnom broju primatelja pomoći za uzdržavanje unazad 10-tak godina kreće se oko 50%, a u promatranom razdoblju je porastao za 9,5% u odnosu na godinu dana ranije. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku nezaposlenost je u istom razdoblju porasla za 9,46%. Navedeno se može djelomično objasniti činjenicom da u sadašnjem uređenju pomoći za uzdržavanje nema elemenata usmjerenih prema poticanju zapošljavanja korisnika, odnosno njihove motivacije za aktivno traženje zaposlenja.

Naime, važeće odredbe ne ohrabruju primatelje pomoći za uzdržavanje na pronalaženje povremenih zaposlenja, budući da ostvarivanje prihoda temeljem toga, automatski podrazumijeva smanjenje iznosa ili obustavu prava. Nadalje, prema odredbama

važećeg Zakona, radno sposobna osoba nije motivirana za radnu aktivaciju s obzirom da vrijeme primanja pomoći za uzdržavanje nije ograničeno, a ne sankcionira se ni korisnikovo neprihvatanje ponuđenog zaposlenja.

Sukladno važećem Zakonu visina novčane pomoći (pomoći za uzdržavanje) utvrđuje se u određenom postotku od osnovice koju određuje Vlada Republike Hrvatske u odnosu na liniju siromaštva. Osnovica sukladno važećoj Odluci o osnovici za ostvarivanje prava po osnovi socijalne skrbi (Narodne novine, broj 112/2013), trenutno iznosi 500,00 kuna. Određivanje visine osnovice nije vezano uz praćenje troškova života, prosječnu plaću, najnižu mirovinu ili neku drugu odgovarajuću veličinu koja bi uvjetovala promjenu visine osnovice. Iako se u važećem Zakonu navodi da osnovicu određuje Vlada Republike Hrvatske u odnosu na odgovarajući postotak linije siromaštva (22,5%), taj bi kriterij trebao proizlaziti iz definicije socijalne skrbi kao djelatnosti kojom se osigurava i ostvaruje pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženih, nemoćnih i drugih osoba. Pritom je riječ o potrebama koje ove osobe, zbog nepovoljnih osobnih, gospodarskih, socijalnih i drugih razloga, ne mogu zadovoljiti same ili uz pomoć članova obitelji.

Postojeće normativno uređenje uključuje komplicirani administrativni postupak ostvarivanja prava u sustavu socijalne skrbi, kako za tražitelje pomoći za uzdržavanje, tako i za stručnjake u sustavu što se negativno odražava na mogućnost kvalitetnog stručnog rada s obzirom na vrijeme koje stručni radnici provode u administriranju vezanom uz socijalne naknade.

Važećim Zakonom također nisu bili stvoreni preduvjeti za provođenje procesa transformacije i deinstitucionalizacije domova socijalne skrbi što je osnovni preduvjet za razvoj mreže usluga u zajednici i prevenciju institucionalizacije.

Spajanjem dijelova dvaju bivših ministarstava (Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti) u jedno ministarstvo, u nadležnost Ministarstva socijalne politike i mladih preuzeti su paralelni sustavi pružanja usluga pomoći u kući starijim osobama. Pravo na pomoć i njegu u kući temeljem važećeg Zakona o socijalnoj skrbi ostvarivalo je 2.135 osoba, dok je uslugama iz programa Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti bilo obuhvaćeno 15.550 korisnika u ukupno 160 lokalnih zajednica, što znači da nisu na jedinstven način bili uređeni postupci i uvjeti za ostvarivanje ovih usluga.

Nadalje, važećim Zakonom propisani sustav ostvarivanja prava na socijalne usluge je netransparentan i neravnopravan radi izostanka jasnih kriterija, te odgovarajućeg planiranja i nadziranja pružanja usluga, što onemogućuje pravednost sustava u smislu jednakog pristupa mreži socijalnih usluga za sve korisnike i pružatelje usluga pod istim uvjetima i pravilima.

Navedene manjkavosti u odredbama važećeg Zakona su i nadalje značajna prepreka za nastavak reformskih procesa socijalne politike, te je slijedom toga 2012. godine osnovana Stručna radna skupina za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi. Stručna radna skupina je tijekom izrade navedenog teksta utvrdila da je riječ o značajnim promjenama, te je Ministarstvo socijalne politike i mladih odlučilo u proceduru uputiti prijedlog novog zakona o socijalnoj skrbi jer su izmjene i dopune važećeg Zakona sadržavale izmjene proporcionalno obimnije od 30% važećeg Zakona.

Predloženi zakon usuglašen je s dionicima sustava socijalne zaštite, s ciljem poboljšanja učinkovitosti, transparentnosti, informacijske i stručne osnove sustava socijalne skrbi i socijalnih pomoći kao potpora integraciji socijalno isključenih u društvo.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Predloženim zakonom uređuju se pitanja vezana uz područje novčanih naknada, socijalnih usluga, statusno-pravnih uređenja i drugih područja djelatnosti socijalne skrbi, a osobito:

- djelatnost socijalne skrbi,
- načela socijalne skrbi,
- financiranje djelatnosti socijalne skrbi,
- prava i socijalne usluge u sustavu socijalne skrbi i postupci za njihovo ostvarivanje,
- korisnici socijalne skrbi,
- mreža i ugovaranje socijalnih usluga,
- sadržaj i način obavljanja djelatnosti socijalne skrbi,
- stručni radnici u socijalnoj skrbi, njihovo stručno usavršavanje i napredovanje,
- zbirke podataka, inspekcijski i upravni nadzor te druga pitanja značajna za djelatnost socijalne skrbi.

Usvajanjem predloženog zakona ostvarit će se preduvjeti za poboljšanje učinkovitosti, transparentnosti, informacijske i stručne osnove sustava socijalne skrbi i socijalnih pomoći, podizanje razine obaviještenosti korisnika i društva o socijalnim pravima.

Naime, predloženi zakon sadrži nove kriterije za ostvarivanje socijalnih pomoći i usluga, kao potpora integraciji socijalno isključenih u društvo i na tržište rada, omogućuje uspostavljanje standarda kvalitete socijalnih usluga, uvjeta za provođenje deinstitucionalizacije i razvijanje novih izvaninstitucijskih usluga socijalne skrbi, te omogućuje izbor i poboljšanje usluga koje korisnik može ostvariti u procesima socijalne integracije, te predviđa uspostavu jedinstvenog registra korisnika socijalnih usluga i novčanih pomoći.

U području novčanih naknada na primjereniji će se način urediti uvjeti i postupak za ostvarivanje novčane naknade za najranjivije socijalno ugrožene građane. Naime, predloženim zakonom uvodi se institut zajamčene minimalne naknade kao novog oblika novčane naknade koja objedinjuje četiri dosadašnje naknade sa socijalnom komponentom (produženu novčanu naknadu koja je do sada bila uređena Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, br. 80/2008, 121/2010, 25/2012, 118/2012 i 12/2013 - pročišćeni tekst), pomoć za uzdržavanje koja je bila uređena Zakonom o socijalnoj skrbi, te prava na opskrbnine koje su uređene Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (Narodne novine, br. 174/2004, 92/2005, 2/2007, 107/2007, 65/2009, 137/2009, 146/2010, 55/2011, 140/2012, 19/2013 - pročišćeni tekst i 33/2013) i Zakonom o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, br. 33/92, 77/92, 27/93, 58/93, 2/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/2001 i 103/2003).

Sukladno predloženom zakonu, Vlada Republike Hrvatske će svake godine, sukladno raspoloživim sredstvima, uredbom propisati visinu osnovice za utvrđivanje zajamčene minimalne naknade temeljem koje će se, sukladno postocima utvrđenim predloženim zakonom utvrđivati iznosi zajamčene minimalne naknade za samca, odnosno za kućanstvo.

Pravo na zajamčenu minimalnu naknadu prema odredbama predloženog zakona ima svaka osoba s nedostatnim prihodom i imovinom za podmirenje osnovnih životnih potreba. U razvoju državne socijalne politike postoji namjera u ovu naknadu s vremenom uključiti i druge socijalne programe i naknade sa socijalnim komponentama, a u svrhu još učinkovitijeg upravljanja financijskim sredstvima namijenjenima sustavu socijalne skrbi.

Također, uvođenje zajamčene minimalne naknade predstavlja početak objedinjavanja novčanih davanja na razini države, odnosno prvi korak u pravcu uvođenja jedinstvenog novčanog centra tzv. ureda sve na jednom mjestu (*One stop shop*), kao jedne od reformskih mjera za smanjenje deficita koje je Vlada Republike Hrvatske prihvatila Zaključkom od 26. rujna 2013. godine. Jedinstveni novčani centar preuzeo bi (administrativno i upravno) kontrolu nad svim novčanim davanjima koja se trenutno nalaze u nadležnosti centara za socijalnu skrb, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, te ureda državne uprave u županijama.

Informatizacijom sustava socijalne skrbi i umrežavanjem tog sustava s drugim sustavima preko sustava OIB-a korisnika u svrhu razmjene podataka o korisnicima, njihovoj imovini i prihodu, do kraja 2013. godine postići će se smanjenje administrativnih troškova, kao i pojednostavljivanje samog postupka priznavanja i ostvarivanja prava. Informatizacija i povezivanje različitih sustava pretpostavka je uspostave tzv. ureda sve na jednom mjestu.

Kako bi se utjecalo na usmjeravanje socijalnih naknada prema onima kojima je to uistinu neophodno, predloženim zakonom jasno je definiran imovinski cenzus, odnosno definirana je imovina u vlasništvu korisnika i članova kućanstva koja je zapreka za ostvarivanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu. Na ovaj način omogućuje se usmjeravanje zajamčene minimalne naknade prema korisnicima kojima je pomoć države za ostvarivanje osnovnih životnih potreba najpotrebnija.

Predloženim se zakonom iz normiranja u sustavu socijalne skrbi izdvajaju potpore za školske udžbenike, koje će biti obuhvaćene propisima iz nadležnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, a sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske od 26. rujna 2013. godine, kojim je kao jedna od reformskih mjera za smanjenje deficita prihvaćena i mjera objedinjavanja obrazovnih potpora za udžbenike.

Nadalje, odredbama predloženog zakona uredit će se bolja zaštita samaca i samohranih roditelja kao korisnika zajamčene minimalne naknade, s obzirom na to da se ovim korisničkim skupinama, sukladno odredbama predloženog zakona, priznaje pravo na zajamčenu minimalnu u visini 100% osnovice koju utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, dok se drugim korisnicima, odraslim članovima kućanstva udio u zajamčenoj minimalnoj naknadi kućanstva priznaje u iznosu od 60% osnovice.

Ujedno, predloženi zakon na više načina potiče radnu aktivaciju nezaposlenih radno sposobnih korisnika socijalne pomoći. Tako se, primjerice, propisuje da se radno sposobnom korisniku pravo na zajamčenu minimalnu naknadu priznaje najduže do dvije godine, te taj korisnik nema pravo podnijeti novi zahtjev za priznavanje prava na zajamčenu minimalnu

naknadu u sljedeća 3 mjeseca nakon mjeseca u kojem je pravo prestalo. Ujedno, predloženim zakonom definirano je da, uz određene iznimke, pravo na zajamčenu minimalnu naknadu nema osoba koja nije evidentirana kao nezaposlena pri nadležnoj službi za zapošljavanje ili ako je u razdoblju od šest mjeseci prije pokretanja postupka odbila ponuđeno zaposlenje, odnosno ako ima prilike makar privremenim, sezonskim, povremenim i sličnim poslovima ostvariti sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba ili ostvariti drugi prihod.

Nadalje, definiran je i maksimalan iznos zajamčene minimalne naknade, na način da on ne može prelaziti iznos minimalne bruto plaće u Republici Hrvatskoj, te je ujedno u predloženi zakon inkorporirana odredba prema kojoj dugotrajni korisnik zajamčene minimalne naknade zapošljavanjem ne prestaje automatizmom biti korisnik predmetne naknade, već je nastavlja primati kroz sljedeća tri mjeseca, s tim da se naknada s vremenom umanjuje.

Sve navedene mjere usmjerene su poticanju zapošljavanja, odnosno radnoj aktivaciji korisnika zajamčene minimalne naknade.

Predloženim zakonom uvodi se i nesuspendivni učinak žalbe u postupcima za ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi (žalba ne odgađa izvršenje rješenja). Naime, uvođenjem nesuspendivnog učinka žalbe, kako kod priznavanja, tako i kod prestanka prava na zajamčenu minimalnu naknadu i druge novčane naknade, omogućava se da korisnici kod priznavanja prava ostvaruju isplatu naknade i prije pravomoćnosti odluke, dok se s druge strane sprječavaju isplate kod utvrđenja prestanka prava na naknadu za vrijeme vođenja postupka po žalbi, a nakon okončanja postupka isplaćuje se naknada onima kojima doista i pripada.

Nadalje, predloženi zakon predviđa i uvođenje instituta zabiljezbe potraživanja na nekretninama, čime se osigurava naplata isplaćenih sredstava na ime zajamčene minimalne naknade i usluge smještaja ili boravka.

Ujedno, sukladno potrebama i problemima koji su se pojavili u primjeni, predloženim zakonom jasnije su definirane odredbe o naknadi štete od nasljednika korisnika, odnosno daroprimca u slučaju smrti korisnika, kojem su u cijelosti ili dijelom isplaćivani iznosi iz sredstava državnog proračuna. Također su jasnije definirane odredbe o povratu sredstava od korisnika koji je na temelju neistinitih ili netočnih podataka, ostvario primanje na koje nije imao pravo.

Predloženim zakonom definirano je sadržajno i normativno uređenje prava na pomoć i njegu u kući te usluga iz programa "Pomoć u kući" i "Dnevni boravak i pomoć u kući", na način da se predmetne usluge definiraju kao jedinstveno pravo, odnosno usluga, te se jasno definiraju kriteriji za ostvarivanje predmetne usluge. Na ovaj način osigurat će se dostupnost usluga onima kojima su uistinu i potrebne, te će se osigurati transparentnost i nadzor nad izvršavanjem socijalnih usluga.

Također, predlaže se izmjena postojećih zakonskih odredbi u odnosu na pružatelje usluga za beskućnike, kako bi se osigurale normativne pretpostavke za zakonito pružanje usluga za beskućnike.

Predloženim zakonom omogućuje se transparentan i pravedan način ugovaranja socijalnih usluga, što znači da će svi pružatelji usluga u mreži cijenu usluga formirati temeljem jedinstvene metodologije za izračun cijene usluge koja će biti jasno definirana provedbenim propisom. Na kalkulaciju cijene pojedinog pružatelja usluga utjecat će i njegova usklađenost sa smjericama za pružanje usluga u mreži koje se odnose na stručne i prostorne resurse, te usklađenost s minimalnim standardima kvalitete.

Naime, predloženim zakonom uređuje se postupak za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga pružateljima usluga u mreži kako bi se omogućila pravednost sustava socijalnog ugovaranja u smislu pristupa mreži socijalnih usluga za sve pružatelje usluga pod istim uvjetima i pravilima. Sukladno predloženom zakonu, pružatelji usluga koji su pribavili rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licencu) i koji su zainteresirani za pristupanje postupku pregovaranja i sklapanja ugovora, prethodno moraju (na temelju javnog poziva) sudjelovati u postupku za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga koji podrazumijeva analizu i vrednovanje ponuda. U tom postupku provodi se detaljna analiza i vrednovanje stručnih i prostornih resursa sukladno smjericama za pružanje usluga u mreži, utvrđivanje stanja usklađenosti s minimalnim standardima kvalitete sukladno mjerilima za ocjenu stanja, te analiza predložene cijene pojedinih usluga sukladno metodologiji za izračun cijene usluga. Sukladno predloženom zakonu, pružatelju usluge koji je zadovoljio kriterije Ministarstvo socijalne politike i mladih će izdati javnu ispravu - ocjenu o usklađenosti sa standardima kvalitete, kojom će biti utvrđeno ispunjava li pružatelj usluge uvjete usklađenosti sa standardima socijalnih usluga.

Nadalje, predloženim se zakonom predviđa da za pružanje usluga u mreži socijalnih usluga Ministarstvo socijalne politike i mladih provodi postupak pregovaranja s pružateljima usluga koji su pribavili ocjenu o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga. U postupku pregovaranja, Ministarstvo s ocijenjenim pružateljima usluga pregovara o vrsti, količini i cijeni usluge, počevši od najviše ocijenjenog pružatelja usluga. Po završetku postupka pregovaranja sukladno predloženom zakonu, Ministarstvo socijalne politike i mladih sklopit će ugovor o pružanju socijalnih usluga s najpovoljnijim pružateljima usluga sukladno iskazanim potrebama u mreži. Na taj se način postiže transparentni postupak ugovaranja kroz koji svi pružatelji usluga imaju jednaku mogućnost pristupa mreži socijalnih usluga.

Također, predloženim zakonom definirano je i pitanje primjene modela javno-privatnog partnerstva u području socijalne skrbi, na način da se načelno omogućuje primjena modela javno-privatnog partnerstva, ujedno usmjeravajući tu mogućnost na građevine javne namjene i usluge u mreži socijalnih usluga. Također, predviđa se da javna tijela kao ugovaratelji projekata javno-privatnog partnerstva, mogu biti Ministarstvo socijalne politike i mladih te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, sukladno postojećim ovlaštenjima osnivanja zakonom utvrđenih ustanova i nadležnosti nad pružanjem usluga.

Kako bi se omogućila primjena modela javno-privatnog partnerstva u ovom području, a da se pritom postigne onaj ključni kriterij primjene modela javno-privatnog partnerstva koji za cilj ima postizanje pozitivne vrijednosti za proračunski novac, fiskalnu učinkovitost i održivost, te racionalno upravljanje fiskalnim kapacitetima, prijedlogom zakona utvrđuju se obveze javnih partnera u smislu usklađenja ukupnih rashoda za pružanje socijalnih usluga u onom dijelu u kojem se te usluge i sve vezano uz njih pružaju putem ugovora o javno-privatnom partnerstvu. S ciljem postizanja maksimalne društveno-ekonomske i fiskalne učinkovitosti i održivosti, te pune transparentnosti provedbe, predloženim se zakonom predviđa izrada programa primjene modela javno-privatnog partnerstva u području socijalne

skrbi. Program će izraditi Ministarstvo socijalne politike i mladih, te Vladi Republike Hrvatske predložiti njegovo usvajanje. Navedeni će program na sveobuhvatan način analizirati mogućnosti konkretne primjene modela javno-privatnog partnerstva po pojedinim kategorijama, te utvrditi sve preduvjete i načela identifikacije potencijalnih projekata i načina njihove provedbe, u skladu s propisima Republike Hrvatske.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Uređuje se djelatnost socijalne skrbi, načela, financiranje socijalne skrbi, prava i socijalne usluge u sustavu socijalne skrbi i postupci za njihovo ostvarivanje, korisnici, sadržaj i način obavljanja djelatnosti socijalne skrbi, stručni radnici u socijalnoj skrbi, zbirke podataka, nadzor te druga pitanja značajna za obavljanje djelatnosti socijalne skrbi. Također se navodi da se odredbe koje se odnose na bračnu zajednicu primjenjuju i na izvanbračnu zajednicu. Uređuje se da izrazi koji se koriste u ovom Zakonu i propisima koji se donose na temelju Zakona, a koji imaju rodno značenje, bez obzira koriste li se u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način osobe muškog i ženskog spola.

Uz članak 2.

Članak propisuje da ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije: Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006.), Direktiva Vijeća 2004/83/EZ od 29. travnja 2004. o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljanina teče zemlje ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili osoba kojima je na drugi način potrebna međunarodna zaštita te o sadržaju odobrene zaštite (SL L 304, 30.9.2004.), Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o spriječavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njezinih žrtava te o zamijeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP (SL L 101, 15.4.2011.) i Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamijeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17.12.2011).

Uz članak 3.

Definira se socijalna skrb kao organizirana djelatnost od javnog interesa za Republiku Hrvatsku čiji je cilj pružanje pomoći socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima, koja uključuje prevenciju, promicanje promjena, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, obitelji i skupinama, u svrhu unapređenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u društvo.

Uz članak 4.

Definiraju se značenja pojedinih izraza koji su upotrijebljeni u ovom Zakonu (samca, kućanstva, obitelji, samohranog roditelja, jednoroditeljska obitelj, djeteta, mlađe punoljetne osobe, osobe s invaliditetom, djeteta s teškoćama u razvoju, starije osobe, osobe potpuno nesposobne za rad, beskućnika, osnovnih životnih potreba, individualnog plana, korisnika,

imovinskog stanja, prihoda, imovine, izvanbračne zajednice, primatelja usluga i licenciranog supervizora).

Uz članke 5. i 6.

Propisuje se da je svatko dužan brinuti se za zadovoljavanje svojih životnih potreba i potreba osoba koje je po zakonu ili po drugoj pravnoj osnovi dužan uzdržavati, te svojim radom, dohotkom i imovinom pridonositi sprječavanju, otklanjanju ili ublažavanju vlastite socijalne ugroženosti, kao i socijalne ugroženosti članova svoje obitelji, posebice djece i drugih članova obitelji koji se ne mogu sami o sebi brinuti.

Također se uređuje da djelatnost socijalne skrbi obavljaju ustanove socijalne skrbi, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe odnosno obrtnici te fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom, posebnim zakonima i provedbenim propisima, a ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi nadzire obavljanje djelatnosti socijalne skrbi.

Uz članke 7. do 20.

Uređuju se načela koja se primjenjuju u djelatnosti socijalne skrbi (načelo supsidijarnosti, socijalne pravičnosti, slobode izbora, dostupnosti, individualizacije, uključenosti korisnika u zajednicu, pravodobnosti, poštivanja ljudskih prava i integriteta korisnika, zabrane diskriminacije, informiranosti o pravima i uslugama, sudjelovanja u donošenju odluka, tajnosti i zaštiti osobnih podataka, poštivanja privatnosti te načelo podnošenja pritužbe), uz obrazloženje svakog pojedinoga načela.

Uz članke 21. i 22.

Definira se tko su korisnici socijalne skrbi. Također se propisuje da pravo na socijalnu skrb imaju hrvatski državljani koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj te stranci i osobe bez državljanstva sa stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj, a stranci pod supsidijarnom zaštitom, stranci s utvrđenim statusom žrtve trgovanja ljudima, azilanti i članovi njihove obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj imaju pravo na socijalnu skrb u slučajevima i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i posebnim propisom. Iznimno, druge osobe mogu ostvariti pravo na jednokratnu naknadu i privremeni smještaj pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, ako to zahtijevaju životne okolnosti u kojima su se našle.

Uz članak 23.

Ovim se člankom uređuje kada se smatra da osoba može sama sebe uzdržavati (ako prihod može ostvariti prodajom imovine ili davanjem u zakup ili najam imovine koja ne služi njoj niti članovima njezine obitelji za podmirenje osnovnih životnih potreba), a centar za socijalnu skrb može odlučiti da se iznimno imovina djeteta može izuzeti od opterećenja ili otuđenja.

Uz članak 24.

Uređuju se slučajevi u kojima se smatra da u smislu ovoga Zakona osoba može sama sebe uzdržavati na način da se definira da se radi o osobi koja nije evidentirana kao

nezaposlena osoba pri nadležnoj službi za zapošljavanje ili ako je u razdoblju od šest mjeseci prije pokretanja postupka odbila ponuđeno zaposlenje, odnosno ako ima prilike privremenim, sezonskim, povremenim i sličnim poslovima ostvariti sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba ili ostvariti druge primitke, uz navođenje osoba na koje se ne primjenjuje ovo pravilo (na osobu kojoj nedostaje najviše 5 godina života do stjecanja prava na starosnu mirovinu koja se ostvaruje sukladno propisima iz mirovinskog osiguranja, dijete od navršene 15. godine dok se redovito školuje, odnosno mlađeg punoljetnika do završetka redovitog školovanja, a najduže do navršene 29. godine života, trudnicu i roditelja do šest mjeseci nakon poroda, te roditelja koji čuva i odgaja dijete do godinu dana života, blizance do tri godine života ili troje i više djece do navršenih 10 godina života, te roditelja koji koristi posvojitelski dopust, osobu potpuno nesposobnu za rad, osobu koja ima utvrđenu privremenu nezapošljivost od strane nadležnog tijela sukladno posebnom propisu, nezaposlenog člana kućanstva bez dohotka koji skrbi za dijete ili za odraslog člana obitelji koji nije sposoban brinuti se za sebe, ukoliko takav način skrbi o djetetu, odnosno odrasloj osobi nadomješta institucionalnu skrb po ovom Zakonu).

Uz članak 25.

Propisuju se prava u sustavu socijalne skrbi temeljem ovoga Zakona (zajamčena minimalna naknada, naknada za troškove stanovanja, pravo na troškove ogrijeva, naknada za osobne potrebe korisnika smještaja, jednokratne naknade, naknade u vezi s obrazovanjem, osobna invalidnina, doplatak za pomoć i njegu, status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja naknada do zaposlenja te socijalne usluge).

Uz članak 26.

Definira se zajamčena minimalna naknada kao pravo na novčani iznos kojim se osigurava zadovoljavanje osnovnih životnih potreba.

Uz članak 27.

Propisuje se način utvrđivanja osnovice na temelju koje se izračunava iznos zajamčene minimalne naknade i osnovice za izračun ostalih prava u sustavu socijalne skrbi.

Uz članak 28.

Propisuje da se zajamčena minimalna naknada priznaje samcu ili kućanstvu koji nema sredstava za uzdržavanje propisanoj visini, niti ih je u mogućnosti ostvariti radom, primitkom od imovine, od obveznika uzdržavanja, osim ako centar za socijalnu skrb ne utvrdi da obveznik uzdržavanja nije u mogućnosti davati uzdržavanje.

Uz članak 29.

Propisuje se da pravo na zajamčenu minimalnu naknadu nema samac ili kućanstvo ako ima u vlasništvu imovinu navedenu u tom članku, te beskućnik na privremenom smještaju u prihvatilištu te korisnik usluge smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama ovoga Zakona ili posebnih propisa. Također se propisuje i da se iznos zajamčene minimalne naknade umanjuje kućanstvu za udio radno sposobnog člana kućanstva koji nije evidentiran kao nezaposlena osoba pri nadležnoj službi za zapošljavanje, odnosno koji je sklopio ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju kao korisnik uzdržavanja.

Uz članak 30.

Propisuje se način na koji se utvrđuje zajamčena minimalna naknada samcu, samohranom roditelju i djetetu, te da se u slučaju da samac ili kućanstvo ostvaruje prihod, visina zajamčene minimalne naknade utvrđuje kao razlika između iznosa zajamčene minimalne naknade određene stavkom 1. ovoga članka i iznosa dohotka samca ili kućanstva. Iznos zajamčene minimalne naknade uvećava za troškove smještaja učenika u đački dom za vrijeme trajanja školske godine. Iznos zajamčene minimalne naknade ne može biti veći od bruto iznosa minimalne plaće u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 31.

Uređuje se što se ne uračunava u prihod - naknada za podmirenje troškova stanovanja koju priznaje jedinica lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb, naknada za troškove ogrijeva koju priznaje jedinica područne (regionalne) samouprave, novčana naknada za tjelesno oštećenje, ortopedski dodatak, doplatak za pomoć i njegu sukladno odredbama ovoga Zakona i propisima iz mirovinskog osiguranja, osobna invalidnina sukladno odredbama ovog Zakona, doplatak za djecu, državna potpora za poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo, osim dohodovne potpore ostvarene prema posebnim propisima, stipendija za školovanje učenika ili studenta dok traje redovito školovanje ili studiranje, a najdulje do 29. godine života, novčana pomoć i putni troškovi osobe na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, novčana pomoć i putni troškovi nezaposlene osobe koju je Hrvatski zavod za zapošljavanje uputio na obrazovanje koje organizira, odnosno troškove snosi Hrvatski zavod za zapošljavanje, naknada koju prima udomitelj za potrebe smještenog korisnika, novčana sredstva koja fizičke osobe ostvare na osnovi donacija pravnih i fizičkih osoba za zdravstvene potrebe, novčana sredstva koja fizičke osobe ostvare na osnovi jednokratnih donacija pravnih i fizičkih osoba do iznosa od 5.000,00 kuna godišnje, sredstva za saniranje posljedica elementarnih nepogoda, sredstva za uzdržavanje za dijete ostvarena po osnovi privremenog uzdržavanja pri centru za socijalnu skrb, sredstva ostvarena po osnovi uzdržavanja za dijete sukladno posebnom propisu do iznosa privremenog uzdržavanja pri centru za socijalnu skrb, nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja, novčani primici za opremu novorođenog djeteta i primici po osnovi potpora za novorođenče, odnosno potpora za opremu novorođenog djeteta koje isplaćuju ili daju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju svojih općih akata i za koje su sredstva planirana u proračunima tih jedinica, primitak ostvaren od dividende i novčana sredstva ostvarena prodajom dionica, a temeljem članstva u Fondu hrvatskih branitelja koji potječu po osnovi statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja, osobna invalidnina, doplatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski doplatak, posebni dodatak, naknada za pripomoć u kući, jednokratna novčana pomoć, naknada troškova pogreba te naknada za pravo na besplatne udžbenike ako su ta prava ostvarena temeljem posebnog propisa kojim se uređuju prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihove obitelji, osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, uvećana obiteljska invalidnina, doplatak za pomoć i njegu druge osobe, ortopedski doplatak, posebni doplatak, naknada za pripomoć u kući, naknada za pravo na besplatne udžbenike ostvarene temeljem posebnog propisa kojim se uređuje zaštita vojnih i civilnih invalida rata.

Također se propisuje da se u prihod u smislu ovoga Zakona ne uračunavaju pomoći i naknade koje osiguravaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, na temelju odluka predstavničkih tijela, do iznosa zajamčene minimalne naknade. Iznos

dohotka umanjuje se za iznos koji na temelju propisa o obiteljskim odnosima član obitelji plaća za uzdržavanje osobe koja nije član toga kućanstva.

Uz članak 32.

Uređuje se način na koji se poljoprivredniku i članu njegove obitelji ili kućanstva koji obavlja poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, te na temelju poljoprivredne djelatnosti ima obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje utvrđuje prosječni mjesečni prihod (prema poreznoj prijavi ili prema rješenju nadležne porezne uprave o godišnjem paušalnom iznosu poreza na dohodak). Navedeno se ne primjenjuje na poljoprivrednika samca starijeg od 65 godina, kao ni na obitelj ili kućanstvo koja obavlja poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, čiji su svi članovi stariji od 65 godina.

Uz članke 33. i 34.

Uređuje se da se zajamčena minimalna naknada priznaje od dana podnošenja zahtjeva, odnosno od dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti, a isplaćuje mjesečno. Propisuje se mogućnost da se zajamčena minimalna naknada djelomično izravno uplati obrazovnoj ustanovi na ime troška toplog obroka učenika člana kućanstva korisnika zajamčene minimalne naknade kada centar za socijalnu skrb utvrdi da postoji vjerojatnost da korisnik zajamčenu minimalnu naknadu neće koristiti za zadovoljavanje navedene potrebe. Također se propisuje da se zajamčena minimalna naknada može djelomično priznati u naravi ili izravno uplatiti drugoj pravnoj osobi pod određenim uvjetima.

Uz članke 35. do 37.

Uređuje se obveza korisnika prava na zajamčenu minimalnu naknadu da u roku od osam dana prijavi centru za socijalnu skrb svaku promjenu koja utječe na daljnje korištenje ili na visinu naknade, te postupanje centra za socijalnu skrb u slučaju promijenjenih okolnosti ili ako je korisnik u postupku priznavanja dao netočne ili nepotpune podatke o dohotku i imovinskom stanju o kojima ovisi priznavanje prava ili opseg prava, ili nije omogućio centru za socijalnu skrb uvid u prihod i imovinsko stanje.

Također se uređuje postupanje centra za socijalnu skrb u slučaju kada praćenjem materijalnih i drugih socijalnih prilika korisnika utvrdi da su te prilike znatno povoljnije od onih koje se mogu osigurati na temelju priznatog prava na zajamčenu minimalnu naknadu, u slučaju ako se samac ili član kućanstva nalazi na bolničkom liječenju, u pritvoru ili istražnom zatvoru, na izdržavanju kazne zatvora, privremenom smještaju te boravku u inozemstvu, u neprekidnom trajanju dužem od 2 mjeseca, u slučaju ako više od 15 dana neprekidno boravi u inozemstvu kao i korisniku usluge smještaja sukladno odredbama ovoga Zakona. Korisnik nema pravo podnijeti zahtjev za priznavanje prava na minimalnu novčanu naknadu 6 mjeseci nakon prestanka prava, a pravo prestaje danom pokretanja postupka preispitivanja prava.

Uz članke 38. i 39.

Uređuju se odnosi između centra za socijalnu skrb i službe nadležne za zapošljavanje u provođenju mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika prava na zajamčenu minimalnu naknadu, te obvezu radno sposobnih ili djelomično radno sposobnih korisnika na prihvaćanje zaposlenja u skladu s propisima o zapošljavanju.

Uz članak 40.

Propisuje se način umanjivanja zajamčene minimalne naknade korisniku koji se zaposli tijekom prva tri mjeseca zapošljavanja.

Uz članke 41. i 42.

Uređuje se pravo korisnika zajamčene minimalne naknade na naknadu za troškove stanovanja koji se odnose se na najamninu, komunalnu naknadu, električnu energiju, plin, grijanje, vodu, odvodnju i druge troškove stanovanja u skladu s posebnim propisima do iznosa polovice zajamčene minimalne naknade. Troškove stanovanja odobrava jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb mjesečno.

Također je propisano da jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb može odobriti troškove stanovanja i do iznosa zajamčene minimalne naknade kada se po ocjeni centra za socijalnu skrb samo na taj način može izbjeći odvajanje djece od roditelja, a troškovi stanovanja mogu se odobriti u novcu izravno korisniku ili na način da nadležno tijelo djelomično ili u cijelosti plati račun izravno ovlaštenoj pravnoj ili fizičkoj osobi koja je izvršila uslugu.

Uz članak 43.

Propisuje se da se samcu ili kućanstvu, korisniku zajamčene minimalne naknade koje se grije na drva može, jednom godišnje, osigurati 3 m³ drva ili se može odobriti novčani iznos za podmirenje tog troška u visini koju odlukom koju je dužna donijet će najkasnije do 30. rujna za tekuću godinu odredi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb.

Uz članak 44.

Propisuje se obveza jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba da na propisan način vodi evidenciju i dokumentaciju o ostvarivanju naknade za troškove stanovanja kao i o drugim pravima iz socijalne skrbi utvrđenim njihovim općim aktima.

Uz članak 45.

Propisuje se pravo korisniku smještaja ili organiziranog stanovanja na naknadu za osobne potrebe u mjesečnom iznosu od 20% iznosa osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona, ako vlastitim dohotkom ili primicima od imovine ne može osigurati zadovoljavanje osobnih potreba na smještaju, a u slučaju kada korisnik sudjeluje u plaćanju troškova smještaja ili organiziranog stanovanja, iznos kojim sudjeluje u plaćanju troškova smještaja umanjuje se za iznos naknade za osobne potrebe.

Uz članke 46. do 50.

Propisuje se u kojim slučajevima centar za socijalnu skrb može odobriti jednokratne naknade samcu ili kućanstvu, korisnicima privremenog smještaja u kriznim situacijama ili korisnicima usluga smještaja. Također se propisuje da se jednokratna naknada priznaje kao pravo na novčanu naknadu ili kao pravo na naknadu u naravi, utvrđuje se najviši iznos

jednokratne naknade te okolnosti u kojima se može priznati pravo na uvećanu jednokratnu naknadu. Nadalje se propisuje obveza jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba da o odobrenim jednokratnim naknadama s centrom za socijalnu skrb razmjenjuje podatke. Također se propisuju uvjeti za priznavanje prava i način isplate jednokratne naknade za pogrebne troškove osobe koja nema zakonskog ili ugovornog obveznika uzdržavanja.

Uz članak 51.

Uređuje se pravo korisnika i bivšeg korisnika usluge smještaja na mjesečnu novčanu naknadu za redovito studiranje u visini četverostrukoga iznosa osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona.

Uz članak 52.

Uređuju se slučajevi u kojima se djetetu, polazniku srednje škole slabijeg imovinskog stanja, koje nije korisnik zajamčene minimalne naknade, može priznati pravo na naknadu za troškove smještaja u učeničkom domu.

Uz članak 53.

Propisuje se pravo na naknadu troškova prijevoza zbog školovanja, ako nema osiguran prijevoz po nekoj drugoj osnovi osobi s invaliditetom i djetetu s teškoćama u razvoju koji pohađaju nastavu radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja po posebnom programu izvan mjesta svoga prebivališta ili osposobljavanja za samozbrinjavanje, a ne postoji potreba da mu se prizna pravo na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja te djetetu smještenom u udomiteljskoj obitelji ili obiteljskom domu koje pohađa nastavu izvan mjesta prebivališta radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja. Također se propisuje što naknada za troškove prijevoza obuhvaća. Predmetnim člankom propisano je da prijevoz osobi s invaliditetom i djetetu s teškoćama u razvoju koje pohađa nastavu radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja u mjestu prebivališta, ako nema osiguran prijevoz po nekoj drugoj osnovi osigurava jedinica lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb. Osim toga, propisano je da pravo na troškove prijevoza radi srednjoškolskog obrazovanja ima i dijete, korisnik zajamčene minimalne naknade, za školsku godinu 2013./2014.

Uz članke 54. do 56.

Definira se pravo na osobnu invalidninu kao pravo koje se priznaje osobi s teškim invaliditetom ili drugim teškim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, u svrhu zadovoljavanja njezinih životnih potreba za uključivanje u svakodnevni život zajednice, a navedeno pravo ostvaruje ako osobnu invalidninu ne ostvaruje po drugoj osnovi. Također se propisuje da osobi koja ostvaruje pravo na osobnu invalidninu po ovom Zakonu ili na temelju drugih propisa ne može istodobno biti priznato pravo na doplatak za pomoć i njegu. Nadalje se propisuje da vrstu i težinu invaliditeta i vrstu i težinu promjene u zdravstvenom stanju pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi. Propisuje da osobna invalidnina iznosi mjesečno 250% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona za osobu koja nema vlastiti prihod ni imovinu sukladno odredbama ovoga Zakona, a ako ostvaruje prihod po bilo kojoj osnovi, osobna invalidnina utvrđuje se kao razlika između punog iznosa osobne invalidnine i prosječnog prihoda ostvarenog u prethodna tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva. Također se propisuje što se ne uračunava u prihod (zajamčena minimalna naknada, naknada za troškove stanovanja koje su ostvarene na temelju ovoga Zakona, mirovina do

iznosa najniže odnosno minimalne mirovine ostvarene za 40 godina mirovinskog staža, ortopedski dodatak, sredstva za uzdržavanje koje dijete ostvaruje na temelju propisa o obiteljskim odnosima i doplatak za djecu), kao i da pravo na osobnu invalidninu nema dijete ili odrasla osoba kojoj je osiguran smještaj po ovom Zakonu ili drugim propisima dok to pravo ostvaruje

Uz članke 57. do 62.

Propisuju se uvjeti za priznavanje prava na doplatak za pomoć i njegu koje se priznaje osobi koja ne može sama udovoljiti osnovnim životnim potrebama uslijed čega joj je prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe u organiziranju prehrane, pripremi i uzimanju obroka, nabavi namirnica, čišćenju i pospremanju stana, oblačenju i svlačenju, održavanju osobne higijene, kao i obavljanju drugih osnovnih životnih potreba.

Uz članke 63. do 71.

Propisuje se u kojim slučajevima se priznaje pravo na status roditelja njegovatelja jednom od roditelja djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom (koje je potpuno ovisno o pomoći i njezi druge osobe jer mu je zbog održavanja života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko-tehničkih zahvata, za koju je prema preporuci liječnika roditelj osposobljen, koje je u potpunosti nepokretno i uz pomoć ortopedskih pomagala te koje ima više vrsta teških oštećenja zbog kojih je potpuno ovisno o pomoći i njezi druge osobe pri zadovoljavanju osnovnih životnih potreba). Također se propisuje da, ukoliko u obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom, status roditelja njegovatelja mogu steći oba roditelja. Propisuje se kao iznimka slučaj da se status njegovatelja može se priznati jednom od članova obitelji kada su roditelji djeteta s teškoćama u razvoju umrli ili ni jedan od roditelja ne živi s djetetom i o njemu ne brine, ili živi s djetetom ali nije u mogućnosti pružiti mu potrebnu njegu zbog svoga psihofizičkog stanja. Također se propisuje da se pravo na status roditelja njegovatelja umjesto roditelju može priznati i bračnom ili izvanbračnom drugu roditelja djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom s kojim živi u obiteljskoj zajednici.

Nadalje, propisuje se da se ukoliko u jednoroditeljskoj obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom, status roditelja njegovatelja iz članka 64. ovog Zakona može priznati, osim roditelju, i jednom od članova obitelji s kojim živi u obiteljskoj zajednici. Propisuje se da roditelj njegovatelj ili njegovatelj ostvaruje pravo na naknadu koja se utvrđuje u iznosu pet osnovica iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona, kao i prava iz mirovinskoga osiguranja, zdravstvenog osiguranja i prava za vrijeme nezaposlenosti, kao zaposlena osoba prema posebnim propisima.

Također, propisano je da se roditelju ili drugoj osobi priznaje se pravo na status roditelja njegovatelja kada dijete s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom boravi manje od 4 sata dnevno u predškolskoj, obrazovnoj ili zdravstvenoj ustanovi, domu socijalne skrbi ili kod drugog pružatelja usluga boravka. Iznimno, roditelju ili drugoj osobi priznaje se pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja kada dijete s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom u predškolskoj, obrazovnoj ili zdravstvenoj ustanovi, domu socijalne skrbi, centru za pružanje usluga u zajednici ili kod drugog pružatelja usluge boravka boravi 4 i više sati dnevno ako mu roditelj ili njegovatelj tijekom boravka pruža usluge pomoći i njege.

Obračun i isplatu naknade vrši Ministarstvo putem centra za socijalnu skrb i uplaćuje sve doprinose za obvezna osiguranja, a sredstva se osiguravaju u državnom proračunu. Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi vodi evidenciju osoba kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja prema pravilniku kojeg donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi. Propisuje se pravo roditelja njegovatelja ili njegovatelja na naknadu i za vrijeme privremene nesposobnosti za pružanje njege zbog bolesti kao i tijekom odmora, kada ne obavlja poslove njegovatelja, a djetetu je osiguran privremeni smještaj tijekom godišnjeg odmora roditelja njegovatelja po odredbama ovoga Zakona te ako je dijete na bolničkom liječenju najduže 2 mjeseca. Također se propisuje pravo roditelja njegovatelja i njegovatelja da može koristiti odmor u trajanju do 4 tjedna tijekom godine, kao i slučajevi u kojima navedeni status prestaje.

Uz članak 72.

Propisuje se uvjeti za priznavanje prava na naknadu do zaposlenja djetetu s teškoćama u razvoju, odnosno osobi s invaliditetom kojoj je utvrđeno tjelesno, mentalno, intelektualno ili osjetilno oštećenje nakon završetka školovanja, a najranije s navršenih 15 godina života. Navedenu naknadu u mjesečnim iznosima isplaćuje nadležan centar za socijalnu skrb iz sredstava državnoga proračuna u visini iznosi 70% od osnovice iz članka 27. stavak 2. ovoga Zakona.

Uz članke 73. do 75.

Definiraju se socijalne usluge kao aktivnosti, mjere i programi namijenjeni sprječavanju, prepoznavanju i rješavanju problema i poteškoća pojedinaca i obitelji te radi poboljšanja kvalitete njihovog života u zajednici, a mogu se pružati tijekom duljeg vremenskog razdoblja ili privremeno, ovisno o potrebama korisnika. Socijalne usluge se organiziraju kao usluge za djecu, mladež, obitelj i odrasle osobe, uz uvažavanje socijalnih veza i okruženja korisnika i obitelji. Nadalje, propisuje se vrste socijalnih usluga (prva socijalna usluga, savjetovanje i pomaganje, pomoć u kući, psihosocijalna podrška, rana intervencija, pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja - integracija, boravak, smještaj i organizirano stanovanje).

Također se navodi da se rješenje, osim iznimno, ne donosi za prvu socijalnu uslugu i uslugu savjetovanja i pomaganja, te se navodi koje su usluge institucijske, a koje izvaninstitucijske. Propisuje se da centar za socijalnu skrb primarno priznaje korisniku pravo na usluge skrbi u obitelji i lokalnoj zajednici, a iznimno, ako korisniku tim uslugama ne mogu podmiriti sve potrebe, te ako u lokalnoj zajednici nije razvijena mreža izvaninstitucijskih usluga, korisniku se priznaje pravo na skrb izvan vlastite obitelji u obliku smještaja.

Uz članak 76.

Definira se da prva socijalna usluga obuhvaća informiranje korisnika o socijalnim uslugama i pružateljima usluga, pomoć korisniku pri utvrđivanju njegovih potreba, početnu procjenu mogućnosti korisnika te podršku i pomoć pri izboru prava iz sustava socijalne skrbi, a pružaju je stručni radnici centra za socijalnu skrb.

Uz članke 77. do 79.

Definira se usluga savjetovanja i pomaganja pojedincu i obitelji kao sustavna stručna pomoć kojom se pojedincu pruža pomoć radi prevladavanja poteškoća, te stvaranja uvjeta za očuvanje i razvoj osobnih mogućnosti i odgovornoga odnosa pojedinca prema sebi, obitelji i društvu, a obitelji pri prevladavanju obiteljskih poteškoća i poteškoća roditelja u odgoju i skrbi za djecu te osposobljavanje obitelji za funkcioniranje u svakodnevnom životu. Navedenu uslugu pružaju stručni radnici centra za socijalnu skrb.

Uz članke 80. do 82.

Uređuje se da se pravo na pomoć u kući priznaje starijoj osobi kojoj je prema procjeni centra za socijalnu skrb potrebna pomoć druge osobe, osobi kojoj je zbog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog ili osjetilnog oštećenja ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć druge osobe, te osobi kojoj je zbog privremenih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć druge osobe.

Pravo se navedenim osobama priznaje kada nemaju mogućnosti da im pomoć osiguraju roditelj, bračni drug i djeca, ako nemaju sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, a na području njihovog prebivališta je moguće osigurati takvu pomoć i ako prihod samca ili prihod po članu obitelji ne prelazi iznos od 300% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona. Ako prihod samca ili prihod po članu obitelji prelazi iznos od 300% osnovice, a nije veći od 400% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona, korisniku se priznaje pravo na 50% cijene troškova usluge pomoći u kući. Definira se što usluga pomoći u kući može obuhvatiti, te tko navedene usluge pruža (centar za pomoć u kući, dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, udruga, vjerska zajednica i druga pravna i fizička osoba, u skladu s uvjetima propisanim ovim Zakonom).

Uz članak 83.

Definira se što podrazumijeva psihosocijalna podrška, kome se priznaje, način pružanja usluge, pružatelji usluge te da se može pružati uz prisutnost i sudjelovanje članova obitelji. Također se propisuje da centar za socijalnu skrb priznaje uslugu na temelju prethodno pribavljenog mišljenja pružatelja usluga o vrsti, trajanju i učestalosti usluge.

Uz članak 84.

Definira se da usluga rane intervencije obuhvaća stručnu poticajnu pomoć djeci i stručnu i savjetodavnu pomoć njihovim roditeljima, uključujući druge članove obitelji te udomitelja za djecu, kod nekog utvrđenog razvojnog rizika ili razvojne teškoće djeteta, a pruža se djeci i roditeljima, odnosno udomiteljima za djecu u njihovom domu ili kod pružatelja usluge, radi uključivanja djeteta u širu socijalnu mrežu, ako se takva usluga ne osigurava u okviru zdravstvene djelatnosti.

Također se propisuje da se navedena usluga priznaje djetetu kod kojeg je u ranoj dobi utvrđeno odstupanje u razvoju, razvojni rizik ili razvojne poteškoće, u pravilu do navršene 3. godine života, a najdulje do navršene 7. godine života, a nakon prethodno pribavljenog mišljenja liječnika i ocjene pružatelja usluge o trajanju i učestalosti pružanja usluge. Propisuje se da navedenu uslugu pruža dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, udruga, vjerska zajednica ili druga pravna ili fizička osoba, odnosno obrtnik koja pruža usluge

djeci ili osobama s invaliditetom, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, a može se pružati u domu korisnika i/ili u pravnim ili fizičkim osobama odnosno u obrtu u trajanju do 5 sati tjedno. Korisnik kojemu se pruža rana intervencija ne može istodobno koristiti usluge psihosocijalne podrške.

Uz članak 85.

Definira se da se pomoć pri uključivanju djeteta s teškoćama u razvoju ili mlađe punoljetne osobe s invaliditetom u programe redovitih predškolskih ili školskih ustanova (integracija) pruža odgajateljima, učiteljima i nastavnicima u predškolskim i školskim ustanovama, a centar za socijalnu skrb priznaje navedenu uslugu nakon prethodno pribavljenog mišljenja predškolske ili školske ustanove i pružatelja usluge o trajanju i učestalosti pružanja usluge, u trajanju do 5 sati tjedno. Uslugu pružaju dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, udruga, vjerska zajednica ili druga pravna osoba odnosno obrtnik koja pruža usluge djeci s teškoćama u razvoju i mlađim punoljetnim osobama s invaliditetom, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Uz članak 86.

Propisuje se da boravak obuhvaća cjelodnevni i poludnevni boravak. Uređuje se trajanje boravka na način da cjelodnevni boravak može trajati od 6 do 10 sati, a poludnevni boravak od 4 do 6 sati dnevno u kojem vremenu se osigurava zadovoljavanje životnih potreba korisnika pružanjem usluga prehrane, održavanja osobne higijene, brige o zdravlju, čuvanja, odgoja, njege, radnih aktivnosti, psihosocijalne rehabilitacije, organiziranje slobodnog vremena, organiziranog prijevoza, ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika. Također se propisuje da se cjelodnevni i poludnevni boravak može priznati jedan dan u tjednu, više dana u tjednu ili tijekom svih radnih dana u tjednu.

Uz članke 87. do 93.

Propisuje se da smještaj može biti privremeni ili dugotrajni. Privremeni smještaj priznaje se u kriznim situacijama, radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa, radi smještaja djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i u drugim situacijama propisanim Zakonom, a dugotrajni smještaj se priznaje korisniku kojem je tijekom duljeg vremenskog razdoblja potrebno osigurati intenzivnu skrb i zadovoljavanje drugih životnih potreba. Navedenim člancima se utvrđuje kada se priznaje svaki od navedenih oblika smještaja i njegovo trajanje.

Uz članak 94.

Uređuje se da se organizirano stanovanje korisniku priznaje, uz organiziranu sveobuhvatnu, svakodnevnu ili povremenu stručnu i drugu potporu i pomoć, u stanu ili izvan stana, u svrhu zadovoljavanja osnovnih životnih potreba te socijalnih, radnih, kulturnih, rekreacijskih i drugih potreba korisnika. U jednoj stambenoj jedinici može stanovati najviše osam korisnika.

Uz članke 95. i 96.

Utvrđuje se da metodologiju za utvrđivanje cijena socijalnih usluga koje se pružaju u mreži socijalnih usluga, utvrđuje pravilnikom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Nadalje, propisuje se da domovi socijalne skrbi i centri za pružanje usluga u zajednici kojima je osnivač Republika Hrvatska pružaju socijalne usluge po cijeni koju sukladno navedenom pravilniku odredi odlukom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, a cijenu usluga izvan mreže socijalnih usluga pružatelji socijalne usluge određuju samostalno.

Uz članke 97. do 99.

Propisuje se način plaćanja socijalnih usluga odraslih korisnika, roditelja djeteta, djeteta kojima je navedena usluga priznata rješenjem centra za socijalnu skrb. Također se propisuje obveza ministra nadležnog za socijalnu skrb da pravilnikom propiše sudjelovanje korisnika u plaćanja cijene usluge i način plaćanja.

Uz članke 100. do 104.

Propisuje se način utvrđivanja stvarne i mjesne nadležnosti za odlučivanje o pravima iz socijalne skrbi, način odlučivanja o sukobu nadležnosti između centara za socijalnu skrb, te rješavanje o izuzeću stručnog radnika, predstojnika podružnice ili ravnatelja centra za socijalnu skrb.

Uz članak 105.

Propisuje da se postupak za priznavanje prava propisanih ovim Zakonom pokreće na zahtjev stranke i po službenoj dužnosti, a pokreće se i na zahtjev bračnog druga, punoljetnog djeteta, roditelja ili skrbnika stranke. Centar za socijalnu skrb može pokrenuti postupak po službenoj dužnosti i na temelju obavijesti članova obitelji, građana, ustanova, udruga, vjerskih zajednica, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba te državnih i drugih tijela.

Uz članak 106.

Propisuje se, da će u slučaju kada je u postupku prije donošenja rješenja o pravima iz socijalne skrbi ili drugim pravima po posebnim propisima potrebno utvrditi činjenice vezane za zdravstveno stanje propisane kao uvjet za priznavanje prava po ovom Zakonu ili po posebnim propisima, centar za socijalnu skrb ili drugo nadležno tijelo zatražiti nalaz i mišljenje prvostupanjskog tijela vještačenja. Također se propisuje da će u slučaju kada se žalbom pobija prvostupanjsko rješenje o pravima iz socijalne skrbi, odnosno drugih prava po posebnim propisima u svezi s nalazom i mišljenjem tijela vještačenja u prvom stupnju, Ministarstvo ili drugo nadležno tijelo drugog stupnja po posebnim propisima, prije donošenja rješenja o žalbi pribaviti nalaz i mišljenje drugostupanjskog tijela vještačenja. Tijela vještačenja odlukom osniva ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, a sastav i način rada tijela vještačenja iz stavka 1. ovoga članka, sadržaj potrebne medicinske dokumentacije, sadržaj nalaza i mišljenja i obrasce za rad tijela vještačenja propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi u suradnji s ministrom nadležnim za zdravstvo.

Uz članak 107.

Propisuje se obveza korisnika socijalne skrbi da službenoj osobi daje istinite osobne podatke, podatke o dohotku i imovini, kao i drugim okolnostima o kojima ovisi priznavanje nekog prava i pisanom izjavom omogućiti njihovu dostupnost u postupku za priznavanje prava na novčane naknade i socijalne usluge i tijekom korištenja prava, kao i da za točnost podataka navedenih u zahtjevu za ostvarivanje prava u socijalnoj skrbi podnositelj zahtjeva odgovara

materijalno i kazнено. Također se propisuje obveza nadležnih tijela, sudova i financijskih institucija da bez odlaganja, na zahtjev centra za socijalnu skrb, dostave podatke o dohotku i imovini podnositelja zahtjeva i članova njegovog kućanstva.

Uz članak 108.

Propisuje se obveza centra za socijalnu skrb da temeljem procjene potreba korisnika u suradnji s podnositeljem zahtjeva i članovima obitelji tijekom postupka za priznavanje prava izradi individualni plan skrbi.

Uz članak 109.

Propisuje se da će se, ako prije pravomoćnosti rješenja umre osoba o čijem se pojedinačnom pravu vodi postupak na temelju ovoga Zakona, postupak obustaviti.

Uz članke 110. i 111.

Propisuju se rokovi za donošenje rješenja, kao i slučajeve u kojima se može donijeti usmeno rješenje.

Uz članak 112.

Propisuje se obveza centra za socijalnu skrb da po potrebi, a najmanje jedanput godišnje, preispita postojanje činjenica i okolnosti koje su bile odlučujuće za donošenje rješenja o priznavanju prava na novčane naknade i usluge te donese novo rješenje samo ako su se promijenile okolnosti o kojima ovisi ostvarivanje ili opseg priznatog prava ili usluga.

Uz članak 113.

Propisuje se da se troškovi postupka u vezi s priznavanjem prava po osnovi socijalne skrbi osiguravaju u državnom proračunu, a ako centar za socijalnu skrb rješava o pravima za koja sredstva osigurava jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb, međusobna prava, obveze i odgovornosti utvrdit će se ugovorom sklopljenim između centra za socijalnu skrb i nadležnog tijela općine, grada, odnosno Grada Zagreba.

Uz članak 114.

Propisuje se da protiv rješenja centra za socijalnu skrb može izjaviti žalba Ministarstvu, a protiv rješenja jedinice lokalne samouprave jedinici područne (regionalne) samouprave. Protiv rješenja Grada Zagreba žalba se može izjaviti, Ministarstvu. Također se propisuje da žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Uz članke 115. do 122.

Uređuju se izvori financiranja djelatnosti socijalne skrbi, sredstva koja osigurava Republika Hrvatska, sredstva koja osiguravaju jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave i Grad Zagreb, sredstva za rad centra za socijalnu skrb, sredstva za rad domova socijalne skrbi kojima je osnivač Republika Hrvatska te sredstva za decentralizirane funkcije. Veliki gradovi i gradovi sjedišta županija dužni su u svom proračunu osigurati sredstva za uslugu prehrane u pučkim kuhinjama, kao i pružanje usluga prihvatilišta za beskućnike, uz

napomenu da jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb može osigurati sredstva za ostvarivanje novčanih pomoći i socijalnih usluga stanovnicima na svom području u većem opsegu nego što je utvrđeno ovim Zakonom, na način propisan njihovim općim aktom, ukoliko u svom proračunu ima za to osigurana sredstva. Propisuje se i obveza jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba da u kriznim situacijama kada obitelj s maloljetnom djecom ostane bez svog doma i nije u mogućnosti sama osigurati smještaj, osigurati im privremeni smještaj u socijalnom stanu ili na drugi način, kako bi se spriječilo odvajanje djece od odraslih članova obitelji.

Uz članak 123.

Utvrđuje se da djelatnost socijalne skrbi obavljaju ustanove socijalne skrbi, udruge, vjerske zajednice i druge pravne osobe, obrtnici te fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost te udomiteljske obitelji.

Uz članke 124. i 125.

Utvrđuje se da su ustanove socijalne skrbi centar za socijalnu skrb, dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici i centar za pomoć i njegu, te da se upisuju u sudski registar i u upisnik ustanova socijalne skrbi koji vodi Ministarstvo.

Uz članke 126. do 144.

Propisuje se da je centar za socijalnu skrb javna ustanova koju osniva Republika Hrvatska rješenjem Ministarstva za područje jedne ili više općina ili gradova na području iste županije, odnosno za područje jedne ili više gradskih četvrti Grada Zagreba. Propisuje se djelatnost centra za socijalnu skrb uz posebno navođenje poslova koje obavlja na temelju javnih ovlasti i poslova savjetodavnog i preventivnog rada centra za socijalnu skrb u sjedištu županije. Poblize se određuju tijela centra za socijalnu skrb (upravno vijeće, ravnatelj i stručno vijeće), njihov sastav, ovlasti i način imenovanja. Nadalje, utvrđuje se da centar za socijalnu skrb može imati jednu ili više podružnica koju vodi predstojnik uz navođenje njegovih ovlasti i način imenovanja. Također se propisuje obveza centra i podružnice na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o korisniku i o obavljanju djelatnosti, te o tome dostavljati izvješća Ministarstvu sukladno pravilniku koji propisuje ministar.

Uz članke 145. do 163.

Utvrđuje se da je dom socijalne skrbi javna ustanova koja se osniva za obavljanje socijalnih usluga propisanih ovim Zakonom. Republika Hrvatska osniva dom socijalne skrbi rješenjem Ministarstva, a jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb te vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna ili fizička osoba mogu osnovati dom socijalne skrbi pod uvjetima i na način propisan Zakonom o ustanovama i ovim Zakonom. Propisuje se, sukladno odredbi članka 8. Zakona o ustanovama, da Ministarstvo na zahtjev osnivača doma socijalne skrbi, rješenjem utvrđuje da je akt o osnivanju doma socijalne skrbi u skladu sa Zakonom o ustanovama, ovim Zakonom i posebnim propisima.

Poblize se određuju tijela doma (upravno vijeće, ravnatelj i stručno vijeće) i njihov sastav, ovlasti i način imenovanja. Nadalje, utvrđuje se dom socijalne skrbi može imati jednu ili više podružnica koju vodi predstojnik uz navođenje njegovih ovlasti i način imenovanja.

Također se propisuje obveza doma na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o korisniku i vrstama usluga i drugim važnim pitanjima te o tome dostavljati izvješća Ministarstvu nadležnom za poslove socijalne skrbi sukladno pravilniku koji propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi. Uređuje se način obavljanja djelatnosti glede provođenja programa osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja u domovima socijalne skrbi.

Uz članak 164.

Utvrđuje se da je centar za pružanje usluga u zajednici javna ustanova koja se osniva e za pružanje podrške korisnicima i pružateljima izvaninstitucijskih oblika smještaja, pružanje usluga boravka, usluge psihosocijalne podrške, usluge pomoći u kući, usluge pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija) i usluge organiziranog stanovanja, a iznimno i usluga smještaja. Osniva ga Republika Hrvatska rješenjem Ministarstva, a osnivačka prava vrši ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, a jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb te vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna ili fizička osoba mogu osnovati centar za pružanje usluga u zajednici pod uvjetima i na način propisan Zakonom o ustanovama i ovim Zakonom.

Uz članke 165. do 168.

Utvrđuje se da je centar za pomoć u kući ustanova socijalne skrbi koja se osniva za pružanje svih ili pojedinih usluga pomoći i njege u kući, a mogu ga osnovati jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb, vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna i fizička osoba.

Centrom za pomoć u kući upravlja i vodi ravnatelj, a ravnatelj centra za pomoć u kući kojeg je osnivač Republika Hrvatska, županija, općina, grad ili Grad Zagreb mora biti hrvatski državljanin, kojeg na temelju javnog natječaja imenuje osnivač. Uvjeti za imenovanje i ovlasti ravnatelja centra za pomoć u kući utvrđuju se aktom o osnivanju i statutom centra u skladu sa zakonom. Centar za pomoć u kući dužan je na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o korisniku, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad centra i o tome donositi izvješća Ministarstvu i jedinici područne (regionalne) samouprave odnosno Gradu Zagrebu skladu s pravilnikom kojega donosi ministar. Također se propisuje da se protiv rješenja o ispunjavanju propisanih minimalnih uvjeta može izjaviti žalba Ministarstvu.

Uz članke 169. do 171.

Navedenim člancima propisuje se pružanje socijalnih usluga od strane udruge, vjerske zajednice i druge pravne osobe odnosno obrtnika koji pružaju socijalne usluge. Propisuje se da organizacijska jedinica u pravnoj osobi odnosno obrtu u kojoj se pružaju socijalne usluge za više od 20 korisnika mora imati voditelja koji vodi poslovanje i odgovoran je za zakonitost rada, a odgovara i za stručni rad ako pravna osoba pruža usluge stručnog rada, a mora ispunjavati propisane uvjete za ravnatelja doma socijalne skrbi osim ako pruža samo usluge pomoći u kući. Također se propisuje u kojem slučaju mora imati i stručno vijeće. Navedene pravne osobe dužne su voditi evidenciju i dokumentacije o korisnicima usluga u skladu s pravilnikom koji donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, a upisuju se u evidenciju koju vodi Ministarstvo u skladu s pravilnikom koji donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Uz članke 172. do 174.

Navedenim člancima uređuje se profesionalno obavljanje socijalne skrbi na način da fizička osoba može samostalno obavljati socijalnu uslugu smještaja i boravka u obiteljskom domu, savjetovanja u savjetovalištu i poslove pomoći u kući kao profesionalnu djelatnost. Nadalje, utvrđuje se obveza vođenja evidencije i dokumentacije o korisnicima i vrstama usluga, te način ostvarivanja dohotka.

Uz članke 175. do 177.

Uređuje se način pružanja usluga u obiteljskom domu (usluge smještaja ili boravka kao profesionalnu djelatnost) za pet do dvadeset odraslih korisnika, odnosno za četvero do desetero djece, a navedene poslove obavlja profesionalno jedan punoljetan član obitelji - predstavnik obiteljskog doma, koji može zaposliti radnike ovisno o broju i vrsti korisnika u skladu s propisanim minimalnim uvjetima, uz navođenje da članovi obitelji mogu pružati usluge obiteljskoga doma i bez zasnivanja radnog odnosa, pod uvjetima propisanim pravilnikom koji donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Uz članke 178. do 181.

Uređuje se tko može pružati usluge savjetovanja u savjetovalištu djeci, mladeži i odraslim osobama kao stručnu pomoć u prevladavanju poteškoća i osnaživanja, a više osoba može osnovati zajedničko savjetovalište. Također se propisuje da je fizička osoba koja samostalno obavlja socijalnu skrb kao profesionalnu djelatnost dužna u obavljanju poslova savjetovanja primjenjivati metode stručnog rada, poštivati osobnost korisnika, njegovo dostojanstvo i nepovredivost osobnog i obiteljskog života i čuvati profesionalnu tajnu.

Uz članak 182.

Uređuje se da fizička osoba može pružati usluge pomoći u kući kao profesionalnu djelatnost najviše 40 sati tjedno.

Uz članak 183.

Uređuje se udomiteljstvo kao oblik pružanja socijalnih usluga kojim se djetetu ili odrasloj osobi osigurava smještaj u udomiteljskoj obitelji, a uvjeti koje mora ispunjavati udomiteljska obitelj, način obavljanja i prestanak obavljanja udomiteljstva te druga pitanja povezana s udomiteljstvom, uređuju se posebnim zakonom.

Uz članke 184. i 185.

Propisuje se da minimalne uvjete za pružanje socijalnih usluga i način rada povjerenstva koje ispituje ispunjavanje minimalnih uvjeta pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi. Propisano je da ispunjavanje minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga ispituje povjerenstvo koje imenuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, osim za pružanje usluga starijim i nemoćnim osobama, beskućnicima, usluga pomoći u kući, te usluga koje pružaju fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost, za koje postupak provodi jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb.

Nadalje, propisano je da rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licencu), na temelju nalaza povjerenstva, donosi Ministarstvo, osim rješenja o utvrđivanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga starijim i nemoćnim osobama, beskućnicima, usluga pomoći u kući, te usluga koje pružaju fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost, koje donosi jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb. Protiv rješenja Ministarstva o ispunjavanju minimalnih uvjeta nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom, dok se protiv rješenja jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba o ispunjavanju minimalnih uvjeta može izjaviti žalba Ministarstvu.

Uz članak 186.

Predmetnim člankom propisano je da dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, te centar za pomoć u kući, može početi s pružanjem socijalnih usluga nakon upisa u upisnik ustanova socijalne skrbi, te da su predmetne ustanove dužne uz zahtjev za upis u upisnik ustanova socijalne skrbi priložiti rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licencu) i rješenje nadležnog trgovačkog suda o upisu u sudski registar.

Propisano je da druga pravna osoba, odnosno obrtnik može početi s pružanjem socijalnih usluga nakon upisa u evidenciju pravnih osoba, odnosno obrtnika koji pružaju socijalne usluge, dok fizička osoba koja socijalne usluge pruža kao profesionalnu djelatnost može početi s pružanjem socijalnih usluga nakon upisa u evidenciju fizičkih osoba koje profesionalno pružaju socijalne usluge. Predmetnim člankom propisane su iznimke za pružatelje usluga koji su u drugoj državi članici Europske unije ili drugoj državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru ispunili uvjete za pružanje socijalnih usluga, na način da je određeno da mogu pružati socijalne usluge izvan mreže koje se pružaju u obitelji korisnika u skladu s ovim Zakonom nakon upisa upisnik ustanova socijalne skrbi odnosno evidenciju pružatelja socijalnih usluga koju vodi Ministarstvo.

Uz članak 187.

Propisani su razlozi prestanka pružanja socijalnih usluga te način i postupak utvrđivanja ispunjavanja uvjeta za prestanak pružanja socijalnih usluga. Propisano je da dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, te centar za pomoć u kući prestaje s pružanjem socijalnih usluga u slučaju prestanka rada tih ustanova sukladno Zakonu o ustanovama te da na temelju odluke osnivača, Ministarstvo rješenjem utvrđuje prestanak rada centra za pružanje usluga u zajednici i doma socijalne skrbi, osim za dom za starije i nemoćne osobe i beskućnike te da na temelju odluke osnivača, jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb rješenjem utvrđuje prestanak rada doma za starije i nemoćne osobe i beskućnike te centra za pomoć u kući. Nadalje, propisani su razlozi prestanka pružanja socijalnih usluga pravnih osoba te obrtnika, te prestanka pružanja socijalnih usluga kao profesionalne djelatnosti.

Uz članak 188.

Propisane su obveze u slučaju privremene obustave rada fizičke osobe koja pruža socijalne usluge kao profesionalnu djelatnost.

Uz članke 189. i 190.

Predmetnim člancima detaljno su propisane obveze pružatelja socijalnih usluga i drugih nadležnih tijela vezano uz zbrinjavanje korisnika u slučaju prestanka ili privremene obustave rada pružatelja usluga smještaja i organiziranog stanovanja.

Uz članak 191.

Propisuju se olakšice ustanovama socijalne skrbi, drugim pravnim osobama te obrtnicima koji pružaju socijalne usluge te fizičkim osobama koje profesionalno obavljaju djelatnost socijalne skrbi na način da su izjednačene s kućanstvima u plaćanju cijene po povlaštenim uvjetima za korištenja vodoopskrbe i odvodnje i drugih komunalnih usluga, te plaćanje naknade za RTV pristojbu.

Uz članak 192.

Ovim člankom uređuje se presumpcija pružanja socijalnih usluga u slučaju ako jedan ili više članova obitelji imaju sklopljena više od tri ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, a uzdržanim osobama usluge stanovanja, prehrane, njege i brige o zdravlju, te zadovoljavanje ostalih osnovnih životnih potreba, pružaju treće osobe ili zaposleni radnici kod fizičke osobe ili radnici zaposleni u pravnoj osobi koja je u vlasništvu davatelja uzdržavanja odnosno članova njegove obitelji. U navedenim slučajevima smatra se da se kod tih okolnosti radi o protupravnom pružanju usluga smještaja u djelatnosti socijalne skrbi, pa fizička osoba odnosno članovi njezine obitelji moraju pribaviti rješenje kojim se utvrđuje ispunjavanje uvjeta za obavljanje djelatnosti socijalne skrbi sukladno odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 193.

Ovom odredbom daje se mogućnost fizičkim i pravnim osobama koje imaju namjeru realizirati projekt pružanja socijalnih usluga, upućivanja zahtjeva nadležnom tijelu koje utvrđuje ispunjavanje minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga za davanjem mišljenja o usklađenosti projektnog prijedloga s minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga. Način podnošenja zahtjeva i dokumentacija koja se u tu svrhu prilaže propisuju se pravilnikom kojeg donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, a navedeno mišljenje ne oslobađa pravnu i fizičku osobu odnosno obrtnika od obveze da pribavi rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga propisanih odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 194.

Propisuje se da se mrežom socijalnih usluga koju donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi određuju potreban broj i vrsta socijalnih usluga za područje Republike Hrvatske odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, a djelatnost socijalne skrbi može se obavljati u mreži i izvan mreže socijalnih usluga. Također se propisuje da socijalne usluge u mreži obavljaju ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska te pravne i fizičke osobe odnosno obrtnici s kojima je Ministarstvo sklopilo ugovor o pružanju socijalnih usluga, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, a socijalne usluge izvan mreže obavljaju pravne i fizičke osobe odnosno obrtnici koje su pribavili rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga u skladu s ovim Zakonom. Socijalne usluge u mreži pružaju se

sukladno smjernicama koje pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Uz članak 195.

Uređuje se osnivanje savjeta za socijalnu skrb u županiji u cilju planiranja i razvoja mreže socijalnih usluga i ostvarivanja prava, obveza, mjera i ciljeva socijalne skrbi na području jedinica područne (regionalne) samouprave, a broj članova savjeta za socijalnu skrb u županiji određuje se odlukom iz skupštine i čine ga predstavnici čine ga predstavnici jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba, centara za socijalnu skrb, domova socijalne skrbi, centara za pomoć u kući, korisnika, vjerskih zajednica te drugih pravnih i fizičkih osoba odnosno obrtnika koji obavljaju djelatnost socijalne skrbi, ustanova iz područja obrazovanja, zdravstva, zapošljavanja, strukovnih komora i udruga te udruga za promicanje prava korisnika socijalne savjet za socijalnu skrb predlaže socijalni plan u djelatnosti socijalne skrbi za područje jedinice područne (regionalne) i jedinica lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, a donosi ga predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave. Socijalni plan obuhvaća detaljnu analizu kapaciteta, dostupnost mreže socijalnih usluga i specifične ciljeve razvoja institucionalnih i izvaninstitucionalnih socijalnih usluga, s posebnim naglaskom na usluge za skupine u većem riziku od socijalne isključenosti.

Uz članak 196.

Propisuje se da se socijalne usluge u mreži pružaju sukladno stručnim i prostornim standardima te u skladu s minimalnim standardima kvalitete socijalnih usluga i smjernicama za njihovo uvođenje koje pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, kao i da mjerila za utvrđivanje usklađenosti s minimalnim standardima kvalitete socijalnih usluga pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Uz članke 197. do 201.

Definira se da je ocjena o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga javna isprava koja pružatelju usluga čiji je osnivač Republika Hrvatska omogućuje pružanje socijalnih usluga u mreži odnosno drugim pružateljima socijalnih usluga predstavlja preduvjet za sudjelovanje u pregovorima za sklapanje ugovora o pružanju socijalnih usluga. Propisuje se postupak za dodjelu ocjene sa standardima socijalnih usluga, kao i obvezu Ministarstva da najmanje jedanput godišnje raspisuje javni poziv za podnošenje ponuda za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga. Ocjena o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga se izdaje na rok od 3 godine, a pružatelji socijalnih usluga koji su istu pribavili mogu pregovarati o vrsti, količini i cijeni usluge, redosljedom počevši od najviše ocijenjenog pružatelja usluga u postupku za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga. Po završetku postupka pregovaranja Ministarstvo sklapa ugovor o pružanju socijalnih usluga s najpovoljnijim pružateljima usluga sukladno iskazanim potrebama u mreži.

Uz članak 202.

Ovim člankom uređuje se model javno-privatnog partnerstva u području socijalne skrbi, a odnosi se na izgradnju, rekonstrukciju, sanaciju odnosno dogradnju, te održavanje građevine javne namjene u svrhu pružanja usluga socijalne skrbi iz okvira nadležnosti javnog partnera u mreži socijalnih usluga.

Uz članak 203. do 207.

Uređuje se vođenje zbirki podataka za potrebe obavljanja djelatnosti socijalne skrbi određene zakonom (za planiranje, praćenje stanja te za znanstvenoistraživačke i statističke svrhe na području socijalne skrbi) koje obuhvaćaju cjelokupni nacionalni sustav socijalne skrbi. Pri vođenju navedenih zbirki podataka primjenjuju se odredbe o zaštiti osobnih podataka, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije određeno. Sadržaj zbirki podataka, čuvanje, evidenciju i dokumentaciju propisat će pravilnikom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi. Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi osigurat će uvjete za informatičku razmjenu podataka s drugim korisnicima u skladu s odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka i drugim propisima.

Uz članke 208. do 219.

Propisuje se tko obavlja stručne poslove u centru za socijalnu skrb (socijalni radnik, pravnik, psiholog, socijalni pedagog i edukacijski rehabilitator, s položenim stručnim ispitom i drugi stručni radnici odgovarajućeg obrazovanja i akademskog zvanja ovisno o djelatnostima centra za socijalnu skrb) i u domu socijalne skrbi (socijalni radnik, psiholog, socijalni pedagog, edukacijski rehabilitator, logoped, medicinska sestra, fizioterapeut, radni terapeut, kineziterapeut i odgajatelj, s položenim stručnim ispitom i drugi stručni radnici odgovarajućeg obrazovanja i akademskog zvanja, ovisno o djelatnostima doma socijalne skrbi ili drugog pružatelja usluga). Također se propisuje da navedeni stručni radnici imaju iskaznicu kojom dokazuju svojstvo službene osobe, identitet i ovlasti, a sadržaj i oblik iskaznice propisat će pravilnikom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi. Osim toga, propisuje se da stručni radnici moraju svoje poslove obavljati sukladno pravilima struke te poštivati osobnost korisnika, njegovo dostojanstvo i nepovredivost njegova osobnog i obiteljskog života, kao i čuvati kao profesionalnu tajnu sve što saznaju o osobnom i obiteljskom životu korisnika.

Propisuje se da se ne može primiti u radni odnos radnik u djelatnosti socijalne skrbi niti poslove u djelatnosti socijalne skrbi može obavljati osoba koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih dijela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (Glava IX), kaznenih dijela protiv života i tijela (Glava X), kaznenih dijela protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda (Glava XI), kaznenih dijela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja (Glava XII), kaznenih dijela protiv osobne slobode (Glava XIII), kaznenih dijela protiv časti i ugleda (Glava XV), kaznenih dijela protiv spolne slobode (Glava XVI), kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanje djeteta (Glava XVII), kaznenih djela protiv braka, obitelji i djece (Glava XVIII), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (Glava XIX), kaznenih djela protiv imovine (Glava XXIII), kaznenih djela protiv gospodarstva (Glava XXIV), kaznenih djela krivotvorenja (Glava XXVI), kaznenih djela protiv službene dužnosti (Glava XXVIII), kaznenih djela protiv javnog reda (Glava XXX), odnosno kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (Glava XXXII) iz Kaznenog zakona, odnosno koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih dijela protiv života i tijela (Glava X), kaznenih djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina (Glava XI), kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (Glava XII), kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (Glava XIII), kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog čudoređa (Glava XIV), kaznenih dijela protiv časti i ugleda (Glava XV), kaznenih djela protiv braka, obitelji i mladeži (Glava XVI), kaznenih djela protiv imovine (Glava XVII), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (Glava XVIII), kaznenih djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja (Glava XXI), kaznenih djela

protiv vjerodostojnosti isprava (Glava XXIII), kaznenih djela protiv javnog reda (Glava XXIV), kaznenih djela protiv službene dužnosti (Glava XXV) iz Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 50/2000, 129/2000, 51/2001, 111/2003, 190/2003, 105/2004, 84/2005, 71/2006, 110/2007, 152/2008 i 57/2011), osoba prema kojoj je pravomoćno izrečena prekršajno pravna sankcija za nasilje u obitelji te protiv koje se vodi postupak pred nadležnim sudom za kazneno djelo spolnog zlostavljanja i iskorištavanje djeteta. Navedeno se ne primjenjuje se na osobu kod koje je nastupila rehabilitacija, a poslodavac je dužan po službenoj dužnosti pribaviti dokaz da osoba nije osuđena za kaznena djela ili za prekršaj, te da se protiv nje pred nadležnim sudom ne vodi postupak.

Također se propisuje da radnik u djelatnosti socijalne skrbi čini težu povredu obveza iz radnog odnosa ako on ili njegov bračni drug i dijete s korisnikom socijalne skrbi sklopi ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju dok traje njegov radni odnos u djelatnosti. Nadalje, stručni radnik centra za socijalnu skrb, njegov bračni drug i dijete koji pruža socijalne usluge korisnicima socijalne skrbi u obiteljskom domu, kao osnivač ustanove socijalne skrbi ili ima udio u trgovačkom društvu koje pruža socijalne usluge, socijalne usluge ne može pružati na temelju rješenja centra za socijalnu skrb niti stručni radnik centra za socijalnu skrb, njegov bračni drug i dijete ne mogu biti udomitelji osim u slučaju srodničkog udomiteljstva.

Uređuje se i obveza stručnim radnicima da se nakon završenog obrazovanja osposobe za zanimanje tijekom pripravničkog staža koji traje 12 mjeseci, a ugovor o radu sklapa se s pripravnikom na određeno vrijeme. Također se uređuje i mogućnost provođenja pripravničkog staža i kao stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (stručno osposobljavanje za rad), a ugovor o stručnom osposobljavanju za rad mora se sklopiti u pisanom obliku. Nakon isteka pripravničkog staža pripravnici stječu pravo polaganja stručnog ispita pred ispitnim povjerenstvom ministarstva. Osim toga, uređuju se i slučajevi u kojima stručni radnik nije dužan provoditi pripravnički staž, te iznimke od obveze polaganja stručnog ispita. Uređuje se pravo i dužnost stručnim radnicima trajno se stručno osposobljavati i usavršavati kroz programe koje je odobrilo ministarstvo, pravo i dužnost na superviziju, a mogu napredovati u struci, odnosno zanimanju i steći zvanje mentora i savjetnika. Također, navedeni radnici imaju pravo na superviziju koju mogu obavljati licencirani supervizori.

Osim toga, propisuje se da se radni odnos na neodređeno vrijeme u ustanovi socijalne skrbi na koju se primjenjuje posebni propis kojim se uređuju plaće u javnim službama, zasniva ugovorom o radu na temelju javnog natječaja koji se objavljuje na način uređen važećim kolektivnim ugovorima. Propisana je i iznimka prema kojoj ustanova socijalne skrbi na koju se primjenjuje posebni propis kojim se uređuju plaće u javnim službama može bez javnog natječaja sklopiti ugovor o radu na neodređeno vrijeme sa zaposlenikom druge takve ustanove na temelju sporazuma ustanova, uz pisanu suglasnost zaposlenika.

Uz članak 220.

Uređuju se vrste nadzora koji se provode nad radom centra za socijalnu skrb, domova socijalne skrbi, centra za pružanje usluga u zajednici, vjerskih zajednica, udruga i drugih pružatelja usluga u djelatnosti socijalne skrbi (unutarnji nadzor, inspekcijski nadzor i upravni nadzor). Također se utvrđuje da nadzor koji se odnosi na stručni rad zdravstvenih radnika u djelatnosti socijalne skrbi provode nadležne komore, sanitarni nadzor u dijelu koji se odnosi na zaštitu zdravlja na području ispravnosti i kvalitete prehrane, te higijene prostora i opreme u

kojem se pružaju usluge socijalne skrbi provodi sanitarna inspekcija, a nadzor nad pružanjem usluga obrazovanja u domovima socijalne skrbi provodi prosvjetna inspekcija.

Uz članke 221. i 222.

Uređuje se dužnost ustanova socijalne skrbi da provode unutarnji nadzor nad zakonitošću rada, stručnim radom i kvalitetom pružanja socijalnih usluga, a vjerske zajednice i udruge koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi provode unutarnji nadzor nad radom svojih ustrojstvenih jedinica i radnika koje pružaju socijalne usluge. Također se propisuje da ustanove socijalne skrbi, te vjerske zajednice i udruge koje pružaju socijalne usluge za najviše 50 korisnika nisu dužne provoditi unutarnji nadzor, a centar za socijalnu skrb koji zapošljava do 10 radnika nije dužan provoditi unutarnji nadzor. Unutarnji nadzor provodi se na temelju općeg akta ustanove, odnosno vjerske zajednice i udruge koja obavlja djelatnost socijalne skrbi i godišnjeg plana i programa provedbe unutarnjeg nadzora, a općim aktom utvrđuje se način obavljanja unutarnjeg nadzora.

Uz članke 223. do 240.

Uređuje se da se inspekcijski nadzor provodi nad primjenom i izvršavanjem zakona, drugih propisa i općih i pojedinačnih akata, kao i nadzor nad stručnim radom doma socijalne skrbi, centra za podršku u zajednici, centra za pomoć i njegu, te druge pravne ili fizičke osobe odnosno obrtnika koji pružaju socijalne usluge korisnicima. Obavljaju ga viši inspektori i inspektori socijalne skrbi, a poslove stručnog nadzora, mogu provoditi i strukovne komore na temelju posebnog zakona.

Također se utvrđuju uvjeti za obavljanje poslova inspektora i višeg inspektora, te da svoje službeno svojstvo, identitet i ovlasti dokazuju službenom iskaznicom čiji oblik i sadržaj obrasca službene iskaznice te način izdavanja i vođenja upisnika o izdanim službenim iskaznicama propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Propisuju se ovlasti inspektora tijekom provođenja inspekcijskog nadzora te dužnost inspektora da o obavljenom inspekcijskom nadzoru sastavi zapisnik. Na postupak inspektora primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom pojedina pitanja nisu drukčije uređena, a protiv rješenja koje donosi inspektor nije dopuštena žalba već se protiv tog rješenja može pokrenuti upravni spor. Propisuje se dužnost inspektora da o obavljenim inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama inspektor vodi očevidnik, čiji sadržaj, oblik i način vođenja propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, a propisuju se slučajevi odgovornosti inspektora.

Uz članke 241. do 247.

Uređuje se sadržaj upravnog nadzora (zakonitost rada i postupanja, rješavanje u upravnim stvarima, djelotvornost, ekonomičnost i svrhovitost rada u obavljanju poslova državne uprave, svrhovitost unutarnjeg ustrojstva i osposobljenost službenika i namještenika za obavljanje poslova državne uprave, te odnos službenika i namještenika prema građanima i drugim strankama).

Propisuje se da način provođenja nadzora nad stručnim radom i njegov sadržaj. Ovlaštene državni službenici izrađuju zapisnik kojim se utvrđuje koje su radnje provedene

tijekom provođenja upravnog nadzora, a mogu privremeno izuzeti predmete i izvornu dokumentaciju što se utvrđuje zapisnikom.

Upravni nadzor provodi se kao redovni, izvanredni i kontrolni, a o obavljenom upravnom nadzoru ovlašteni državni službenik je dužan sastaviti izvješće koje sadrži prikaz utvrđenog stanja i mjere koje u određenom roku centar za socijalnu skrb treba poduzeti radi otklanjanja utvrđenih nedostataka u roku od 30 dana od dana obavljenog nadzora. Nadalje se utvrđuju ovlasti upravnog inspektora, te njegovu odgovornost ako pri provedbi upravnog nadzora propusti poduzeti, odnosno narediti mjere koje je po zakonu bio dužan poduzeti, odnosno narediti, ako prekorači svoje zakonske ovlasti i ako neosnovano ne podnese optužni prijedlog ili kaznenu prijavu, odnosno ne obavijesti nadležna državna tijela o utvrđenim nepravilnostima, odnosno nedostacima.

Uz članke 248. do 257.

Propisuje se pravo Republike Hrvatske na povrat iznosa isplaćenih na ime prava na zajamčenu minimalnu naknadu i prava na uslugu smještaja ili boravka, u slučaju smrti korisnika, te pravo na naknadu počinjene štete. Zabilježbom tražbine osigurava se naplata isplaćenih sredstava na ime zajamčene minimalne naknade i usluge smještaja ili boravka. Također se propisuje da za slučaj smrti korisnika, kojem su u cijelosti ili dijelom isplaćivani iznosi iz sredstava državnog proračuna, Republika Hrvatska ima pravo na povrat iznosa isplaćenih po osnovi priznatog prava od njegovih nasljednika do visine vrijednosti naslijeđene imovine. U slučaju da korisnik darovanjem otuđi svoju imovinu, Republika Hrvatska ima pravo od daroprimca na povrat iznosa isplaćenih po osnovi priznatog prava, a Republika Hrvatska neće podići tužbu radi povrata iznosa ako bi ostvarivanjem tražbine nasljednici i članovi njegove obitelji te daroprimac i članovi njegove obitelji ostali bez imovine odnosno dohotka potrebnih za podmirenje osnovnih stambenih i drugih osnovnih životnih potreba.

Nadalje se propisuje da Republika Hrvatska ima pravo na povrat iznosa isplaćenih na ime zajamčene minimalne naknade i usluge smještaja ili boravka od osobe koja je po zakonu dužna uzdržavati korisnika, ako je tijekom ispitnog postupka koji je prethodio donošenju rješenja o priznavanju tog prava nedvojbeno dokazano da ga te osobe neosnovano ne uzdržavaju ili su neopravdano odbile njegovo uzdržavanje.

Propisuje se obveza korisniku koji je na temelju rješenja centra za socijalnu skrb ostvario primanje da nadoknadi štetu ako je na temelju neistinitih ili netočnih podataka, ostvario primanje na koje nije imao pravo ili ga je ostvario u većem opsegu nego što mu pripada, ako je primanje ostvario zbog toga što nije prijavio promjenu koja utječe na gubitak ili opseg prava. Centar za socijalnu skrb u slučaju nastanka štete poziva korisnika ili njegove nasljednike da u određenom roku nadoknade nastalu štetu, a ako šteta ne bude nadoknađena, Republika Hrvatska podnosi tužbu radi naknade štete putem nadležnog državnog odvjetništva. Propisuje se da centar za socijalnu skrb može s korisnikom sklopiti nagodbu o načinu i vremenu povrata neosnovano ostvarenog iznosa novčane naknade ili troška usluge, uvažavajući njegovo imovno stanje i socijalni položaj, te je dužan voditi evidenciju o sklopljenim nagodbama.

Također, propisuje se i mogućnost da centar za socijalnu skrb može, na prijedlog korisnika, odlučiti da se njegov dug djelomično ili u cijelosti otpiše, uvažavajući njegovo imovno stanje i socijalni položaj, a ako dug korisnika koji se otpisuje iznosi 10.000,00 kuna i

više, centar za socijalnu skrb može odlučiti da se dug djelomično ili u cijelosti otpiše uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Propisuje se da je pružatelj usluge, koji je ostvario ne pripadajuću naknadu za uslugu koju nije pružio korisniku, dužan nadoknaditi štetu korisniku ili Ministarstvu ako je korisniku priznato pravo na socijalnu uslugu rješenjem centra za socijalnu skrb. U slučaju kada korisnik nije izvršio povrat neosnovano primljene novčane naknade ili u slučaju kada pružatelj usluge nije izvršio povrat neosnovano ostvarenog dohotka za uslugu koju nije pružio, Republika Hrvatska podnosi tužbu radi naknade štete putem nadležnog državnog odvjetništva.

Uz članke 258. do 263.

Uređuju se prekršajne odredbe temeljem kojih se može kazniti za prekršaj pravna osoba ili odgovorna osoba u pravnoj osobi, odnosno fizička osoba zbog kršenja odredbi ovoga Zakona.

Uz članak 264.

Propisuje se da korisnik novčanih naknada, potpora i usluga priznatih na osnovi i pod uvjetima propisanim Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 73/97, 27/2001, 59/2001, 82/2001, 103/2003, 44/2006 i 79/2007) ili Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, broj 57/2011) ili Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine br. 33/2012, 46/2013 i 49/2013) ostvaruje priznata prava i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, dok centar za socijalnu skrb i drugo nadležno tijelo utvrdi ispunjava li korisnik uvjete za ostvarivanje prava po ovom Zakonu, a centar za socijalnu skrb i drugo nadležno tijelo dužno je provesti postupak ponovnog utvrđivanja ispunjavanja uvjeta za ostvarivanje prava u sustavu socijalne skrbi u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 265.

Propisuje se da će se postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti po odredbama Zakona koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka, a u postupku povodom žalbe izjavljene protiv rješenja donesenog u postupku prije stupanja na snagu ovoga Zakona, primjenjivat će se odredbe Zakona o socijalnoj skrbi koji je bio na snazi u vrijeme donošenja prvostupanjskog rješenja.

Uz članak 266.

Obvezuje se ministar nadležan za poslove socijalne skrbi na donošenje pravilnika o standardima kvalitete socijalnih usluga i smjernice za njihovo uvođenje u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 267.

Obvezuje se ministar nadležan za poslove socijalne skrbi na donošenje odluke o utvrđivanju mreže socijalnih usluga u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a danom donošenja mreže socijalnih usluga prestaje važiti Odluka o utvrđivanju mreže domova socijalne skrbi i djelatnosti socijalne skrbi (Narodne novine, broj 106/2006).

Uz članak 268.

Propisuje se da će pružatelji socijalnih usluga koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju sklopljen ugovor o pružanju socijalnih usluga s Ministarstvom nastaviti s pružanjem socijalnih usluga do završetka postupka pregovaranja provedenog temeljem prvog javnog poziva za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga objavljenom nakon stupanja na snagu ovoga Zakona. Također se propisuje da do završetka postupka pregovaranja provedenog temeljem prvog javnog poziva objavljenog za dostavu ponuda za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, Ministarstvo iznimno može sklopiti ugovor na određeno vrijeme za pružanje socijalnih usluga s pružateljima usluga koji imaju rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje socijalnih usluga, u skladu s Odlukom o utvrđivanju mreže domova socijalne skrbi i djelatnosti socijalne skrbi (Narodne novine, broj 106/2006) i potrebama koje utvrđuje Ministarstvo.

Uz članak 269.

S obzirom da neki domovi socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska i decentralizirani domovi za starije i nemoćne osobe čiji su osnivači jedinice područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, koji su osnovani u skladu s ranije važećim zakonima nisu pribavili rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga, dužni su ga pribaviti u roku 6 mjeseci od dana stupanja na snagu pravilnika kojim se utvrđuju minimalni uvjeti za pružanje socijalnih usluga koje pruža dom socijalne skrbi.

Uz članak 270.

Propisuje se da domovi socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska i decentralizirani domovi za starije i nemoćne osobe čiji su osnivači jedinice područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, mogu pružati socijalne usluge u mreži bez ishođenja ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga do završetka postupka pregovaranja iz članka 201. ovoga Zakona provedenog na temelju prvog javnog poziva za dostavu ponuda za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga objavljenog nakon završetka postupka analize poslovanja koji obuhvaća utvrđivanje mjera reorganizacije i racionalizacije njihova poslovanja u svrhu postizanja financijske stabilnosti, racionalizacije poslovanja, jačanja odgovornosti u njihovom upravljanju te povećanja kvalitete i efikasnosti u pružanju javnih usluga.

Također se propisuje postupak i rokovi za donošenje odluke o jedinstvenim kriterijima za analizu poslovanja pružatelja usluga i podnošenje izvješća o provedenom postupku, te rok u kojem moraju podnijeti prijavu javni poziv za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga.

Uz članak 271.

Propisuje se obveza ustanova socijalne skrbi da usklade statute i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 272.

Propisuje se da će ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi i ministarstvo nadležno za obrazovanje sporazumno urediti obavljanje djelatnosti obrazovanja u domovima socijalne skrbi u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 273.

Propisuje se rok u kojem će biti doneseni provedbeni propisi za čije je donošenje ovim Zakonom ovlašten ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Uz članak 274.

Uređuje se da osnovica iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona za 2014. godinu iznosi 800,00 kuna, do donošenja odluke Vlade Republike Hrvatske, a osnovica iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona za ostala prava u sustavu socijalne skrbi iznosi 500,00 kuna do donošenja odluke Vlade Republike Hrvatske. Vlada Republike Hrvatske navedene odluke donijet će u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona, a stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Odluka o osnovici za ostvarivanje prava po osnovi socijalne skrbi (Narodne novine, broj 112/2013).

Uz članak 275.

Uređuje se primjena provedbenih propisa koji ostaju na snazi, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

Uz članak 276.

Uređuje se statusna promjena kojom će danom stupanja na snagu ovoga Zakona prava i obveze postojećih obiteljskih centara preuzeti centri za socijalnu skrb, nadležni prema sjedištu obiteljskog centra, na način da preuzmu poslove, radnike, novčana sredstva, opremu, arhivu, dokumentaciju i sredstva za rad. Zaposlenici obiteljskog centara stupanjem na snagu ovoga Zakona zadržavaju sva stečena prava i plaće sukladno ugovorima o radu do trenutka stupanja na snagu općeg akta centra za socijalnu skrb kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo sukladno odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 277.

Uređuje se prestanak važenja Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 33/2012, 46/2013 i 49/2013).

Uz članak 278.

Uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske, kao niti iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Predloženim zakonom uvodi se institut zajamčene minimalne naknade kao novi oblik novčane naknade koja objedinjuje četiri dosadašnje naknade sa socijalnom komponentom (produženu novčanu naknadu koja je do sada bila uređena Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, pomoć za uzdržavanje koja je bila uređena Zakonom o socijalnoj skrbi, te prava na opskrbnine koje su uređene Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i Zakonom o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata).

Uvjeti za ostvarivanje prava na ovu naknadu podliježu imovinskom i dohodovnom cenzusu, što podrazumijeva bolju ciljanost naknada, a informatizacijom sustava socijalne skrbi i umrežavanjem tog sustava s drugim sustavima preko sustava OIB-a korisnika u svrhu razmjene podataka o korisnicima, njihovoj imovini i prihodima, do kraja 2013. godine, postići će se smanjenje administrativnih troškova.

Provođenje predloženog zakona neće utjecati na novo zapošljavanje radnika u sustavu socijalne skrbi, a njime se ne uređuju niti novi poslovi i obveze koji bi uzrokovali dodatne financijske obveze jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Prijedlog zakona o socijalnoj skrbi prihvaćen je u Hrvatskome saboru na sjednici održanoj 22. studenoga 2013. godine, nakon što je razmotren na sjednicama radnih tijela, te na sjednici Hrvatskoga sabora. Sve primjedbe i prijedlozi pomno su razmotreni.

U odnosu na Prijedlog zakona koji je prihvaćen u Hrvatskome saboru, Konačni prijedlog zakona sadrži određene izmjene. U Konačnom prijedlogu zakona izvršene su određene izmjene redosljeda pojedinih članaka i glavi unutar zakona, a sve radi lakšeg praćenja i preglednosti teksta. Odredbe o uvjetima za početak pružanja socijalnih usluga, prestanku pružanja socijalnih usluga i dr. koje su u Prijedlogu zakona bile normirane zasebno za svakog pružatelja socijalnih usluga, a sadržajno se nisu razlikovale, radi jednostavnijeg praćenja i preglednosti teksta izdvojene su u zaseban dio zakona u člancima od 184. do 193. Konačnog prijedloga zakona.

U članku 4. dodatno je definiran pojam licenciranog supervizora. Nadalje, u članku 39. Konačnog prijedloga zakona uvedena je obveza radno sposobnom ili djelomično radno sposobnom samcu ili članu kućanstva da se odaziva pozivu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave za sudjelovanje u radovima za opće dobro bez naknade. Na taj način ostavlja se mogućnost socijalne integracije i angažiranja korisnika zajamčene minimalne naknade u radovima koje organizira jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave).

U članku 127. stavku 2. predloženog zakona dodatno su definirane javne ovlasti, te poslovi obiteljskih centara koji se odnose na obavljanje djelatnosti dadilje sukladno posebnom propisu, a koje stupanjem na snagu predloženog zakona prelaze u nadležnost centra za socijalnu skrb u sjedištu županije, odnosno centra za socijalnu skrb Grada Zagreba.

Nadalje, u Konačni prijedlog zakona unesene su odredbe koje omogućuju pružanje socijalnih usluga od strane obrtnika, te su u tom smislu izvršene prilagodbe članka 6., 20., 74., 82. do 86., 91., 92., 123., 169. do 171., 186., 187., 190. do 195., 204., 216., 220. do 223., 228., 231. 233., 258., 259., 260. i 262. predloženog zakona.

Radi usklađivanja sa Direktivom 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006.) izvršene su prilagodbe članka 151. (sada članak 186.), članka 195. (sada članak 176.), članka 199. (sada članak 180.), kako bi se omogućilo adekvatno implementiranje spomenute Direktive. U tu svrhu dodatno je definiran pojam primatelja socijalnih usluga u članku 4. predloženog zakona. U članak 2. Konačnog prijedloga zakona unesena odredba o usklađivanju s predmetnom Direktivom.

Ujedno, dodatno su redefinirane prijelazne i završne odredbe, kojima je uređen prestanak važenja odredbi o financiranju ustanova socijalne skrbi, kako bi se osigurala pravna sigurnost, te je u članku 212. (sada članku 201.) izmijenjen stavak 3. radi jasnijeg definiranja trenutka završetka postupka pregovaranja o cijenama. U članku 91. dodan je stavak 4. kojim je radi pravne sigurnosti određeno maksimalno trajanje privremenog smještaja djeteta.

Također, uklonjena je odredba koja je propisivala prekršajnu odgovornost fizičke osobe koja je kao korisnik prava u sustavu socijalne skrbi dala neistinite podatke na temelju kojih je ostvareno pravo u sustavu socijalne skrbi, s obzirom da se sadržaj tog prekršaja podudara sa sadržajem pojedinih kaznenih djela propisanih Kaznenim zakonom, te su izvršene određene manje nomotehničke izmjene.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Primjedbe iznesene tijekom rasprave na sjednici Hrvatskoga sabora vezane uz predloženu ljestvicu ekvivalencije zajamčene minimalne naknade, prema kojoj se određuje postotak osnovice za pojedine korisničke skupine i prema kojoj se ne izdvaja korisnička skupina radno nesposobnog samca, nisu prihvaćene, nego je bolje uređena zaštita samaca i samohranih roditelja kao korisnika zajamčene minimalne naknade, s obzirom da se ovim korisničkim skupinama sukladno odredbama predloženog zakona priznaje pravo na zajamčenu minimalnu u visini 100% osnovice koju utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, dok se drugim korisnicima, odraslim članovima kućanstva, udio u zajamčenoj minimalnoj naknadi kućanstva priznaje u iznosu od 60% osnovice, a djetetu 40% osnovice. Naime, radno nesposoban samac koji zbog starosti ili promjena u zdravstvenom stanju nije sposoban skrbiti o sebi, osim prava na zajamčenu naknadu može ostvariti i pravo na doplatak za pomoć i njegovu ili pravo na osobnu invalidninu, te kumulacijom tih prava biti odgovarajuće zbrinut. Zaštita djece postignuta je također kumulacijom različitih prava (dječji doplatak, naknade za obrazovanje i dr.).

Nije prihvaćena primjedba vezana uz pravni status obiteljskih centara koja se odnosi na osiguranje pravnih pretpostavki za postojanje obiteljskih centara kao zasebnih ustanova koje djeluju na županijskoj razini. Naime, predloženim se zakonom propisuje pripajanje obiteljskih centara centrima za socijalnu skrb u središtu županije, na način da obiteljski centri postanu ustrojstvene jedinice centara za socijalnu skrb, nastavljajući obavljati svoju dosadašnju djelatnost u poslovnim prostorima u kojima i sada djeluju. Predloženim se zakonom ne ukidaju poslovi, projekti ni druge aktivnosti obiteljskih centara, niti se dovodi u pitanje radni odnos radnika zaposlenih u obiteljskim centrima. Postojeći obiteljski centri, a do sada je osnovano 19 obiteljskih centara (u Zagrebačkoj i Brodsko-posavskoj županiji centri nisu osnovani), u ovom trenutku zbog nedostatka potrebnih stručnih radnika ne mogu udovoljiti sve složenijim zahtjevima obiteljske problematike, kao i stručnim zahtjevima budućeg obiteljskog zakonodavstva. Naime, u obiteljskim centrima trenutno je zaposleno 82 radnika, od kojih su zaposlena 44 stručna radnika. Zbog nemogućnosti novog zapošljavanja i stručnog ekipiranja obiteljskih centara, njihovo spajanje s centrima za socijalnu skrb omogućit će preraspodjelu radnika i time osigurati obavljanje svih dosadašnjih poslova obiteljskih centara, kao i novih poslova koje će obavljati na temelju novih propisa.

Prilozi:

- Izyješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
- Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije, s tablicama usporednog prikaza

Obrazac izvješća o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC		
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU O NACRTU PRIJEDLOGA ZAKONA O SOCIJALNOJ SKRBI		
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o socijalnoj skrbi	
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo socijalne politike i mladih	
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o socijalnoj skrbi	
Datum dokumenta	28.11.2013.	
Verzija dokumenta	I	
Vrsta dokumenta	Izvješće	
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o socijalnoj skrbi	
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Redni broj 20	
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo socijalne politike i mladih	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	<p>Predstavnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustanova socijalne skrbi (centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara i domova socijalne skrbi) - akademske zajednice (Pravni fakultet-Studijski centar socijalnog rada, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet); - organizacija civilnog društva; - strukovne udruge; - sindikata radnika u sustavu socijalne skrbi; - ureda pravobraniteljica; - Hrvatske udruge poslodavaca; - Grada Zagreba 	
<p>Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?</p> <p>Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?</p> <p>Ako nije, zašto?</p>		Internetska stranice Vlade RH
	Da www.mspm.hr	Internetska stranica tijela nadležnog za izradu nacrtu propisa
		Neke druge internetske stranice
<p>Internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću trajalo je u razdoblju od 13. rujna 2013. do 13. listopada 2013. godine.</p> <p>NAPOMENA: Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću nije provedeno o Konačnom prijedlogu Zakona o socijalnoj skrbi s obzirom na procjenu Stručnog nositelja da Konačni prijedlog Zakona o socijalnoj skrbi ne sadrži bitne, sadržajne promjene u</p>		

	odnosu na Nacrt prijedloga Zakona o socijalnoj skrbi koje bi trebalo raspraviti sa zainteresiranom javnosti.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	<p>Predstavnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ureda pučke pravobraniteljice; - Ureda dječje pravobraniteljice; - Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom; - Obiteljskih centara; - Centara za socijalnu skrb; - Hrvatske udruge poslodavaca; - Hrvatske udruge socijalnih radnika; - Domova socijalne skrbi; - Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave; - Sindikat zaposlenika u djelatnosti socijalne skrbi - Građani <p>Ukupno: 39 primjedbi i prijedloga</p>
Razlozi neprihvatanja pojedinih primjedbi zainteresirane javnosti na određene odredbe nacrt	Primjedbe i prijedlozi dionika na Nacrt prijedloga Zakona o socijalnoj skrbi te obrazloženja predlagatelja o prihvatanju/neprihvatanju istih objavljena su na web stranici Ministarstva socijalne politike i mladih
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove